

AAN-
GEBODEN
DOOR UW FILM
THEATER
& NVBF

ONAFHANKELIJKE FILMJOURNALISTIEK SINDS 1981

#492 JULI/AUGUSTUS 2026

filmkrant

VÄRN

VOOR ALS DE BOM VALT

MAGELLAN

SUBLIEME SCHOONHEID EN KOLONIALE BARBARIJ

TEENAGE SEX AND DEATH AT CAMP MIASMA

QUEER LIEFDE VOOR DE EIGHTIES-SLASHER

ZOMERPUZZEL

ZOEK DE TATI!

'AN EMPATHETIC MASTERPIECE'
Cinapse

'JOHN MAGARO IS MAGNIFICENT'
USA Today

**'INTIMATE IN ITS SCOPE,
YET EMOTIONALLY MONUMENTAL'**
Variety

OMAHA

EEN FILM VAN
COLE WEBLEY

NU IN DE BIOSCOOP

★★★★★
**'INDRUKWEKKEND, ADEMBENEMEND
EN ONTROEREND MEESTERWERK'**
POLITIKEN

HOME SWEET HOME

EEN FILM VAN FRELLE PETERSEN

9 JULI IN DE BIOSCOOP

“Wat begint als een truecrime-achtige rechtbankdocu, wordt in Martels handen een daad van verzet tegen het stelselmatig uitwissen van de ervaringen van de Chuschagasta.”

Our Land ↻ 16

ZOEK DE (T)A(T)I

Het is zomer dus we laten je weer zoeken! Maarten van der Meer verstopte een personage van Jacques Tati in de illustratie op pagina 31. Zie maar of je die vindt. En nu genoeg over die zomer waarin de bioscoop een van de weinige plekken is om de zon te ontlopen.

“Geef me je kleren en ik laat je zien dat je in je hemd staat.” Dat is zo ongeveer AI en de diefstal van het werk van iedereen die de afgelopen halve eeuw iets van waarde maakte, waarmee die AI de afgelopen jaren getraind is. Een krankzinnige situatie want dat schijn je gewoon te moeten slikken. Het ligt, zo hoor je dan (want zo gaan die dingen), genuanceerder. Gelukkig zien genoeg mensen dat platte diefstal gewoon diefstal blijft en gelukkig worden criminele bedrijven inmiddels ook juridisch aangepakt. Ondertussen ontkomen we er niet aan om het gesprek over AI inderdaad iets genuanceerder te voeren.

Bijvoorbeeld naar aanleiding van de Iraanse protestdocumentaire *Dreams of Violets* die afgelopen maand op het New Yorkse filmfestival Tribeca te zien was en die, zo roffelde de trom, volledig met AI was gemaakt. Waarom met AI? Omdat volgens maker Ash Koosha een traditionele journalistieke documentaire over de moord van het Iraanse regime op duizenden burgers te veel tijd zou kosten om tot stand te brengen. Hij baseerde de film naar eigen zeggen op duizenden video's van ooggetuigen. Zijn het dan feiten waar je naar kijkt? Nog steeds niet. Ergens weten we dat het 'waarschijnlijk' klopt wat we in de film zullen zien, omdat uit talloze andere bronnen het afgelopen jaar duidelijk werd dat het regime zich zo moorddadig gedroeg. Ik wil op deze plek geen antwoord geven op deze vraag – want ik weet het ook nog niet – maar denk hier eens over na: wat is de waarde van een film als *Dreams of Violets*?

De tweede aanleiding om over nuances en AI te praten is de commotie die eind juni op het animatiefestival van Annecy ontstond rond Hisko Hulsing – die stevig werd aangepakt door de zaal – maar nu schiet de ruimte tekort. Kijk op filmkrant.nl en zie wat Kees Driessen hierover vanuit Annecy schreef.

We staan in ons hemd. Laten we eerlijk zijn. Voor *Dreams of Violets* is AI misschien heel erg nodig. Misschien. Tegelijk denk ik: we hebben het voortdurend over deze technologie, ook omdat er vele, vele, vele miljarden in geïnvesteerd zijn en die MoE-tEn zICh tERuGbEtalEN! Maar hier is een wild idee. Je zou ook kunnen investeren in minder radicale dingen. Zoals cultuur. Een filmblad. Die hebben ook een winstmarge. Maar die is niet in euro's uit te drukken. Namens iedereen hier: fijne zomer!

STEUN FILMKRANT: WORD ABONNEE EN ONTVANG DE DVD VAN FOLKTALES

Wie nu een jaarabonnement neemt, ontvangt niet alleen een jaar lang *Filmkrant* in de brievenbus, maar ook als welkomstgeschenk de dvd van de film *Folktales* van Heidi Ewing en Rachel Grady. Ben je al abonnee maar breng je een nieuwe abonnee aan? Dan ontvangen jullie allebei het welkomstgeschenk.

Folktales volgt een aantal jongeren die in het verre noorden van Noorwegen worden klaargestoomd voor een zelfstandig, volwassen leven. Aan de Pasvik Folkehøgskole leren ze arctische survivaltechnieken: het bewerken van hout, leer en botten, en door de sneeuw racen met Siberische Huskies. Ook breien en volksdansen staan op het programma. Het doel? "Een nieuwe versie van jezelf ontdekken", aldus een van de instructeurs.

"Deze dromerige documentaire pleit voor leven in het nu", schrijft Omar Larabi in zijn recensie in *Filmkrant* #485. "Gaandeweg beginnen de studenten deze manier van leven, dicht op de natuur, te omarmen. Het buitenleven bij de poolcirkel heeft iets mythisch – neem alleen al het troostrijke geluid van laarzen die een afdruk achterlaten in de verse sneeuw. Ewing en Grady schromen niet die romantiek van het landschap her en der flink uit te buiten. Dat komt hun boodschap overigens ten goede: het verleidelijke *Folktales* is tegengif tegen de digitalisering en anonimisering van de wereld."

Stort €55,- (meer mag ook, dan steun je *Filmkrant* ook als donateur) op rekeningnummer NL28 INGB 0005 3933 95 t.n.v. Stichting Fuurland te Amsterdam, o.v.v. 'nieuwe abonnee Folktales' en vermeld daarbij je adresgegevens + e-mailadres. Voor België geldt een abonnementsprijs van €78,-. Deze aanbieding is geldig tot 26 augustus 2026.

#492

DE VOLGENDE FILMKRANT VERSCHIJNT OP 26 AUGUSTUS

ZOMERPUZZEL WAAR IS TATI?

➔ 31

DEZE MAAND OP FILMKRANT.NL

🔴 **THE THINKING MACHINE: PURE CINEMA** | Iets wat filmmakers en cinefielen graag roepen: pure cinema! Maar wat is dat dan? Beweging. Kleur. Actie. Choreografie. Muziek. Flow. Het volledig samensmelten van beeld en geluid. Geen saaie, uitleggerige dialogen. Er is uiteraard niet maar één soort cinema die puur is – en sowieso is 'puurheid' een twijfelachtige deugd, zowel in de kunsten als in het leven. In hun nieuwe video-essay op filmkrant.nl/thinkingmachine zetten Cristina Álvarez López en Adrian Martin twee gevierde voorbeelden van die zogenoemde 'pure cinema' tegenover elkaar. De één is een delirische 'single shot' - actiefilm uit Zuid-Korea, *Carter* (2022); de ander de gevierde 'poppenhuis' - sequentie uit Jerry Lewis' *The Ladies Man* (1961). Welke is het meest puur... of onrein?

NIET TE MISSEN:

GA DEZE MAAND IN IEDER GEVAL NAAR

TEENAGE SEX
AND DEATH AT CAMP MIASMA 11

OUR LAND 17

MAGELLAN 12

THE CHRISTOPHERS 35

KONTINENTAL '25 39

24 SIYOU TAN OVER AMOEBEBA

PLUS INTERVIEWS MET 6 Luuk Bouwman over *The Desert of the Real* 9 Jane Schoenbrun over *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* 16 Lucrecia Martel over *Our Land* 28 Saeed Roustaei over *Woman and Child* 32 Antonin Baudry en Simon Abkarian over *De Gaulle: Résistance*

PLUS DE RUBRIEKEN

3 Redactioneel 4 The Thinking Machine: Pure cinema 5 Niet te missen 19 Embé: Groeien 33 Dansplaining: Vijf sterren 37 Kort 54 Agenda en evenementen 58 Filmsterren 61 Boeken: *Everything Must Go* en *Post-Catastrophe Film* 63 Thuis kijken 66 Actie! Op de set van SK&ER

36 VÄRN

PLUS RECENSIES VAN 7 *The Desert of the Real* 11 *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* 12 *Magellan* 13 *Blue Sun Palace* | *The Portuguese House* 14 *Kontinental '25* | *Diciannove* 15 *On a String* | *Bouchra* 17 *Our Land* 23 *Memory* 27 *Amoeba* 29 *Woman and Child* 35 *The Christophers* 37 *Les enfants vont bien* | *The Invite* 39 | *Was a Teenage Sex Pistol* | *Mariinka* 41 *Dreamers* | *Father* 42 *Sehnsucht in Sangerhausen* | *Eat More Trees* 43 *Eagles of the Republic* | *The Furious* 45 *Des preuves d'amour* | *Furcy* 46 *Little Trouble Girls* | *Saccharine* 47 *Muy lejos* | *Zondag de negenste* | *De la Comédie-Française* 49 *Home Sweet Home* | *Jim Queen* | *Primavera* 50 *La vita va così* | *Motor City* | *Sunny Dancer* 51 *Good Luck, Have Fun, Don't Die* | *Electric Child* | *Gohan* 53 *Wild Foxes* | *The Good Sister* | *La petite dernière* 63 *The Amazing Digital Circus* 64 *Two Boxes: Televised Terror in Franco's Spain*

18 ZAND IN DE FRANCHISE-MACHINE

PLUS ARTIKELN OVER 10 De hypocinema van Jane Schoenbrun 20 Een reisgids door anime-land

LICHTING 2026 | Al jaren een zomerse traditie: *Filmkrant* spreekt heel juli en augustus met aanstormend filmtalent, met op filmkrant.nl/lichting2026 iedere week een interview met net afgestudeerde makers van verschillende Nederlandse academies – van Filmacademie tot HKU en van St. Joost tot Willem de Kooning. Ontmoet de makers van de toekomst.

HOLLANDSE NIEUWE | Het voelt misschien nog ver weg, maar eind september geeft het Nederlands Film Festival weer het officiële startschot van een nieuw filmseizoen. Op filmkrant.nl/hollandse-nieuwe blikken we de hele zomer alvast vooruit in onze jaarlijkse reeks *Hollandse Nieuwe*, met wekelijks een interview met een

LA CIÉNAGA

maker van wie een film op het festival in première zal gaan.

DOSSIER: LUCRECIA MARTEL | Met *Our Land* (p. 16) maakt de Argentijnse filmmaker Lucrecia Martel (1966) haar eerste documentaire. Maar alsnog past de film naadloos in haar oeuvre, waarin de regisseur op allerlei manieren in de modderpoel van de koloniale nalatenschap duikt. Martel maakte tot nu toe slechts vier speelfilms, maar is desondanks een van de meest gevierde auteurs van de internationale arthousecinema. Ons dossier op filmkrant.nl/martel verzamelt al onze eerdere stukken over haar werk, van haar debuut *La ciénaga* uit 2001 tot aan de koloniale koortsdroom *Zama* uit 2017.

LUUK BOUWMAN OVER *THE DESERT OF THE REAL* HET WILDE GEDRAG DAT NIET WORDT VERGETEN

Erg fijne gesprekken en soms verbluffende visuele illustraties brengen in Luuk Bouwmans film haarfijn over hoe je een psychose kunt beleven.

DOOR RONALD ROVERS

LUUK BOUWMAN

Tien jaar werkte Luuk Bouwman aan *The Desert of the Real*. Hij had geen haast. Het idee was om een film te maken waarin geluisterd werd naar mensen die een psychose hebben ervaren. Waarin ze vertellen over wat ze hebben meegemaakt, hoe die psychose zich aandienende en hoe ze terugkijken op die periode. Soms verbeeldt Bouwman wat mensen vertellen. Zoals een bizar tafereel waarin medewerkers van een instelling een imitatie-Vader Abraham hebben uitgenodigd om te komen zingen, terwijl de bewoners onder invloed van zware medicatie eromheen sjokken. Zoiets kan misplaatst voelen, maar in *The Desert of the Real* is geen dissonant te vinden.

“Ik ben al lange tijd in psychoses geïnteresseerd”, vertelt Bouwman op een van die bloedhete dagen in juni, in zijn kantoor vlak bij de Amstel en het oude journalistencafé Hesp. “Om verschillende redenen. Familieleden hebben ermee te maken gehad, waardoor ik zag wat voor leed het veroorzaakt. De sociale ontwrichting. Dat is wel een beetje achteraf gere-deneerd, trouwens. Ik ben ook gewoon gefascineerd door psyche en perceptie. Al wilde ik niets ‘verklaren’ in de film.

“In 2016 maakte ik een eerste opname, dat werd een interview van drie, vier uur. Het tweede gesprek had ik met Wouter Custers, die ook in de film zit. Als filosoof ging hij meteen een spelletje spelen met de filmcamera’s en constateerde hardop dat we in de realiteit zaten en niet in een film. Daar komt zeker ook een deel van mijn fascinatie vandaan: het besef dat de grens tussen waan en realiteit best dun is. Of laat ik zeggen: er is niet zo heel veel voor nodig om die weg te laten vallen.”

GEMANIPULEERD

“Dat Wouter dat toen zei, over dat we niet in een film zaten, zag ik als een soort uitnodiging om dat spel mee te spelen. Daar ben ik op door gaan denken en jaren later kreeg het een plek in de film. Ook omdat meerdere mensen beschrijven hoe ze zich in de psychose als de hoofdpersoon in een film zagen. Het gevoel hadden dat de werkelijkheid om hen heen gemanipuleerd werd. Dat ze een rol speelden. Dat laatste, om even die vergelijking met de alledaagse realiteit aan te halen: op sociale media doen veel mensen zich anders voor dan ze zijn, of gedragen zich anders dan buiten het scherm. Als je je dat soort dingen realiseert, snap je dat ‘wat echt is’ en wat gespeeld of ingebeeld is, door elkaar lopen.

“Overigens is wat mensen in een psychose meemaken voor hen soms keiharde realiteit. Toen Jan Gerrit maanden in de VS verbleef en dacht dat hij door de FBI werd achtervolgd, was dat een rotsvaste overtuiging.

“Of neem herinneringen. De onbetrouwbaarheid van herinneringen is alom bekend. Dat je de helft erbij verzint, bedoel ik. Toch komt ons gedrag deels voort uit herinneringen. Ik vond het ook heel mooi dat Jan Gerrit ergens zegt dat in zijn psychose ‘de fictie kapot ging’.

“Zulke vragen raken ook aan het medium documentaire zelf trouwens. Het geforceerde onderscheid tussen documentaire en fictie bijvoorbeeld. Overigens heb ik lang geleden nog wel eens wat geëxperimenteerd met drugs en ik heb toen een nogal beangstigende *drug-induced psychosis* meegemaakt. Dus daar

komt mijn interesse en mijn angst voor het onderwerp vandaan.”

Voor alle sprekers in de film is het jaren geleden dat ze de psychose meemaakten, al geldt niet voor iedereen dat ze vrij zijn van symptomen, zoals kunstenaar Calypso in de film vertelt. Toch raakt iemand soms nog echt geëmotioneerd, bijvoorbeeld bij het lezen van een oud dagboek. Bouwman: “Ik zal niet snel vragen of iemand een dagboek voor de camera wil lezen dat al die tijd niet is ingezien. Zulke dingen kunnen alleen op initiatief van mensen zelf in de film terecht komen. Zoals die scène met Vader Abraham. We hebben vooraf uitvoerig over de gevoeligheid van bepaalde onderwerpen gesproken. Sommige mensen die door de jaren heen op ons pad kwamen, bleken in een oriënterend gesprek in een kwetsbare fase en ergens kan dat uitgebreide reflecteren dan als een soort trigger werken. Op al dat soort manieren hebben we aan veiligheid gewerkt, om die zoveel mogelijk te kunnen

‘Op sociale media doen behoorlijk wat mensen zich anders voor dan ze zijn. Als je je dat realiseert, snap je ook dat een psychose niet eens zo heel ver af staat van wat we de werkelijkheid noemen.’

waarborgen. We hebben de emotionele scènes in de montage bekeken en de hoofdpersonen stonden er zelf helemaal achter, omdat ze laten zien dat het ingrijpende ervaringen waren.”

OUTSIDER

“Wrang is wel dat een psychose iemand soms lang blijft achtervolgen omdat de buitenwereld met onbegrip reageert. Een van de sprekers in de film ging na jaren weer voor een krant schrijven, maar toen ze dat vertelde aan een kennis, reageerde hij alsof ze het had

verzonnen. Zo van ‘Daar ga je weer! Probleem is ook dat wat wij over psychoses in het nieuws zien, bijna altijd over agressie gaat. Daardoor zit er een sterk stigma op psychoses. Dat was dus een extra reden om nou eens gewoon te luisteren naar mensen, zonder oordeel of agenda of frame. “De gesprekken zijn voor mij de ankerpunten in de film. Ik vind het mooi dat Eloy in de film zegt dat het eigenlijk niet mogelijk is om uit te leggen hoe een psychose voelt, maar vervolgens weet hij het prachtig te verwoorden. Allemaal trouwens. Dat was een van de dingen die me trof bij deze

mensen. Ze kunnen er niet alleen goed over vertellen. Ze verbinden het met kunst, zoals bij Ine, of met filosofie, zoals Wouter Custers doet. Ine heeft ook in haar artikelen geschreven over de grens tussen kunst en waanzin. Daar bestaan natuurlijk raakvlakken. William Blake had het over de *doors of perception* die je open moet zetten om creatief te kunnen denken. Maar zoals Eloy zegt: ergens zit daar een soort verleiding om over de grens te stappen, om dat rationele denken te verlaten.” **fk**

THE DESERT OF THE REAL Storing in het brein

“Ik weet wie ik vanochtend was, maar ik ben een paar keer veranderd sindsdien”, is een van de intrigerende citaten in deze creatieve documentaire over psychose.

Moet je een psychose meemaken om te zien dat de echte wereld soms ook waanzinnig is? Daar lijkt het wel op als je de verhalen hoort van de zes mensen in *The Desert of the Real*, de nieuwe documentaire van Luuk Bouwman (*De Propagandist*, 2025).

Hun kalm vertelde ervaringen zijn al indringend genoeg, maar Bouwman, die met eerder werk al sterk uit de hoek kwam, giet het in een expressieve vorm.

“Ik had het gevoel dat ik in een film speelde”, merkt een van het zestal op over zijn psychose. “Maar dit is echt”, voegt hij eraan toe terwijl hij in de camera kijkt. Wat dus die tegenstrijdigheid nog versterkt, want hij mag dan weer in de echte wereld zijn, hij is ook echt in de film die Bouwman op dat moment maakt.

Dat dubbele is een soort leidraad voor de vindingrijke aanpak van Bouwman. Dat gaat verder dan de aandacht voor beeld en montage. Zo blijken de huiskamers en andere locaties reconstructies in een studio te zijn. Gevoelens worden verbeeld in expressieve filmfragmenten, vervreemdende landschappen of droomachtige beelden. Geen letter-

lijke vertaling van een psychose, maar wel een manier om emotie en veranderde perceptie van de werkelijkheid aan te stippen.

Het is meer dan een conventioneel verslag van een breinstoring. Voordat het gaat over bedreigende waanbeelden, doorslaande stoppen of soms ook euforie krijgen de hoofdpersonen veel ruimte om iets over hun leven te vertellen. Met uiteindelijk, in de meeste gevallen, stressvolle situaties als aanloop naar de psychose en in sommige gevallen een deprimerend verblijf in een inrichting. Daarna komt het belangrijkste: de terugkeer naar het oude leven, dat niet meer het oude leven is.

De aan de scifi-klassieker *The Matrix* (1999) ontleende titel is passend gekozen. Natuurlijk speelt mee dat het zestal geen dwarsdoorsnede van mensen met psychose-ervaring is – we zien veel creativiteit en filosofische interesse. Niettemin is het opvallend

hoe die ontregeling van het brein klassieke filosofische vragen oproept over wie we zijn, wat werkelijkheid is en hoe je kan weten dat je wakker bent. Mooi hoe de tussentitels uit een speelse bron blijken te komen die ik hier niet verklap.

De film, die hoog scoorde in de publiekswaardering op IDFA, is geen college filosofie, maar laat op een aansprekende en ook ontroerende wijze zien hoe iedereen op een eigen manier weer terug in de realiteit is. Soms met pijn en moeite (“Je voelt je waardeloos”), maar ook met opstandigheid of nieuwe creatieve levensdoelen. De psychose als aanslag en als nieuw venster.

LEO BANKERSEN

THE DESERT OF THE REAL NEDERLAND, 2025
| REGIE LUUK BOUWMAN | 110 MINUTEN | DISTRIBUTIE
CINEMA DELICATESSEN | TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

CANNES FILMFESTIVAL
OFFICIËLE SELECTIE IN COMPETITIE

Van de maker van
CAIRO CONSPIRACY
& **THE NILE HILTON**
INCIDENT

★★★★★
'A seductive
black-comic
political thriller'
The Guardian

Fares
FARES

EAGLES OF THE REPUBLIC

EEN FILM VAN **TARIK SALEH**

VANAF 23 JULI IN DE BIOSCOOP

OFFICIËLE SELECTIE
TORONTO FILMFESTIVAL
SPECIAL PRESENTATIONS

TECLA INSOLIA

MICHELE RIONDINO

Primavera VIVALDI EN IK

EEN FILM VAN **DAMIANO MICHIELETTO**

'PERFECTLY CAST
the characters have
SOUL CHEMISTRY and
their scenes together
are the film's best'

The Times

VANAF 6 AUGUSTUS IN DE BIOSCOOP

cineart

www.cineart.nl

f/cineartnederland

yt/cineartnl

ig/cineart_nl

ig/cineartnederland

yt/cineart_nl

JANE SCHOENBRUN

JANE SCHOENBRUN

OVER TEENAGE SEX AND DEATH AT CAMP MIASMA

'HOLLYWOOD BEPAALT NIET OF IK MAG SPREKEN'

Jane Schoenbrun putte uit haar liefde voor het horrorgenre voor een intiem zelfportret over onderdrukt genot en seksuele bevrijding.

“Slasherfilms zijn films over gender.”

DOOR HUGO EMMERZEL

Regisseurs die hun films volstoppen met verwijzingen naar oudere films verschuilen zich nog wel eens achter die cinefiele citaten en blijven daardoor als maker zelf wat onzichtbaar. Jane Schoenbrun doet het tegenovergestelde. In *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* vormt elke knipoog naar eerdere slasher- en horrorfilms een bouwsteen van het zelfportret dat de film uiteindelijk blijkt te zijn. Het hoofdpersonage is Schoenbruns alter ego: queer filmmaker Kris, die door een filmstudio wordt ingehuurd om de fictieve *Camp Miasma*-franchise, die bepalend was in haar queer ontwakens, nieuw leven in te blazen. Met de reboot probeert Kris de dominante vrouwonvriendelijke stereotypen van de slasher van binnenuit, nou ja, de keel door te snijden.

Onder alle horrorverwijzingen, het campy melodrama en de freudiaanse zinspelingen, gaat *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* over iets hoopvol: seksuele bevrijding en gendereuforie. In een groepsgesprek in Cannes, waar de film de Queer Palm won, sprak Schoenbrun over de filosofie achter de film.

Je film loopt over van verwijzingen naar oude slashers. Hoe voorkom je dat die een schild worden om je als maker achter te verschuilen? “Ik strooi graag met voetnoten om dieper in thema's te graven. Als queer en trans persoon wil ik het hebben over genderdysforie in de slasher, een genre dat het culturele beeld van trans mensen mede heeft bepaald, en daarmee ook het beeld dat ik van mezelf heb. Ik had dus referenties nodig: *Psycho* [Alfred Hitchcock, 1960] voorop. De douche-scène in *Psycho* is bepalend geweest in de beeldvorming rond gender en seksualiteit. Vandaar de grap in de film over een remake vanuit het perspectief van het

douchegordijn: aan de ene kant de moordenaar, aan de andere het slachtoffer. Voyeur en naakte vrouw, geweld en verlangen, in een freudiaanse brij. Zulke beelden blijven rondspoken in onze cultuur. Sommige maken mijn leven nog altijd moeilijker, zoals de trans-fobische angst voor de man in vrouwenkleren op het toilet. Ook dat is Hitchcock.”

In je vorige film *I Saw the TV Glow* (2024) zat ook al dat idee dat we gevormd worden door wat we zien. “Freud heeft er een woord voor: de oerscène. Dat je als kind je ouders ziet vrijen voordat je weet wat seks is en overvallen wordt door een angst waar je geen naam voor hebt, samen met het verlangen van dat moment. Dat is wat ons vormt als seksuele wezens. Volgens Freud maken we de oerscène ons leven lang opnieuw, net zoals ze de *Camp Miasma*-films jaar na jaar opnieuw maken.”

Dit is de eerste film waarin je seksualiteit zo openlijk verbeeldt. Hoe benader je die intieme scènes? “Ik wilde vooral eerlijk zijn over mijn eigen verhouding tot seks. Tot mijn 32ste had ik met precies één persoon gezoend en geslapen; seks was iets traumatisch, iets wat ik vermeed. Na mijn transitie werd het naast beangstigend ook vreugdevol. Om een heel mens te worden heb je immers een gezonde band met seks nodig. We praten nu veel over de kloof tussen generaties, dat Gen Z bijvoorbeeld geen seks meer heeft. Voor mij is duidelijk waarom: de wereld is eenzamer en lelijker geworden. Een bezoek aan Pornhub volstaat om dat te begrijpen. Geen wonder dat deze generatie seks wil vermijden, en dat ik het ook deed.

“Ik hoop dat mijn film dat een beetje heelt, zoals ik

me nu geheeld voel. Ook daar zijn horrorfilms goed voor: een veilige plek bieden om in de duisternis te staren. Zoals de tagline op de VHS-band van *Camp Miasma* stelt: ‘Als het te echt wordt, kun je het afzetten.’ Dat is consent.”

Gillian Anderson zet een prachttrol neer van een in vergetelheid geraakte horrordiva. Wat betekende het voor jou om met haar te werken? “Als kind schreef ik fanfictie over de *X-Files*; mijn kostbaarste bezit was mijn verzameling boeken gebaseerd op de serie. Toen ik haar voor het eerst ontmoette, dacht ik: ‘Oh mijn god, ik ken je al zo lang. Jij hebt me in feite opgevoed!’ Voor heel veel mensen betekende zij een queer ontwakens, en ik hoop dat je daar iets van proeft in de film.”

Dit is je grootste film tot nu toe, met financiële steun van een Hollywood-studio. Zat dat systeem je progressieve ideeën over gender en seksualiteit in de weg? “Voor Hollywood-maatstaven is het budget niet groot, ergens tussen de acht en negen miljoen, maar dat was meer dan ik gewend was. Het betekent onder meer dat je regelmatig op Zoom met een stel mannen de geldzaken bespreekt. Omdat de film gaat over queer bevrijding via het maken van kunst, zou het een leugen zijn om de druk van de commercie weg te laten.

“Ik word er namelijk gek van om als trans kunstenaar eerlijk, persoonlijk werk te maken in een systeem dat mijn waarden niet deelt. Kris vecht in de film voor volledige creatieve vrijheid, iets wat ik zelf niet helemaal had: ik had geen *final cut*. Niemand heeft me uiteindelijk gedwongen tot grote veranderingen, maar zo'n machtsverhouding drukt op je, zeker bij zulk persoonlijk werk.

“Het schrijven van mijn eerste roman [*Public Access Afterworld*, HE] was in die zin bevrijdend. Bij een boek, zonder miljoenenbudget, kan ik schrijven wat ik wil. Ik blijf natuurlijk films maken, maar die roman gaf me een gevoel van veiligheid: Hollywood bepaalt niet of ik mag spreken. Dat doe ik zelf.” — fk

TEENAGE SEX AND DEATH AT CAMP MIASMA DE HYPOCINEMA VAN JANE SCHOENBRUN

Net als in de rest van Jane Schoenbruns oeuvre verdwijnen de personages in *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* in de verzonden wereld van een populaire film. Een film over een film, dat moet wel meta zijn. Of niet?

DOOR ROOSJE VAN DER KAMP

“Het is géén meta!”, roept de 29-jarige regisseur Kris gefrustreerd. Ze heeft haar plannen voor een *reboot* van de slasher-franchise *Camp Miasma* aan de hoge bazen van een productiemaatschappij gepresenteerd, die haar idee om een verband te leggen tussen het fictieve universum en het echte leven met dat woord samenvatten.

Het ligt voor de hand om de opmerking van Kris als een zelfbewuste grap op te vatten. *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* lijkt immers onmiskenbaar meta. Zoals in zoveel films-over-films vervagen gaandeweg de grenzen tussen de film die de fictieve regisseur aan het maken is en de film van de echte regisseur die wij aan het kijken zijn. Waarbij in dit geval de fictieve jonge queer regisseur Kris ook nog eens een stand-in is voor de echte regisseur Jane Schoenbrun.

Kan het ook zo zijn dat we het personage Kris wel degelijk op haar woord moeten geloven? Dat *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* helemaal niet meta is, ondanks dat het een film-over-een-film is?

ONDERDOMPELING

De veelbelovende filmmaker Kris krijgt de opdracht om een in diskrediet gebrachte slasher-franchise nieuw leven in te blazen. Ze gaat op bezoek bij Billy, die in de originele film de *final girl* speelde en nu in het inmiddels verlaten kamp woont waar die film ooit werd opgenomen. Dat klinkt inderdaad erg meta.

Maar waar zelfbewuste verwijzingen in de metacinema er vooral op gericht zijn ons eraan te herinneren dat we naar een film kijken, waardoor ze ons op ironische wijze op afstand houden, geldt hier het tegenovergestelde. Voor Schoenbrun is cinema meeslepend

en levensveranderend – niet zomaar een spelletje.

Op een gegeven moment zegt Kris dat ze niet “nog een remake van nog een remake van nog een remake” wil maken, waarop Billy terloops opmerkt dat de originele film “gebaseerd is op een echte seriemoordenaar”. Je zou dit kunnen opvatten als een erkenning dat niets origineel is, maar het is vooral een aanwijzing dat er in Schoenbruns oeuvre geen onderscheid bestaat tussen ‘film’ en ‘werkelijkheid’, of in ieder geval dat dit onderscheid continu vervaagd en bevroegd wordt.

Voor Schoenbrun zijn schermen vensters naar een andere wereld waarin kijkers zichzelf verliezen. In *I Saw the TV Glow* (2024) raakt de tiener Owen geobsedeerd door een tv-programma genaamd *The Pink Opaque*. In *We’re All Going to the World’s Fair* (2021) raakt het eenzame tienermeisje Casey verstrikt in een online *challenge*, zozeer dat ze zichzelf verliest in het plaatsen van video’s op het internet.

In *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* vertelt Kris aan Billy dat ze zich tijdens de seks voorstelt dat de seriemoordenaar – die de toepasselijke naam ‘Little Death’ draagt, naar de Franse term voor orgasme, en een camera als hoofd heeft – haar komt halen. Door als kind naar *Camp Miasma* te kijken ontdekte Kris dat ze queer is; door zich samen met Billy naar de wereld van die films te verplaatsen heeft ze voor het eerst een bevredigende seksuele ervaring.

Het zijn de gevoelens die we koesteren ten aanzien van fictieve werelden die het centrale thema van Schoenbruns oeuvre vormen. Film heeft in hun visie zo’n grote invloed op ons leven, dat een film maken over het menselijke bestaan noodzakelijkerwijs betekent: het erkennen van de rol die internet, film en fancultuur daarin spelen. Keer op keer laat Schoenbrun zien dat we onszelf ontdekken door ons te verhouden tot fictieve werelden. Owen wordt bewust van zijn genderdysforie door naar *The Pink Opaque* te kijken, Kris heeft haar queer-bewustwording door het kijken naar *Camp Miasma*.

Misschien is de nadruk op de invloed van cinema op ons leven de reden waarom Schoenbruns films vooral gaan over het *kijken* naar films (en series en filmpjes), en niet over het *maken* van een film – iets dat vaak centraal staat in metacinema. *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* gaat dan wel over een filmmaker en een acteur, maar de film draait bovenal om hun ervaring als kijkers. Kris is al vanaf jonge leeftijd geobsedeerd door de *Camp Miasma*-films en ze heeft de films al talloze keren gezien. Ook Billy lijkt wezenlijk veranderd door haar ervaring op de set,

Keer op keer laat Schoenbrun zien dat we onszelf ontdekken door ons te verhouden tot fictieve werelden.

TEENAGE SEX AND DEATH AT CAMP MIASMA

waarbij ze zichzelf door het oog van de camera inbeelde en voor het eerst opgewonden raakte. 35 jaar na dato kijkt ze de originele filmrollen nog steeds, in de hoop iets van dat gevoel op te roepen.

Jane Schoenbrun maakt films over hoe films ons leven binnendringen, deel van ons worden. Ik zou *Teenage Sex and Death at Camp Miasma*, en het oeuvre van Schoenbrun in bredere zin, dan ook niet omschrijven als metacinema maar als *hypocinema*, naar het Griekse woord voor 'onder'. Hun films creëren geen al dan niet ironische afstand tot de filmervaring, maar dompelen zich erin onder. Als 'meta' de indruk wekt dat iets erboven zweeft, dan suggereert 'hypo' dat het steeds dieper in zichzelf wegzinkt.

LETTERLIJKE METAFOREN

Na de populariteit van metafilms in de jaren negentig is het voor mediawijze kijkers tegenwoordig bijna een reflex om films over films te zien als een zelfbewust artistiek middel. Schoenbrun probeert deze instelling te doorbreken door de media-binnen-de-film niet

louter als een conceptuele puzzel of een intellectuele metafoor te behandelen.

Het ligt misschien voor de hand om de fictieve films in Schoenbruns oeuvre metaforen te noemen: de seriemoordenaar Little Death een metafoor voor seks, de tv-serie *The Pink Opaque* een metafoor voor genderdysforie, het internet een metafoor voor dissociatie. Maar Schoenbrun laat keer op keer zien dat ze letterlijk bedoeld zijn. 'Little Death' is verlangen, de tv-serie is dysforie, het internet is een plek waar we in kunnen verdwalen en onze identiteit los kunnen laten.

Voor *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* nam Schoenbrun twintig minuten van de fictieve *Camp Miasma*-film op, en deze minifilm krijgen we in zijn geheel te zien. De film-in-de-film is zo daadwerkelijk een film, geen conceptueel geintje, en we moeten ons er als zodanig toe verhouden.

Schoenbrun schenkt in hun films speciale aandacht aan de fysieke aard van media: de ruis van een tv, dvd-hoesjes en merchandise. *Teenage Sex and Death*

at *Camp Miasma* begint met een scène waarin dit soort voorwerpen – posters, beeldjes, dvd-hoesjes – zijn uitgestald, en in *I Saw the TV Glow* speelt de gloed van een tv-programma een belangrijke rol.

In plaats van steeds abstracter te worden, zoals metacinema graag doet, maken Schoenbruns films telkens de beweging van het rationele naar het fysieke en van het ingebeelde naar het werkelijke. *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* begint met een intellectuele filmmaker die de zintuiglijke invloed van media ontdekt. *I Saw the TV Glow* gaat over iemand die tijdens het tv-kijken wegdroomt van een ander leven, maar gaandeweg ontdekt dat die tv-serie zijn echte leven is. Casey beeldt zich aanvankelijk alleen de World Fair in, maar verliest zichzelf uiteindelijk volledig in de kermis van het wereldwijde web.

De slogan van de fictieve *Camp Miasma*-franchise luidt: "Als het te echt wordt, kun je het altijd uitzetten", maar voor Kris en Billy blijkt dit juist onmogelijk. Schoenbrun toont dat je film niet zomaar van je kunt afschudden. **fk**

TEENAGE SEX AND DEATH AT CAMP MIASMA

Queer liefde voor de eighties-slasher

Wat doe je als jonge vrouw met je fascinatie voor misogynie slasherfilms? En wat als juist die films je queer gevoelens wakker hebben gehakt? Dan ga je op zoek naar de *final girl*, met wie het allemaal begon.

Het uitgangspunt van *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* is geweldig. Wat doe je met positieve gevoelens – van opwinding, herkenning – bij kwaadaardige beelden? De eerste reactie is waarschijnlijk: schaamte. Maar in dat geval internaliseer je het en blijf je ermee zitten. Een tweede mogelijkheid: noem het een *guilty pleasure*. Dan trek je het plezier en het schuldgevoel in elk geval gelijk. Maar dan nog: het schuldgevoel blijft.

Met hun derde film, na *We're All Going to the World's Fair* (2021) en *I Saw the TV Glow*

(2024), gaat regisseur Jane Schoenbrun elk gevoel van schuld en schaamte voorbij. *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* gaat over de jonge vrouwelijke filmmaker Kris (Hannah Einbinder in haar speelfilmdebuut), die de *Friday the 13th*-achtige reeks *Camp Miasma* nieuw leven moet inblazen en ooit haar queer ontwaken beleefde bij het zien van de *final girl* in deel één. Wat best verwarrend is, bij zo'n misogyn, homo- en transfoob genre als de *eighties*-slasher (zie ook de Shudder-documentaireserie *Queer for Fear*, 2022).

Die *final girl* (die traditioneel overleeft omdat ze als enige geen seks heeft) werd gespeeld door Billy (een fijne Gillian Anderson), die daarna nooit meer wilde terugkeren voor een vervolg maar wel op het kampeerterrein uit deel één is gaan wonen, als een moderne

Norma Desmond uit *Sunset Boulevard* (1950).

Schoenbrun spreekt in interviews vrijuit over hoe deze drie films zijn gevoed door hun transitie, waarbij de eerste twee meer beïnvloed waren door hun genderdysforie en *Miasma* juist een gevoel van bevrijding uitdrukt. Ook de twee biseksuele hoofdrolspelers benadrukken hun persoonlijke bevolgenheid.

En dat dan dus allemaal met bloedfontein, dikke lagen nepsneeuw, prachtig geschilderde achtergronden en POV-shots vanuit de uiteraard weer opduikende (en genderfluïde) *Camp Miasma*-seriemoordenaar met de geestige naam Little Death (op sommige filmposters staan 'Sex' en 'Death' beide in hartjes geschreven, als geliefden – ook de dubbelzinnigheid van slasher-

'penetraties' wordt omarmd).

Deze liefdevolle recreatie van de jaren-tachtigslasher reproduceert, misschien onvermijdelijk, ook de flauwe kanten van het genre. Van Schoenbruns drie speelfilms blijft *I Saw the TV Glow* daarom mijn favoriet.

Maar hun samenhangende oeuvre is meer dan de som der delen. Zoals ook niet alleen de intellectualiserende queer regisseur Kris het alter ego is van Schoenbrun (of van iedereen die het slashergenre met gemengde gevoelens bekijkt), maar de film als geheel. Pas als je je slasherliefde, met alles erop en eraan, accepteert – en je jezelf niet alleen herkent in het slachtoffer, maar ook in de dader – volgt de bevrijding van de kleine dood.

KEES DRIESSEN

TEENAGE SEX AND DEATH AT CAMP MIASMA

VERENIGD KONINKRIJK/CANADA, 2026 | REGIE JANE SCHOENBRUN | MET HANNAH EINBINDER, GILLIAN ANDERSON, JACK HAVEN | 106 MINUTEN | DISTRIBUTIE CINÉART | TE ZIEN VANAF 20 AUGUSTUS ■

PREVIOUSLY

PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED

In het zomerprogramma *Previously Unreleased* brengt Eye Filmmuseum opnieuw een selectie films uit die onterecht de Nederlandse bioscopen niet haalden. Drie ervan zijn ook onderdeel van het zomerprogramma *Queer Power*. Alle premièrevertoningen, afwisselend in Eye en De Film-Hallen in Amsterdam, worden ingeleid door *Filmkrant*-medewerkers.

MAGELLAN

Struikelend over de doden

De Portugese ontdekkingsreiziger Ferdinand Magellaan krijgt in Lav Diaz' fenomenale *Magellan* nooit de kans de held te worden van zijn eigen verhaal.

We zien hem niet, de witte man die haar observeert. Wat we zien is haar realisatie dat ze wordt bekeken, de uitdrukking van ontzetting op haar gezicht. In paniek vlucht ze de jungle in en waarschuwt haar stamgenoten. "De belofte van onze goden en voorouders is hier!" Wie ontdekt hier wie?

Enkele scènes later spreekt de Portugese generaal Afonso de Albuquerque zijn manschappen toe, hun glimmende metalen helmen afstekend tegen het oerwoud. Ze zijn verder de jungle binnengedrongen dan wie dan ook, oreert hij vanaf de veranda van een hut die daar ver voor zijn komst gebouwd werd. Hij fulmineert nog wat over de islam, die ze van de aarde zullen vagen, om dan stomdronken ter aarde te storten.

In Lav Diaz' *Magellan (Magalhães)* is kolonialisme als een groteske en gruwelijke wie-kan-er-het-verst-pissen-competitie. "Zulke nutteloze mannen", mompelt een vrouw in Lissabon wanneer ze een groep mannen passeert die net van een expeditie zijn teruggekeerd. Een van die mannen is Ferdinand Magellaan, de befaamde ontdekkingsreiziger naar wie de film vernoemd is, maar die van Diaz niet de kans krijgt de held te worden van zijn eigen verhaal. En is het eigenlijk wel zijn verhaal?

In elk geval is hij het die de Spaanse koning ervan overtuigt hem een westwaartse route te laten vinden naar de Specerijeneilanden, waarbij hij uiteindelijk stuit op de Filippijnen. Een tocht die jaren zal duren en honderden levens zal kosten. Een tocht van mythische proporties, maar Diaz laat die mythe knellen in een vierkant beeldformaat.

De overzeese tocht is een opeenstapeling van scheurbuik, nachtmerries en muiterij. Op een ondergrond die aldoor deint en kraakt en klotst. Het schip voelt krap, benauwend, druk. Als Magellaans schepen in gevecht raken op zee, is dat gefilmd van grote afstand. Een paar kanonskogels vliegen over en weer, maar wie precies op wie schiet, is eigenlijk niet te onderscheiden. Elke zweem van heroïek wordt in de kiem gesmoord.

Het camerawerk van Arthur Tort (vaste cameraman van Albert Serra, wiens koortsdroomvisie op kolonialisme ook in deze film rondvaart) is van een soms sublieme schoonheid, maar ook consequent afstandelijk.

Elke keuze die Diaz maakt, lijkt erop gericht om het verhaal nooit een verhaal te laten worden. Om het dominante koloniale narratief geen kans te geven. De sprongen door de tijd, waarin cruciale gebeurtenissen zijn overgeslagen (maar cruciaal vanuit wiens perspectief?). De compositie van shots, waarin de hoofdpersonages geregeld ergens achter in het beeld zijn geplaatst, ter-

wijl op de voorgrond naamloze, inheemse doden een groot deel van het beeld vullen.

Magellaan, gespeeld door Gael García Bernal, loopt enigszins verdwaasd rond in dit verhaal dat het zijne zou moeten zijn, struikelend over de doden en zijn eigen ego. Op de Filippijnen arriveren hij en zijn manschappen met ziektekiemen waar de oorspronkelijke bevolking geen resistentie tegen heeft, en het woord Gods dat vervolgens redding moet brengen. Als de bevolking het christendom niet zomaar blijkt te accepteren, worden Magellaans bekeringspogingen almaar hardvochtiger.

Een van de schadelijke tropen van het

koloniale narratief is dat van het christendom als een 'beschaafde' religie, tegenover de 'primitieve' inheemse geloven. In de slotakte werpt Diaz dat idee omver, wanneer de godvrezende Magellaan, de man die zo hard probeert zijn eigen mythe te creëren, geveld wordt door een fantoom.

ELISE VAN DAM

MAGELLAN (MAGALHÃES) FILIPIJNEN / SPANJE / PORTUGAL / FRANKRIJK / TAIWAN, 2025 | REGIE LAV DIAZ | MET GAEL GARCÍA BERNAL, AMADO ARJAY BABON, ÂNGELA AZEVEDO | 160 MINUTEN | DISTRIBUTIE EYE | TE ZIEN VANAF 6 AUGUSTUS, OOK VIA [picl.nl](https://www.picl.nl)

UNRELEASED

PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED

BLUE SUN PALACE Zwoegen in de marges

In haar bekroonde debuut volgt Constance Tsang Chinese migranten in een massagesalon in Queens, waar tederheid en gevaar dicht bij elkaar liggen.

Het eerste half uur van *Blue Sun Palace* suggereert een meanderend drama. Didi (Haipeng Xu) en Amy (Ke-Xi Wu) werken samen in een Chinese massagesalon in Flushing, Queens. Voorzichtig zoeken ze een balans tussen vriendschap, liefde en werk.

Maar dan wordt dit tedere portret van migranten die zwoegen in de marges van de Amerikaanse samenleving ruw verstoord door een tragedie. Een geweldsuitbarsting kort na het Chinees Nieuwjaar die alles op zijn kop zet. Constance Tsang, die met haar film de French Touch-prijs won in Cannes, plaatst haar titelkaart pas na die tragedie, waardoor alles wat volgt nog veel zwaarder weegt.

In het scenario verwerkte Tsang haar rouw nadat haar vader overleed. Het verhaal over mensen die hun geboorteland, cultuur en familie achterlieten, en alleen bij elkaar

houvast vinden, is van verlies doordrenkt. Cinematograaf Norm Li verkent in statische shots de volgepropte kamers waar ze wonen en werken; hun armoede is soms schrijnend, soms knus.

Een soortgelijke balans tussen warmte en verdriet zit in het gevoelige acteerwerk van Wu en Xu, die schitteren naast Lee Kangsheng, icoon van de Taiwanese cinema en vaste acteur van Tsai Ming-liang. Tsang brengt lucht in haar film door nooit te lang bij een enkel leven stil te staan. Haar intieme debuut oogt wellicht klein, maar de optelsom van al die verstregelde levens levert grootse cinema op.

HUGO EMMERZAEL

BLUE SUN PALACE VERENIGDE STATEN, 2024 |
REGIE CONSTANCE TSANG | MET WU KE-XI, LEE KANGSHENG, HAIPENG XU | 116 MINUTEN | DISTRIBUTIE
SEPTEMBER FILM | TE ZIEN VANAF 30 JULI, OOK
VIA picl.nl

THE PORTUGUESE HOUSE Nieuw jasje, nieuw leven

Als zijn vrouw hem verlaat, neemt een universitair docent de identiteit van een Portugese tuinman aan. Een verhaal over de vrijheid om jezelf opnieuw uit te vinden.

Cartograaf en universitair docent aardrijkskunde Fernando denkt dat we het contact met de wereld verloren toen we stopten met het tekenen van landkaarten. "De wereld is

te groot, te complex, maar als je hem tekent, valt alles op zijn plek", vertelt hij zijn studenten. Wanneer zijn vrouw hem zonder uitleg of afscheid in de steek laat, probeert hij de contouren van hun huwelijk in kaart te brengen.

Net als bij het tekenen van een landkaart begint hij met het lopen van een rondje: hij spreekt met haar baas, maar ze is al twee weken niet komen opdagen op haar werk. De

winkeliers waar ze vaak komt, hebben haar al een week niet gezien. Ze hebben haar lot wel bewaard. Fernando wist niet eens dat ze aan de loterij meedeed.

Er breekt iets in Fernando. Hij verlaat zijn huis in Madrid en vertrekt naar Portugal. Vervolgens neemt hij de identiteit aan van een Portugese tuinman, Manuel – een naam die associaties oproept met het woord 'manus' voor 'hand' – en zo verruilt hij zijn intellectuele bestaan voor een praktisch leven, met zijn handen in de aarde.

Fernando kruipt moeiteloos in zijn nieuwe rol, alsof een ander leven aannemen zo simpel is als het aantrekken van iemands jasje. De spanning – geloven mensen hem wel? – verruilt de film al snel voor bezinning. Zo is *The Portuguese House* (*Una quinta portuguesa*) vooral een beschouwing over wie iets een thuis mag noemen. En hoe je jezelf kunt vinden door je als iemand anders voor te doen.

ROOSJE VAN DER KAMP

THE PORTUGUESE HOUSE (UNA QUINTA PORTUGUESA) SPANJE / PORTUGAL, 2025 | REGIE
AVELINA PRAT | MET MANOLO SOLO, MARIA DE
MEDEIROS, BRANKA KATIĆ | 114 MINUTEN | DISTRIBUTIE
EYE | TE ZIEN VANAF 2 JULI, OOK VIA picl.nl

THE PORTUGUESE HOUSE

PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED

DICIANNOVE

DICIANNOVE

Het zwarte gat op beeld

Er valt geen les uit de losbandigheid van het hoofdpersonage uit *Diciannove* te trekken. De autobiografische film van Giovanni Tortorici, protegé van Luca Guadagnino, is een portret van een jongen die door verveling wordt gedreven.

Drie keer verandert Leonardo van levenshouding in *Diciannove*. Geen van die momenten brengt een openbaring met zich mee. De film van de jonge filmmaker Giovanni Tortorici, een protegé van Luca Guadagnino, biedt geen verlossing.

Leonardo is negentien en hij weet niet wat hij wil. Hij verlaat Palermo om bedrijfskunde te studeren in Londen, maar nog voordat de colleges goed en wel zijn begonnen, is hij alweer teruggekeerd naar Italië – een snelle Google-zoekopdracht heeft hem doen geloven dat Siena de beste plek is om literatuur te studeren.

Leonardo schakelt moeiteloos over van een leven vol feestjes naar een teruggetrokken bestaan verdiept in boeken – in de film weergegeven door een enkele jump cut. Er is misschien geen sprake van een overgang, omdat we te maken hebben met iemand die zich laat leiden door grillen. Een haatcampagne tegen zijn docent die hem een 26 (een Italiaanse 7,5) gaf voor zijn toets, een obsessie met een jongere jongen die hij op straat tegenkwam, het zijn dingen waar Leonardo zich in vastbijt en die hij net zo gemakkelijk weer loslaat.

Laat je niet misleiden door de extravagante stijl – *Diciannove* gaat over verveling. De geanimeerde scènes, snelle zoom-ins, infraroodbeelden en schuine camera hoeken zijn slechts een afleiding van de lusteloosheid waar Leonardo niet aan lijkt te kunnen ontsnappen. Op een gegeven moment verschijnt er zelfs een zwart gat op het scherm – een

brandgat dat daadwerkelijk op de 35mm-film was ontstaan, zo vertelt Tortorici in een interview met *Filmmaker Magazine* – dat de bodemloosheid van zijn zoektocht naar betekenis lijkt te vangen.

Diciannove eindigt niet met een les. Leonardo, een personage dat gebaseerd is op Tortorici zelf, vindt zichzelf niet. Hij komt er ook niet achter dat hij filmmaker zou moeten worden. Er is geen 'zelf' om naar terug te keren, of te ontdekken. Niet in de film althans, die simpelweg Leonardo's fixaties bijhoudt. *Diciannove* is een bevestiging van het idee dat alles op die leeftijd 'maar een fase is', maar het is tegelijkertijd ook een afwijzing ervan, want er is niets 'maar' aan zijn leven. Tortorici neemt de jeugdige onernst volkomen serieus.

ROOSJE VAN DER KAMP

DICIANNOVE ITALIË / VERENIGD KONINKRIJK, 2024 | REGIE GIOVANNI TORTORICI | MET MANFREDI MARINI, VITTORIA PLANETA, DANA GIULIANO | 108 MINUTEN | DISTRIBUTIE EYE | TE ZIEN VANAF 16 JULI, OOK VIA picl.nl

KONTINENTAL '25

THE WATERMELON WOMAN

De werkelijkheid verzinnen

De waarheid barst uit de voegen van deze *mockumentary* uit 1996. Want hoewel de film fictie is, is hij misschien wel waarachtiger dan de waarheid.

Dat zit zo: voor een college over zwarte filmgeschiedenis deed Cheryl Dunye onderzoek naar zwarte vrouwelijke acteurs in vroege films. Omdat deze vrouwen uit de aftiteling werden gelaten en ook niet in archieven te vinden zijn, creëerde ze een fictief personage en construeerde ze een archief voor de fictieve acteur die haar speelde.

Dunye speelt een gefictionaliseerde versie van zichzelf, die in het leven duikt van Fae Richards (Lisa Marie Bronson), die onder de naam 'The Watermelon Woman' vermeld staat in de aftiteling van haar favoriete film,

het eveneens fictieve *Plantation Memories*. De film beweegt tussen Dunye's maakproces, haar persoonlijke leven en de geconstrueerde archieven van Fae Richards – stuk voor stuk lagen van fictie binnen fictie.

Hoewel de 'Watermelon Woman' niet echt is, waren er wel anderen zoals zij. Fae Richards is een stand-in voor zwarte, lesbische acteurs die uit de geschiedenis zijn gewist. Een verbeelding van alles wat niet werd vastgelegd, en daardoor zogenaamd nooit bestond.

ROOSJE VAN DER KAMP

LEES OP filmkrant.nl/previouslyunreleased
DE VOLLEDIGE RECENSIE

KONTINENTAL '25

Op zoek naar zelfkastijding

Nadat een man die gerechtsdeurwaarder Orsolya op straat moet zetten zelfmoord pleegt, dwaalt zij met haar schuldgevoel door Cluj. Opnieuw fileert Radu Jude mes-scherp het absurdisme van ons doorgeslagen kapitalisme.

"Ik zie geen reden u te arresteren, hoe groot uw behoefte aan zelfkastijding ook is", krijgt Orsolya van een rechercheur te horen na 'het incident'. En dus zoekt ze bij allerlei andere mensen naar uitlaatkleppen voor haar schuldgevoel.

Dat 'incident' vormt de tweede scène van Radu Jude's *Kontinental '25*, winnaar van de prijs voor beste scenario op het filmfestival van Berlijn. Gerechtsdeurwaarder Orsolya moet een gokverslaafde alcoholist, die we in de openingsscène vloekend en tierend door de stad zien scharrelen, uit zijn woning zetten. Terwijl Orsolya en een handvol politieagenten buiten wachten tot de kerel zijn schamele bezittingen heeft gepakt, pleegt hij binnen zelfmoord. Vandaar haar schuldgevoel. Ook al blijft iedereen herhalen dat haar "juridisch niets te verwijten valt".

Juridisch misschien niet, maar moreel dan? Of zijn we allemaal zo stevig in de greep van een systeem dat ons medeplichtig maakt aan uitbuiting dat we die vraag liever terzijde schuiven?

Laat het maar aan de Roemeense filmmaker Radu Jude over om ons daarmee te confronteren. Als geen ander weet hij de malaise van ons hyperkapitalistische heden

te vatten in films die toch voelen als lichtvoetige zomerkost. Hij slaagt erin ons te laten lachen om een realiteit die inmiddels zo absurd is dat er geen satire meer tegenop lijkt te kunnen, en ons zo aan het denken te zetten over de machine waarin wij slechts radertjes zijn.

In dit geval onder meer via een scherp oog voor de openbare ruimte, en hoe die wordt opgeslokt door nikszeggende nieuwbouw met steeds meer afgesloten privéterrein. Waarbij niet onbelangrijk is dat de film zich afspeelt in Cluj, de hoofdstad van Transsylvanië, een gebied dat door Roemenië werd ingepikt van Hongarije – Orsolya stamt, net als Eszter Tompa, de acteur die haar speelt, uit de Hongaarse minderheid in Roemenië.

Jude filmde *Kontinental '25* op iPhones en doet niet al te veel moeite dat te verhullen; actualiteit was duidelijk belangrijker dan esthetiek. "Vastgoedontwikkelaars zijn de baas in Roemenië", zegt Orsolya op een gegeven moment. "Boeven zijn het. En ik moet ze verdedigen." Zo zit iedereen – in de film, in Roemenië, in Europa – gevangen in een systeem van uitbuiting waar ze het misschien niet mee eens zijn, maar waar we toch aan mee blijven werken.

JOOST BROEREN-HUITENGA

KONTINENTAL '25 ROEMENIË, 2025 | REGIE RADU JUDE | MET ESZTER TOMPA | 109 MINUTEN | DISTRIBUTIE EYE | TE ZIEN VANAF 20 AUGUSTUS, OOK VIA picl.nl | LEES OP filmkrant.nl OOK ONS INTERVIEW MET RADU JUDE

PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED PREVIOUSLY UNRELEASED

ON A STRING Aanstekelijk ongemak

Voor jonge violisten is het aanpoten in de New Yorkse muziekwereld. Debuterend regisseur Isabel Hagen maakt die worsteling geestig invoelbaar in *On a String*.

Gerommel in de marge is het, wat de afgestudeerden van het prestigieuze Juilliard-conservatorium doen in de New Yorkse muziekwereld. Iedereen is ongelukkig: werk is er nauwelijks en als het er wel is, zijn het de ondankbaarste klusjes denkbaar.

Voor violist Isabel is dat niet anders. Ze speelt Chopin bij een (afgewezen) huwelijksaanzoek, ze zorgt met wat mede-afgestudeerden voor de muziek op een feestje waar iedereen vooral wil zuipen, of ze wordt ingehuurd voor wat extra pathos bij een uitvaart.

Maar iets vast of substantieels, dat wil niet lukken. Wat niet helpt, is dat Isabel uit een bijzonder muzikale familie komt, waar bij haar broer misschien wel het grotere talent is. Het zorgt ervoor dat Isabel, net als haar vrienden, muurvast zit. Niemand durft door te schakelen, omdat er altijd een kans is dat er tóch iets op hun pad komt.

Regisseur, schrijver en hoofdrolspeler Isabel Hagen put voor haar debuutfilm duidelijk uit eigen ervaringen. Hagen maakte de afgelopen jaren voorzichtig naam als komiek, en is zelf ook altviolist, afgestudeerd aan Juilliard. Omdat ze niet rondkwam van haar muzikale werk, besloot ze haar twee passies samen te brengen, door haar vioolspel te combineren met stand-upcomedy.

Na een succesvolle webserie (*Is a Violist*) is *On a String* haar speelfilmdebuut, waarmee ze op het filmfestival van Tribeca de prijs won voor beste scenario. Hagen heeft vooral een fijn oog voor sociaal ongemak, met situaties die aangenaam lang worden uitgerekt. Denk aan het nét iets te lang inpakken van een viool na een mislukt huwelijksaanzoek, of aan het afronden van een uitmaakgesprek.

Te midden van dat aanstekelijke ongemak, is *On a String* ook een treffend portret van zoekende jongeren in een wereld waarin simpelweg te weinig plek is voor de niet-uitzonderlijken. Maar ze blijven het toch maar

BOUCHRA

BOUCHRA Queer jakhals in New York

Het met 3D-software gemaakte *Bouchra* gaat over een Marokkaans-Amerikaanse queer filmmaker, die probeert het contact met haar moeder open te breken.

In de New Yorkse metro kijkt Bouchra op haar telefoon naar een livestream van een radio-programma in Marokko. Ze kwam naar Amerika om te kunnen zijn wie ze is: filmmaker, queer. Haar nog in Marokko wonende moeder weet van haar geaardheid, maar onderling doen ze alsof dat aspect van Bouchra's leven niet bestaat.

De personages in *Bouchra*, het speelfilmdebuut van Orian Yani Barki en Meriem Bennani, zijn dieren, maar dan wel met

menselijke emoties, issues en rondingen. Bouchra (ingesproken door Bennani) is een jakhals, haar ex Nikki een koe, haar beste vriendin een hagedis. Het breekt de kaders van identiteit open, niet langs binaire lijnen, maar dwars door elke categorie heen.

Negen jaar werd er niet gesproken tussen moeder en dochter. Althans, niet echt. Kwade opzet was het niet, meer een wederzijdse beslissing om het initiatief aan de ander te laten, met als gevolg dat er niets gebeurde. *Bouchra* wisselt de voorzichtige gesprekken tussen hen af met flarden van Bouchra's leven in New York en het maakproces van haar autofictie-film.

Net als het succesvolle *Flow* (Gints Zilba-

lodi, 2024) werd *Bouchra* gemaakt met open source 3D-software. Het schuurt tegen fotorealisme aan, en heeft tegelijk de esthetiek van oude videogames, inclusief de wat hoekige bewegingen. Barki en Bennani gebruikten deze animatietechniek al eerder voor hun webserie *2 Lizards* (2020), over twee hagedissen in New York tijdens de covid-pandemie.

Die wat hallucinante vorm paste daar goed bij de vervreemding van die periode. In *Bouchra* leidt het hier en daar juist af van wat in feite een redelijk voorspelbaar verhaal is, dat altijd authentiek voelt, maar nooit echt weet te raken.

ELISE VAN DAM

BOUCHRA VERENIGDE STATEN / ITALIË / MAROKKO, 2025 | REGIE ORIAN YANI BARKI, MERIEM BENNANI | STEMMEN MERIEM BENNANI, YTO BARRADA, ARIANA FAYE ALLENSWORTH | 83 MINUTEN | DISTRIBUTIE EYE | TE ZIEN VANAF 9 JULI, OOK VIA picl.nl

proberen, omdat je uiteindelijk ook met 'shitty stuff' op de achtergrond' best ontdekt kunt worden. In Isabels geval betekent dat bijvoorbeeld dat ze les mag geven aan de dochter van een brave vader die een oogje op haar heeft, met de nodige gevolgen.

Gerommel in de marge blijft het, maar richtingloosheid kan óók een richting zijn. Hagen vervalt gelukkig nooit in melodrama of een zoektocht naar catharsis, en dat maakt nieuwsgierig naar wat deze komedievioolist nog meer kan.

ALEX MAZEREËUW

ON A STRING VERENIGDE STATEN, 2026 | REGIE ISABEL HAGEN | MET ISABEL HAGEN, LING LING HUANG, DYLAN BAKER | 78 MINUTEN | DISTRIBUTIE EYE | TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS, OOK VIA picl.nl

ON A STRING

LUCRECIA MARTEL OVER *OUR LAND* 'IK PRETENDEER NIET HUN STEM TE ZIJN'

LUCRECIA MARTEL

Veertien jaar werkte Lucrecia Martel aan haar documentaire over de moord op de inheemse leider Javier Chocobar, gemaakt met de gemeenschap zelf. "Ik kon deze film alleen maken omdat zij me toegang tot hun verhaal gaven."

DOOR HUGO EMMERZAEL

De moord op inheemse leider Javier Chocobar schudde Argentinië in 2009 op, met name omdat het misdrijf van Darío Amín en twee oud-politieagenten op video was vastgelegd en de beelden viraal gingen. Toch maakte het ogenschijnlijk onbetwistbare beeldmateriaal niet vanzelf de weg vrij naar gerechtigheid. Voor velen was Chocobars dood een bijzaak in een groter project: de bewoners van Chuschagasta van hun land verdrijven, zodat de mineraalrijke streek kon worden geëxploiteerd. Het duurde bijna tien jaar voordat de zaak voor de rechter kwam.

In dat schaamteloze landjepik zag Lucrecia Martel een symbool voor de politieke crisis van een samenleving die de afgelopen jaren op rechts-populisme afstevende. Al kort na de moord zag ze een documentaire voor zich. En terwijl ze aan *Zama* (2017) werkte, besloot ze Chuschagasta te bezoeken om de zoektocht van de gemeenschap naar gerechtigheid vast te leggen. Met *Our Land* (*Nuestra tierra*) volgt ze niet alleen het juridische proces, maar onderzoekt ze ook het blijvende leed van die gemeenschap. De film doet waar Martels hele oeuvre om draait: het (neo)koloniale geweld van Argentinië bevragen. Zo bezien is de sprong van het historische *Zama* naar het actuele *Our Land* niet groot.

Martel levert meer dan een feitelijk relaas van de moord en de nasleep. Ze zoekt naar eigen vormen om de pijn van de gemeenschap in beeld te brengen, werkte nauw samen met de bewoners en zette ter plekke een filmworkshop op. Het beeldmateriaal dat daaruit voortkwam, maakt deel uit van de film. Zo wordt *Our Land* een collectief portret van een groep die steeds verder in het nauw raakt. De gemeenschap won uiteindelijk de rechtszaak: in 2018 kreeg hoofd-

dader Amín 22 jaar cel. Maar de film benadrukt hoe hardnekkig het Argentijnse racisme blijft. Een pijnlijke illustratie: na twee jaar kwam Amín alweer vrij. In 2021 stierf hij aan covid. Na de wereldpremière in Venetië sprak Martel over de urgente context waarin ze dit onderzoek naar onrecht maakte.

Wat was je vertrekpunt voor *Our Land*, je eerste non-fictieproject? "Tijdens de opnames van *Zama* maakte ik een reis over de rivier de Paraná. Een paar maanden eerder had ik op internet de video van de moord op Chocobar gezien, maar was die vervolgens weer vergeten. Een journalist van de lokale krant in Tucumán, die de zaak onderzocht, bracht me in contact met de

'Wie met beeld en geluid werkt, heeft een enorme macht. Dit is dus het moment om dat machtige medium in te zetten.'

gemeenschap. Het is één ding om in abstracte termen over racisme te praten, het is iets heel anders om iemand te spreken die een geliefde heeft verloren aan een racistische moord. Deze mensen leven met de constante angst dat iemand hun land komt afpakken."

En toch voelt deze film niet per se als een documentaire. De inhoud – en zelfs een deel van de vorm – sluit naadloos aan bij je eerdere werk. "Dat besepte ik tijdens het maken ook. Eerlijk gezegd vond ik het idee van een documentaire beangstigend. Ik wil niets te maken hebben met voice-overs of lappen tekst in beeld, maar ik dacht: als de film het nodig heeft, dan moet het maar. Uiteindelijk staat alles in dienst van de gemeenschap. Gaandeweg realiseerde ik me hoe ik mijn eigen ideeën over beeld en geluid kon inzetten. Ik moet mijn intuïtie volgen, want ik kan niet maken wat ik niet ken. Toen ik het idee van een documentaire losliet en het project als fictie benaderde, viel alles op zijn plaats."

Met welke fijngevoeligheid moest je de gemeenschap benaderen om dit pijnlijke verhaal te delen? "Ik wil Chocobars moord en de aangerichte schade zo eerlijk en respectvol mogelijk weergeven, maar we moeten ons bewust zijn van het gevaar van culturele toe-eigening. Iedereen in Latijns-Amerika, wit, zwart of gemengd, draagt een complex verhaal mee dat zich niet zomaar laat navertellen. Ik kon deze film alleen maken omdat de gemeenschap me toegang tot hun verhaal gaf. Ik pretendeer niet hun stem te zijn. Ik hoop zelfs dat over vijftig jaar iemand opstaat en zegt dat deze film van een witte vrouw uit de middenklasse niets met hun werkelijkheid te maken heeft. Dat is me liever dan de film niet maken."

Hoe betrok je ze bij het maakproces? "Daarvoor hebben we een project opgezet, een workshop om de gemeenschap te leren met een camera te werken, in de hoop dat er ooit een film rechtstreeks van henzelf komt. Veel scènes in de film komen uit die workshop en zijn door de lokale jeugd gefilmd. De wereldpremière hielden we

ook in de regio Chuschagasta, omdat de mening van de mensen daar voor ons het zwaarst weegt. Ik denk dat ze tevreden waren, maar dat betekent niet dat ze volledig onderschrijven dat dit hun wereld en hun realiteit is. Nu of later kunnen ze er altijd anders over gaan denken."

Tijdens het maken van *Our Land* kwam Javier Milei aan de macht. Hoe kijk je naar de politieke context waarin je je films maakt? "Er heerst een waanbeeld, en in Argentinië is dat enorm, dat mensen als Trump, Milei en Poetin uit het niets opduiken. Niemand komt uit het niets. Het een volgt in de geschiedenis altijd uit het ander. In Argentinië zijn sinds de stichting van het land twee uitersten gecreëerd die niet kloppen. Zelfs tijdens de dictatuur sprak men over 'de goeden' en 'de slechten,'

maar zo simpel was het niet: binnen één familie stonden mensen aan beide kanten. Ik ken mensen die op Milei stemden en me toch uit een ijsskoude zee zouden redden. Met Kerst kwam de familie bij ons thuis samen. Mijn oom, priester en lid van de antiekoloniale Derde Wereld-beweging, zat dan aan tafel met iemand die tijdens de dictatuur in een gruwelijke militaire eenheid had gediend."

Zie je film als een middel om die nuance op te zoeken? "De mensheid is te complex om lukraak te definiëren. Films maken die niet polariseren is moeilijk, dat merk je al in een gewoon gesprek. Pro-Gaza zijn betekent niet dat je tegen de Joodse bevolking bent, of dat je Hamas steunt. Maar het debat is zo opgeblazen dat een oprechte dialoog bijna onmogelijk is geworden.

Los van links, rechts, feminisme en al die labels: de tijd haalt ons allemaal in. Informatie reist veel sneller dan ons menselijke ritme, terwijl de ruimte om ons heen krimpt. Ik weet niet uit welk land jij komt, maar volgens mij zijn we allemaal een beetje wanhopig. Niemand weet wat de toekomst brengt. Neemt kunstmatige intelligentie onze banen over? Komt er oorlog in Europa? Het is krankzinnig, en juist daarom hebben film en cinema meer macht dan ooit. De meeste mensen op deze planeet kunnen niet eens lezen of schrijven. Als Poetin en Trump elkaar ontmoeten, delen ze geen taal, en alle VN-verdragen lijken inmiddels betekenisloos. Dat doet me beseffen dat wie met beeld en geluid werkt een enorme macht heeft. Dit is dus het moment om dat machtige medium in te zetten." ■ **fk**

OUR LAND Hoezo gerechtigheid?

In haar eerste documentaire toont Lucrecia Martel hoe koloniaal onrecht doorwerkt in de moord op Javier Chocobar terwijl die zich verzette tegen landroof.

De twee beeldenstromen vormen een schril contrast. Enerzijds: de schokkerige, ongegrichte, op een telefoon geschoten beelden waarop de moord op Javier Chocobar is vastgelegd. Anderzijds: de bijna statig gefilmde reconstructie van die moord als onderdeel van het proces tegen dader Dario Amín. Maar hoezeer die twee opnamen in beeldkwaliteit ook van elkaar verschillen, de machtsverhouding die eruit naar voren treedt is haast identiek.

In 2009 verschijnt Amín met twee gewapende voormalige politiefunctionarissen bij het dorpje Chuschagasta, in de provincie Tucumán in het noordwesten van Argentinië. Amín beweert de eigenaar van het grondstofrijke gebied te zijn, terwijl dat door de Argentijnse grondwet is teruggegeven aan het Diaguita- volk van wie het in koloniale tijden is geroofd. Bij de confrontatie die volgt, raken drie dorpingen gewond en sterft Chocobar, dan 68 jaar oud en een voorman in zijn gemeenschap.

Tijdens de reconstructie lopen de daders opnieuw over het terrein, geflankeerd door gewapende politieagenten. Net als de dorpsbewoners mogen ze uiteenzetten hoe het incident volgens hen verliep. Het is onderdeel van de rechtszaak tegen Amín en zijn handlangers, waar de gemeenschap van Chuschagasta negen jaar op heeft moeten wachten. De hooghartigheid waarmee de daders ook nu weer op het plaats delict rondlopen, volledig overtuigd van hun recht om Chocobar als obstakel te beschouwen dat uit de weg kan worden geruimd, is opnieuw stuitend.

Na vier gevierde speelfilms maakt Lucrecia

Martel met *Our Land* (*Nuestra tierra*) voor het eerst een documentaire. Maar het resultaat voelt niet zozeer alsof ze een nieuw pad inslaat, maar eerder als een nog urgentere uiting van de thema's die al van haar debuut *La ciénaga* (2001) tot aan haar meest recente speelfilm *Zama* (2017) sluimeren in haar werk.

Met als belangrijkste: de giftige nalatenschap van koloniale machtsverhoudingen en hoe die doorwerken in het heden. Of misschien is 'doorwerken' te zwak uitgedrukt. Ze zijn nog altijd in volle kracht aanwezig, toont Martel keer op keer aan in haar werken en in deze film bij uitstek.

Wat begint als een truecrime-achtige rechtbankdocu, wordt in Martels handen een daad van verzet tegen het stelselmatig uitwissen van de ervaringen en het bestaan van de gemeenschap van Chuschagasta, en van vele andere oorspronkelijke bewoners van het Amerikaans continent. Zoals een van hen het in de film zegt: "Terwijl mensen ons van ons land probeerden te jagen, leerden we op school wie de 'ontdekkers' waren van Amerika."

In het verlengde van haar portret van Chocobar geeft Martel de bewoners van Chuschagasta de kans om zichzelf te tonen, in een film die zo veel mogelijk mét en niet óver hen is gemaakt. Met uitgekende esthetische ingrepen benadrukt Martel hun kalme waardigheid en standvastigheid in het aangezicht van groot onrecht, zowel historisch als hedendaags.

JOOST BROEREN-HUITENGA

OUR LAND (NUESTRA TIERRA) ARGENTINIË, 2025 |
REGIE LUCRECIA MARTEL | MET DE GEMEENSCHAP VAN
CHUSCHAGASTA | 122 MINUTEN | DISTRIBUTIE IMAGINE |
TE ZIEN VANAF 17 JULI, OOK VIA picl.nl

FAST AND FURIOUS

HOE EEN KLEINE ACTIEFILM HEEL HO

In de afgelopen decennia verwerd Hollywood tot franchise-fabriek, zozeer dat we nu leiden aan *franchise fatigue*. Beide bewegingen worden perfect geïllustreerd door de *Fast and Furious*-filmreeks.

DOOR DAN HASSLER-FOREST

Al twintig jaar wordt de filmindustrie gedreven door franchises. Studio's stapten in de 21ste eeuw massaal over van het ontwikkelen van originele scripts naar de doorlopende productie van herkenbare series. We denken hierbij het eerst aan grote merken als Marvel, *Harry Potter* en *Star Wars*. Maar de opkomst van filmfranchising wordt het beste geïllustreerd door de *Fast and Furious*-serie – een ongelooflijk succesvolle franchise die een onwaarschijnlijke wegbereider werd.

25 jaar later is het moeilijk voor te stellen, maar in 2001 was een film als *The Fast and the Furious* doodnormaal: een strakke zomerfilm met een bescheiden budget, gemaakt op basis van een origineel script, zonder grote sterren of befaamde regisseur. Het bleek een onverwacht grote hit bij jongeren, dus werden er meteen plannen gemaakt voor een vervolg. *2 Fast 2 Furious* (2003) werd door critici weggehoond, maar deed de kassa's opnieuw rinkelen.

Voor een derde film gooiden de producenten het over een andere boeg: *The Fast and the Furious: Tokyo Drift* (2006) veranderde de setting naar een middelbare school, om zo nog nadrukkelijker een tienerpubliek aan te spreken. En omdat de tweede film buiten de VS populairder bleek dan erin, speelde het volgende race-avontuur zich af in Oost-Azië. Maar het mocht niet baten: zoals zo vaak met sequels in dit tijdperk was er weinig animo voor een derde poging om die eerste film in een andere setting nog eens dunnetjes over te doen.

In de jaren tachtig en negentig had dit zonder twijfel het einde voor de serie betekend. Grote blockbusters als *Jaws*, *Star Wars*, *Superman*, *Alien*, *Back to the Future* en *Batman* hadden laten zien dat je misschien

nog twee of drie vervolgfيلم kunt maken, maar dat het daarna snel ophoudt. Zomerfilms moesten op eigen benen kunnen staan, dus de meeste sequels vertelden geen doorlopend verhaal. Net als een televisieaflevering uit die tijd was een vervolgfilm eerder een kleine variatie op een formule, gemaakt voor een publiek dat de eerdere film(s) niet eens hoefde te kennen. Daar was de rek snel uit.

DOORLOPENDE SAGE

Maar die productielogica begon in de eerste jaren van het nieuwe millennium te veranderen. De toon werd in 2001 gezet door twee grote fantasy-producties: *Harry Potter and the Philosopher's Stone* en *The Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring*. Beide films waren doelbewust opgezet als eerste aflevering in een doorlopende sage. Het was een gedurfd experiment voor een risicomijdende industrie: zouden er genoeg mensen zijn die een kaartje kopen voor een film die een verhaal in gang zet, maar niet afsluit? En nog belangrijker: zouden ze in de jaren erop terugkomen voor het vervolg?

Het antwoord op beide vragen bleek een overweldigend "ja". Door de opkomst van dvd kregen we gemakkelijk en goedkoop toegang tot filmhits die de filmzalen al hadden verlaten. Zo kon de release van een nieuwe film worden voorbereid door een nieuwe dvd-box waarmee je een opgelopen achterstand gemakkelijk in kon halen. En de verkoopcijfers van die dvd's waren naast een belangrijke secundaire bron van inkomsten ook een handige graadmeter voor populariteit. Ook films als *Tokyo Drift*, die in de bioscoop weinig omzet hadden gedraaid, kregen op dvd een tweede kans om een succes te worden.

Met deze ontwikkelingen in het achterhoofd kwamen regisseur Justin Lin en acteur/producent Vin Diesel op een radicaal idee: we maken een nieuwe *Fast and Furious*-film die de franchise omvormt naar een doorlopend verhaal opgebouwd rondom een vast ensemble. De film die ze samen bedachten moest de meest geliefde personages uit de eerste drie films bij elkaar brengen in een sequel die de hele franchise een nieuwe richting en energie moest geven.

Fast and Furious (2008) werd een doorslaand succes. De fans die de eerdere films inmiddels talloze keren op dvd hadden gezien, verdrongen zich om te zien hoe de onafhankelijke eerdere films tot een min of meer coherent geheel werden gesmeed. Dat een personage dat in een eerdere film dood was gegaan hiervoor weer tot leven moest worden gewekt, maakte de pret alleen maar groter: nu betekende dit opeens dat die sterfscène in een onbestemde toekomst speelde, en konden er grapjes gemaakt worden over het zwaard van Damocles dat hem boven het hoofd hing.

Inmiddels was het onafhankelijke Marvel Studios begonnen aan een nog ambitieuzer project. *Iron Man* moest het startschot worden voor een *cinematic universe*, waarin losstaande verhalen over individuele superhelden zouden worden afgewisseld met grootschalige cross-overs die verhaallijnen bij elkaar brachten. Deze aanpak bleek in dit veranderende klimaat enorm aan te slaan: naarmate de filmcyclus vorderde, groeide het aantal films samen met de financiële omzet.

Deze dramatische verschuiving was nergens duidelijker zichtbaar dan bij de *Fast and Furious*-reeks. De vierde film bracht al meer op dan de voorgaande drie, en de volgende drie afleveringen zetten deze

Groeien

Martijn Blekendaal (*The Invisible Ones*, *De man die achter de horizon keek*) schrijft maandelijks over de oneindige mogelijkheden van de jeugddocumentaire.

Normaal gesproken kijk ik uit naar de *questions & answers* na een vertoning. Zeker bij een jeugddocumentaire. Hoe jonger het publiek, hoe groter de nieuwsgierigheid en hoe verrassender de vragen. En kinderen zijn er. De grote zaal van Pathé Zaandam zit vol met tieners uit alle windstreken van de wereld.

Maar vandaag ben ik er niet gerust op. Na afloop van *Tussen twee werelden* (2026) volgt een gesprek met regisseur Selle Inti Sellink en de drie hoofdpersonen: leerlingen van de Internationale Schakel Klas, een opleiding voor kinderen die pas kort in Nederland zijn en de taal nauwelijks spreken.

De mooiste scène zit meteen aan het begin. "Planten groeien door licht en water", zegt jufvrouw Sandra buiten beeld tegen de dertienjarige Anelina. "Wat heb jij nodig om te groeien?" Een klasgenoot vertaalt de vraag. Ook hem zien we niet. De camera blijft in close-up gericht op Anelina, die ongemakkelijk grijnst, haar hoofd laat zakken en haar ogen sluit. Heel even kijkt ze de jongen nog aan, en dan schudt ze voorzichtig haar hoofd. Het is geen onwil. Ze kan het gewoon niet. Vooruitkijken. Ze zit nog vast aan wat ze achterliet: haar familie in Oekraïne. Haar vriendje. De bombardementen.

"Ze wil geen antwoord geven mevrouw", zegt de jongen licht verbaasd. "Oké, dat mag ook", antwoordt juf Sandra buiten beeld.

Tussen twee werelden gaat over de zoektocht naar woorden die wortel kunnen schieten in nieuwe grond. Er wordt in de film relatief weinig gesproken. De film draait om wat er (nog) niet onder woorden gebracht kan worden; wat buiten beeld blijft.

"Film is verzwijgen", schrijft Willem Jan Otten in *Het museum van licht* (1991).

De close-ups waarin Anelina gevangen zit, laten inderdaad veel te raden. De les gaat hoorbaar door, maar wij blijven bij Anelina. Ze kijkt naar iets wat alleen voor haar zichtbaar en voelbaar is. Wij zien het gebeuren, omdat de camera ons erop attendeert. Door die close-up lijkt de rest van de klas buitengesloten. En zo ontstaat er in dat ene shot iets bijzonders tussen Anelina en ons toeschouwers.

Willem Jan Otten noemt dit "de beweging het personage in". Het moment waarop je als kijker betrokken raakt bij de hoofdpersoon. Omdat wij begrijpen wat de andere personages niet zien, brengt haar zwijgen ons dichter bij haar.

Na afloop worden Tasneem, Hamed en Anelina naar voren geroepen. Er is geen tolk. Ik hou mijn hart vast. Hoe lang geleden is de film gedraaid? Zo snel kan zij de taal toch niet onder de knie hebben?

"Wat mis je het meest van Oekraïne?", klinkt het uit de zaal. Anelina draait haar hoofd weg. En slaat haar ogen neer.

En dan richt zij zich vol goede moed opeens tot de zaal en begint Nederlands te praten.

Hoe kon ik het vergeten: film verzwijgt. Maar film geeft ook een stem.

MARTIJN BLEKENDAAL

OLLYWOOD VERANDERDE

stijgende lijn op spectaculaire wijze voort. Financieel gezien bereikte de franchise een hoogtepunt met *Furious 7* (2015), de film waarin afscheid werd genomen van Paul Walker, de ster van het eerste uur die tijdens de productie door een tragisch ongeluk om het leven kwam.

Dat een personage dat in een eerdere film dood was gegaan weer tot leven moest worden gewekt, maakte de pret alleen maar groter.

Misschien was dat een mooi moment geweest om deze sage vol snelle auto's en mooie mensen tot een einde te brengen. Het waardige slotakkoord van die film was de perfecte afsluiting van een onwaarschijnlijk succesverhaal, en de magere formule begon inmiddels toch echt sleets te raken.

Maar zo werkt Hollywood niet. *Fast and Furious* was in de laatste tien jaren uitgegroeid tot de meest succesvolle franchise van Universal Studios, die moest concurreren met Marvel, *Star Wars*, *Star Trek*, *Transformers*, *Harry Potter*, *Twilight*, *Planet of the Apes* en ga zo maar door. "Go big or go home", was het nieuwe motto in de entertainmentwereld. Dus ook deze trein moest voort blijven denderen.

Van 2015 tot 2020 leek het dan ook alsof het franchise-model onvermoeibaar was: elk jaar werden nieuwe records gebroken door mega-blockbusters als *The Force Awakens* (2015) en *Black Panther* (2018), waardoor kleinere producties steeds verder naar de marges werden gedrukt. Wie een originele film wilde

zien, werd steeds nadrukkelijker naar het aanbod van de streamingdiensten verwezen.

Maar zoals wel vaker, kwam hoogmoed toch voor de val. Vlak nadat de wereldwijde hegemonie van Disney's franchising-model met *Avengers: Endgame* (2019) de Marvel-films tot een spectaculaire climax bracht, werd de hele sector in crisis gestort door de wereldwijde covid-pandemie. Toen de bioscopen eindelijk weer opengingen en de vele uitgestelde mega-blockbusters werden uitgerold, bleek de belangstelling flink te zijn afgenomen.

PITSTOP

Fast X (2023) moest de franchise weer op de rit krijgen, maar deze megalomane monsterproductie leverde te weinig op om het budget van een slordige 500 miljoen dollar te rechtvaardigen. Sindsdien maakt de franchise een langdurige pitstop, terwijl de producenten zich bezinnen op een doorstart die de oude glans hopelijk weer herstelt.

Maar het franchise-tijdperk lijkt zijn beste tijd te hebben gehad. Nu we herhaaldelijk hebben gezien dat ook grote merknamen als Indiana Jones, Harry Potter en Star Wars geen garantie geven voor succes, neemt het aantal mega-blockbusters in de zalen weer af. Inmiddels lijkt de volgende aardverschuiving alweer plaats te hebben gevonden: terwijl de eerste *Star Wars*-film in zeven jaar vorige maand met onverschilligheid werd ontvangen, scoorden twee piepjonge filmmakers enorme hits met *Backrooms* en *Obsession*.

Krijgen we in Hollywood nu opnieuw een opleving van originele, kritische en onafhankelijke films, zoals we eind jaren zestig zagen met de opkomst van de Movie Brats? Of worden de hitfilms van de YouTube-generatie een voedingsbodemp voor de volgende variatie op het blockbuster-model? De fascinerende geschiedenis van de *Fast and Furious*-franchise toont bovenal aan dat de grote veranderingen in Hollywood eigenlijk alleen goed zichtbaar zijn in de achteruitkijkspiegel.

FAST AND FURIOUS FRANCHISING: HOW THE SERIALIZED BLOCKBUSTER REMADE HOLLYWOOD
DAN HASSLER-FOREST | 2026, UNIVERSITY OF MINNESOTA PRESS, MINNESOTA | 240 PAGINA'S |

TIEN ANIME-TIPS

個性捨てたら死人

'ALS JE JE EIGENHEID VERLIEST,
KUN JE NET ZO GOED DOOD ZIJN'
(UIT: *BOCCHI THE ROCK!*)

BOCCHI THE ROCK!

Er zijn meer animeseries die sociaal ongemak en het introverte karakter van het hoofdpersonage tot onderwerp maken, maar deze doet dat heel erg leuk. Een hele jonge Bocchi ziet op tv een verlegen maar inmiddels beroemde jongen zeggen dat "in een rockband zelfs introverte mensen kunnen *shinen*" en hop, een legende is geboren. De rest van de serie volgt de perikelen van de zestienjarige Bocchi en de drie andere meiden van een band op weg naar roem en erkenning, maar vooral op weg naar de volgende sociale interactie. Constante visuele grappen houden het onderwerp licht, terwijl de serie geen moment Bocchi's verlegenheid vergeet.

TE ZIEN OP CRUNCHYROLL EN VERKRIJGBAAR
OP BLU-RAY

ERGO PROXY

Met filosofische verwijzingen strooiende cyberpunk, over een restant mensheid dat zich na een ecologische ramp heeft teruggetrokken onder een koepel. Detective Re-1 Mayer ontdekt dat de 'perfectie' van die afgeschermdede realiteit een leugen is. Visueel staat de serie ver af van de meeste anime, met meer realistisch getekende personages en een lekker duistere gothic-esthetiek. Zeker in de afleveringen waarin Re-1 samen met een robot in konijnenpakje en een mysterieuze hybride tussen robot en mens het barre land buiten de koepel doorkruist in een zwevend schip, op zoek naar antwoorden, vindt de serie een heel eigen ritme en sfeer.

TE ZIEN OP CRUNCHYROLL EN VERKRIJGBAAR
OP BLU-RAY

Voor wie in Japanse anime-series wil duiken, kan het aanbod overweldigend voelen. Omdat het dat is. En hoe weet je dan of iets de moeite waard is? We selecteerden tien bijzondere series.

DOOR ELISE VAN DAM EN RONALD ROVERS

FRIEREN

Wie *The Lord of the Rings* heeft gezien, weet wat je zoal doet als avonturier of magiër in fantasy: draken verslaan, orks onthoofden, magische spreuken leren en, als alles meezit, nog voor het avondeten het einde van de wereld voorkomen. Je zwerft van het ene glorieuze gevecht naar het andere. Het zijn zo'n beetje de vaste ingrediënten van elk fantasyverhaal. Maar niet in deze serie. Monsters genoeg maar de serie is vooral gefascineerd door de kleine momenten tussen al die grote hoofdstukken. De stoïcijnse elf Frieren is in sociale situaties zo ongeveer het tegenovergestelde personage van Bocchi (hierboven): schaamteloos blind voor (of ongeïnteresseerd in) de gevoelens van anderen. Maar laat dat nou net veranderen als ze aan een nieuw grandioos avontuur begint.

TE ZIEN OP CRUNCHYROLL EN VERKRIJGBAAR
OP BLU-RAY

HOUSE OF FIVE LEAVES

Waar personages in anime vaak getekend worden met smalle mondjes die vervolgens wel om de haverklap hysterisch schreeuwen, daar hebben de personages in *House of Five Leaves* brede monden, waarmee ze voornamelijk mompelen en saké nippen. Het is een van de manieren waarop deze serie net een beetje subversief is. De serie speelt in de Edoperiode en draait om Masanosuke, die graag een goede samoerai wil zijn; maar zijn introverte aard zit hem in de weg. Hij wordt ingelijfd door een bende die haar geld verdient met kidnappings, maar die kidnappings komen nauwelijks in beeld. Met understated humor en veel aandacht voor de ontwikkeling van de personages, gaat deze serie over dat wat tussen de regels gebeurt.

TE ZIEN OP YOUTUBE

KAIBA

Masaaki Yuasa, meesteranimator achter *The Tatami Galaxy*, *Get Your Hands Off Eizouken!* en *Ping Pong the Animation*, mag niet ontbreken in deze lijst. *Kaiba* is niet de meest typische Yuasa-titel, maar wel een fantastisch psychedelisch spel met anime-tropes. Zoals de seksualisering van meisjes in lolicon. *Kaiba* speelt zich af in een wereld waarin mensen hun brein kunnen overhevelen naar een ander lichaam. Lichamen zijn daardoor verworden tot handelswaar, waarbij rijke mannen azen op meisjeslichamen. Het is slechts een van de vele concepten waar de serie op hoge snelheid doorheen buitelt. Zo kan er letterlijk in het hoofd van mensen worden gekropen en met speels gemak van planeet naar planeet worden gehopt.

VERKRIJGBAAR OP BLU-RAY

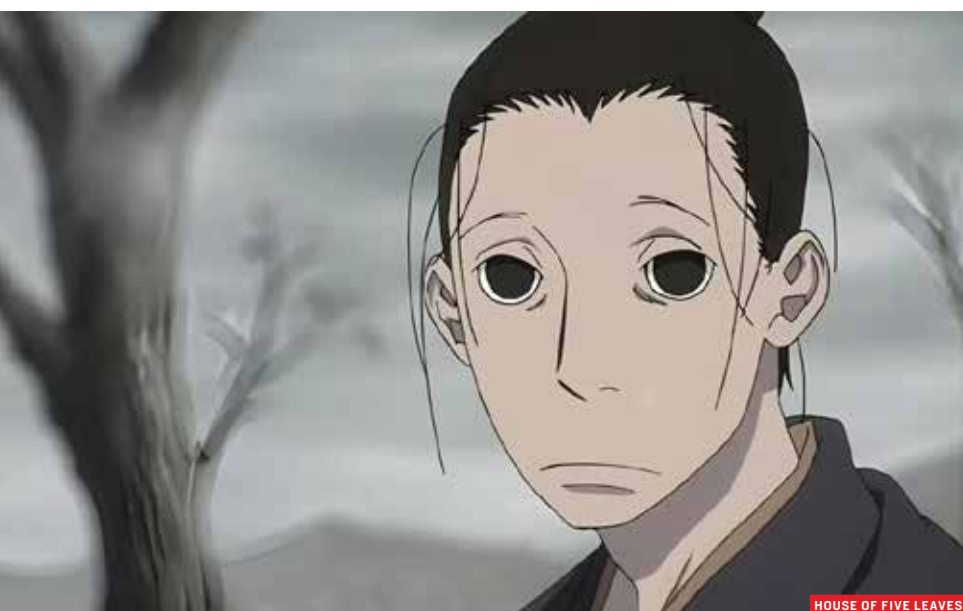

BOCCHI THE ROCK!

MUSHI-SHI

いであるのと一緒だよ

HOUSE OF FIVE LEAVES

ODD TAXI

MONSTER

“U can’t binge-watch it. It is require patients.” Wat (fijn passend) gebrekkig Engels is van een Reddit-gebruiker als commentaar op deze serie. Het vereist geduld, bedoelde de gebruiker, maar laten we dat meteen maar ontkrachten. Vrijwel elke aflevering van dit tamelijk geniaal vertelde moordmysterie houdt je op het puntje van die spreekwoordelijke stoel. Uitstekend te bingen; alleen aan het eind zakt de boel een beetje in. Gebaseerd op de manga van Naoki Urasawa volgt de serie het onderzoek van de briljante neurochirurg dr. Kenzou Tenma die in Europa verwickeld raakt bij een steeds krankzinniger en onnatuurlijkere reeks moorden. Hinkstapspringt niet alleen door Europa maar ook langs een dozijn morele dilemma’s. En wat is toch die curieuze obsessie van anime met laat-negentiende-eeuwse Europese architectuur?

TE ZIEN OP NETFLIX ALS JE DE TAAL OP ENGELS ZET (VREEMD MAAR WAAR)

MUSHI-SHI

Misschien wel de meditatiefste (en visueel mooiste) animeserie die er bestaat. Over Ginko, een man die rondreist om incidenten te bestuderen rond mushi, magische wezens die allerlei vormen aan kunnen nemen en soms bezit nemen van mensen. Een serie die (zeker in vervolg *Mushi-shi: Next Passage*) durft

te leunen op het ongrijpbare en onkenbare dat zich voorbij de sluiers van de zichtbare wereld bevindt. Met als persoonlijke favoriet de aflevering waarin een berggod het aanbreken van de lente belemmert. Twintig minuten lang dwaalt Ginko over die bosrijke berg, alles gedempt door de dikke laag sneeuw die er ligt, om in de laatste paar minuten die berggod (een schildpad) te vinden en hem en de lente wakker te schudden. Heerlijk.

TE ZIEN OP CRUNCHYROLL

ODD TAXI

Odokawa is een curieus figuur. Hij zegt nauwelijks iets maar als taxichauffeur lijkt hij een soort mompelende Vergilius die elke nacht de ziel van de stad doorkruist. Het is dus bijna onvermijdelijk dat hij betrokken raakt bij zaken die het licht niet verdragen. De kracht van deze met niets te vergelijken serie zit in de toon, de sfeer en de droogkomische gesprekken die Odokawa voert met een hele reeks van al even gekke personages.

TE ZIEN OP CRUNCHYROLL EN VERKRIJGBAAR OP BLU-RAY

ORB: ON THE MOVEMENTS OF THE EARTH

Een serie met een vrij uniek en subliem perspectief. Orb volgt de verspreiding van het idee van helio-

centrisme door Europa. In 2026 accepteert vrijwel iedereen dat de aarde om de zon draait, precies zoals in elk ander planetenstelsel planeten om een ster draaien. Zeshonderd jaar geleden was dat een ketters idee, waar talloze mensen voor vermoord zijn. De serie volgt verschillende personages, terwijl ze vechten voor het inzicht dat de mens niet de maat van alle dingen is. Gebaseerd op de manga van Uoto.

TE ZIEN OP NETFLIX

SERIAL EXPERIMENTS LAIN

Deze serie is uit 1998. Dat is de moeite waard om te vermelden, want de serie heeft haast iets profetisch in de verbeelding van de richting waarin het internet zich zou ontwikkelen. Na de zelfdoding van een klasgenoot ontvangt de introverte Lain berichten van haar uit de Wired, een geëvolueerde vorm van internet waar de grenzen tussen fysieke en digitale realiteit vervagen. De plot is bij vlagen even lastig te ontwarren als de kluwen kabels en elektriciteitsdraden die de esthetiek bepalen, maar dat is ook precies waar de serie over gaat: een wereld die zo complex is geworden dat we ons constant verloren voelen. Van dezelfde mangaka (yoshitoshi ABe) als het ook sterke *Texhnolyze* en *Haibane renmei*.

VERKRIJGBAAR OP BLU-RAY

SIFF
SINGAPORE
INTERNATIONAL
FILM
FESTIVAL

INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
TOKYO
FILMEX

tiff50

CinemAsia
Film Festival
OFFICIAL SELECTION
2022

PLATFORM PRODUCTION PRESENTS

een film van
tan siyou

VANAF 9 JULI IN DE FILMTHEATERS

www.gusto-ent.nl/amoeba

VIA VAN

DENIS LAVANT — JOHN SKOOG

VANAF 30 JULI IN DE FILMTHEATERS

www.gusto-ent.nl/van

In lyrische tableaux recreëert Vladlena Sandu in haar zelfverzekerde eerste lange film *Memory* haar jeugd in Grozny tijdens de Tsjetsjeense Oorlog.

DOOR JOOST BROEREN-HUITENGA

LENIN IS KAAL

Als je het op een rij zet, is het bijna alsof Poetin het tot zijn persoonlijke missie heeft gemaakt om de jeugd van Vladlena Sandu uit te wissen. Sandu's eerste lange film *Memory* is een verzet tegen die vernietiging. Of, zoals ze het zelf zegt in de voice-over van de film: "Deze film is een daad van erkenning van mijn verleden, en een poging om een meerdere generaties overkoepelende cyclus van geweld te begrijpen."

Sandu wordt in 1982 geboren op de Krim, destijds onderdeel van de Oekraïense Socialistische Sovjet-republiek. Als haar ouders gaan scheiden, wordt ze op haar zesde naar Grozny gestuurd, in de deelrepubliek Tsjetsjenië, om bij haar grootouders te gaan wonen. Daar maakt ze in de jaren negentig de Tsjetsjeense Oorlog mee.

In 1998 ontvlucht ze het geweld om als 'interne ontheemde' in Moskou opleidingen in film (aan de gerenommeerde filmschool VGIK) en theater te volgen. Totdat de Russen in 2022 haar geboorteland binnenvallen en ze opnieuw huis en haard achterlaat. Inmiddels woont Sandu in Amsterdam.

KINDERBLIK

In *Memory* neemt ze van die hele vormende voor-geschiedenis de jaren in Grozny onder de loep. De film was in 2025 de openingsfilm van het zijprogramma Giornati degli autori op het filmfestival van Venetië, en won daar ook de publieksprijs in die sectie (gedeeld met *A Sad and Beautiful World* van Cyril Aris, eveneens recent in Nederland uitgebracht).

"Ik herinner me hoe de Sovjet-Unie ineens stortte in 1991", zijn de openingswoorden van Sandu's voice-over, die gedurende de hele film de beeldenstroom zal begeleiden. In die woorden laveert Sandu op fascinerende manieren tussen terugblik en directe beleving. Ze praat met de kennis van nu, maar verwoordt dingen tegelijk vanuit de beleving van haar jongere zelf: "We moeten ons best doen om meer op Lenin te lijken, zegt de juf. "Maar ik wil niet op Lenin lijken. Hij is kaal." Later spreekt ze, in dezelfde kalme en schijnbaar onberoerde stem, over de verschrikkingen die zij in oorlogstijd ziet. Het maakt impliciet duidelijk hoe al deze indrukken uit haar jeugd nog altijd doorwerken in het heden.

Maar meer dan die woordenstroom zijn het de beelden van *Memory* die overrompelen. De film is opgebouwd uit lyrische, soms surreële tableaux, door-drongen van de realiteit van Sandu's jeugd en tegelijk bijna theatraal in hun gestileerde encenering. Niet voor niets zijn de eerste drie mensen die Sandu bedankt onder het kopje 'special thanks' in de slot-credits de filmmakers Andrej Tarkovski, Sergej Paradzjanov en Pier Paolo Pasolini.

GORILLAPAK

Sandu's beelden worden enkel bevolkt door kinderen – Amina Taisumova speelt Sandu als zesjarige, Selima Agamirzaeva op iets oudere leeftijd. En er komt af en toe iemand in een gorillapak voorbij, een figuur die de jonge Vladlena begeleidt nadat ze in een bioscoop genaamd Regenboog de film *King Kong* ziet.

Maar volwassenen – met name Sandu's ouders en grootouders, en de alomtegenwoordige Lenin – komen enkel in beeld via foto's, veelal in zwart-wit, die in de filmruimte worden geïncorporeerd. Alsof de herinneringen aan deze mensen zijn overschreven door de

schaarse foto's die van hen bewaard zijn gebleven.

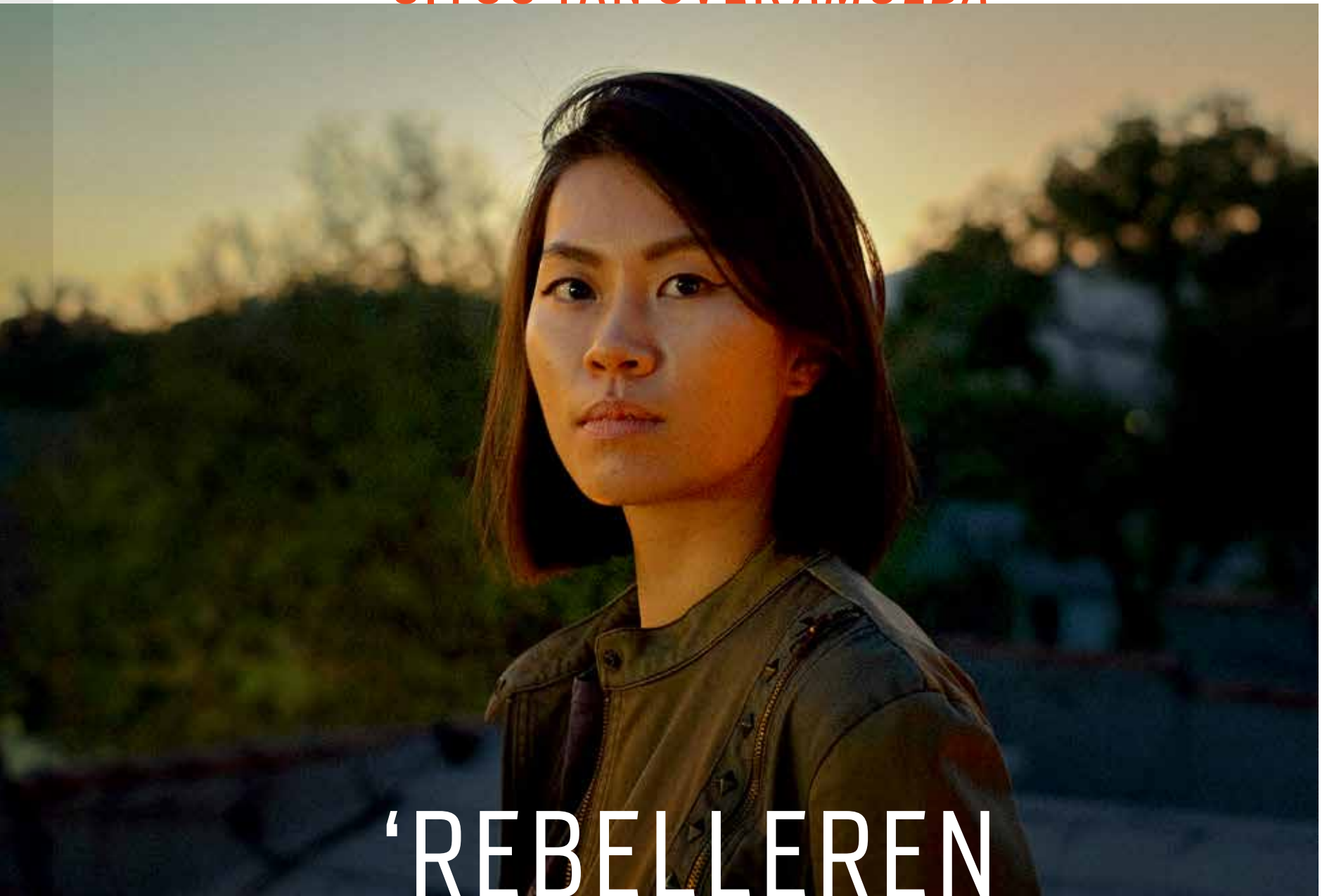
Het knappe aan *Memory* is hoe Sandu vertelt vanuit haar kinderlijke perspectief en tegelijkertijd laat doorschemeren wat zij als volwassene weet. Hoe de hardhandige opvoeding met de riem in de hand die zij van haar grootvader Mikhail Alexandrovich kreeg, te herleiden is tot zijn eigen vorming in Stalinistische tijden. Hoe ook haar ouders de sporen van de Sovjet-tijd dragen, en doorgeven.

In de al eerder aangehaalde openingszinnen van haar voice-over draagt Sandu *Memory* op "aan alle kinderen die getuige waren van dictaturen en oorlog". Een montage aan het slot van de film, van foto's van kinderen van over de hele wereld met wapens in hun handen, sommige speelgoed maar veel meer ervan echt, maakt hartverscheurend duidelijk dat het einde van deze cyclus nog lang niet in zicht is.

MEMORY FRANKRIJK/NEDERLAND, 2025 | REGIE VLADLENA SANDU | MET AMINA TAISUMOVA, SELIMA AGAMIRZAEVA, VLADLENA SANDU | 98 MINUTEN | DISTRIBUTIE CINEMA DELICATESSEN | TE ZIEN VANAF 16 JULI, OOK VIA picl.nl

SIYOU TAN OVER AMOEBa

‘REBELLEREN IN EEN GROEP IS LEUKER’

Een groepje vriendinnen verzet zich in Siyou Tans speelfilmdebuut tegen de strenge regels op hun Singaporese school. “In een land dat zo restrictief is, kunnen kleine transgressies voelen alsof de wereld aan het wankelen wordt gebracht.”

DOOR ELISE VAN DAM

“Toen ik opgroeide, was er een geest in mijn kamer. Dat was heel angstaanjagend.” Siyou Tan, geboren in Singapore en wonend in Los Angeles, vertelt het met een volstrekte vanzelfsprekendheid. Ze is in Amsterdam voor CinemAsia, waar haar speelfilmdebuut *Amoeba* eerder dit jaar al te zien was. Daarin is het de slaapkamer van tiener Choo waar een geest rondspookt. Samen met drie vriendinnen vormt Choo een ‘bende’ die zich verzet tegen de strikte regels op hun elitaire Singaporese school.

“Dat spook is echt,” legt Tan uit, “maar het is ook

een metafoor voor al die onzichtbare maar heel reële krachten: de overheidsrepressie, de enorme prestatiedruk op school. Voor mij is het een uitdrukking van wat we in onszelf onderdrukken, proberen uit te wisselen. Net zoals geesten komen die dingen toch altijd weer rondspoken.”

Ik moet bekennen: ik heb nauwelijks een beeld van Singapore. Zelfs als ik erover lees, blijft het voor mij een wat on-grijpbaar land. “Singapore is ook een vreemd land. Als je er woont, heb je niet door hoe geconstrueerd het is,

maar zodra je er zoals ik een tijdje weg bent, ga je dat scherper zien. Het is een klein land, iets van 42 kilometer breed, en er wonen ongeveer vijf miljoen mensen. Sinds de onafhankelijkheid in 1965 is het feitelijk een eenpartijstaat. Daarvoor was het een Britse kolonie. In mijn ogen is het een autoritaire staat, er is heel veel overheidscontrole. Ik denk dat daarin ook meespeelt dat het zo’n klein land is, de overheid dringt ver je leven binnen.”

Het is ook een relatief jong land. Zou je kunnen zeggen dat de film niet alleen gaat over de coming-of-age van de vier vriendinnen maar ook van het land? “Dat is inderdaad wat ik wilde verkennen in de film: hoe Singapore op zoek is naar een nationale identiteit. De overheid probeert die te creëren. Zo ontdekte ik dat de hele ontstaansmythe van Singapore werd bedacht door een reclamebureau. Het is gewoon een manier om Singa-

'In Singapore wordt continu afgebroken en opnieuw gebouwd. Elk stukje land wordt gecontroleerd door de overheid, en daarmee ook je herinneringen, de fundamenteën van wie je bent.'

pore te verkopen, om een nationale identiteit te verkopen.

"Tegelijk kan zo'n identiteit zich door die extreme controle niet organisch vormen. Toen ik opgroeide kregen we burgerschapslessen op school, er was veel propaganda. We zongen liedjes over het landsbelang boven jezelf plaatsen, leerden dat baby's maken voor het land je plicht is als vrouw."

Ik las een mooi citaat in een interview waar je zei: opgroeien in deze samenleving is geen proces van zelfontdekking, maar van het verliezen van je individualiteit ten gunste van een groepsidentiteit. "Ik denk dat ik me daar bewust van werd toen ik naar de VS verhuisde. Daar is opgroeien veel meer een uitproberen: ontdekken wat je leuk vindt, wie je bent, wat je wil met je leven. Je hoeft je niet eens ergens op toe te leggen. Dat staat zo ver af van hoe ik ben opgegroeid. Alles draaide om het uitdragen van een nationale identiteit, je daarin voegen. Dat is een soort sterven. Een ritueel sterven. Als een slang werp je een huid af, van kind-zijn en plezier maken, om je te transformeren tot een productief lid van de samenleving, om iets bij te dragen. Doe je dat niet, dan ben je overbodig. Dat wordt afgestraft. Het is bijna onmogelijk om een identiteit te vormen wanneer er constant karaktertrekken van bovenaf worden opgelegd."

Kun je iets vertellen over hoe de film zich verhoudt tot jouw eigen jeugd in Singapore? "Ik zat op een school zoals die in de film, een heel strikte, elitaire school. Ik zag het nut niet van al die regels en restricties, die hadden niets te maken met educatie en kennis. Dus ik werd rebels. Ik herinner me dat mensen op me inpraatten: zoek nou geen problemen, verdraag het. Maar ik had lak aan de regels, ik geloofde er niet in. Ik creëerde problemen en werd naar een *bad class* gestuurd, waar ze al die opstandige meisjes zoals ik bij elkaar zetten. Daar zaten dus heel veel leuke mensen."

Hm... alle bad girls bij elkaar in één klas zetten, dat klinkt als een heel slecht idee. "Een heel, heel slecht idee. Het is leuk om in je eentje te rebelleren, maar in een groep is het nog veel leuker. In die klas ontmoette ik drie meisjes en dat was als liefde op het eerste gezicht. Het klikte meteen en we werden vrienden. We waren heel hecht. Er was een intimiteit tussen ons die we nooit benoemden, maar ik denk dat elk van ons in het geheim met haar seksualiteit worstelde en het had iets troostends om dat te delen, al was het in stilte."

"Ik heb nooit in mijn leven meer zo'n vriendschap ervaren. Ik vraag me wel eens af: is dat omdat je volwassen wordt, omdat ik nu in Amerika woon en de omgangsvormen daar anders zijn, of is het dat een heel repressieve omgeving zo'n band smeedt? Ik keer altijd weer terug naar de tijd dat ik vijftien, zestien was. Naar die vrienden, die op een bepaalde manier ook mijn eerste liefdes waren. Ons uiteengroeien was mijn eerste gebroken hart."

In de film zien we hoe Choo door de schooldirecteur wordt onderworpen aan een soort controleritueel. Alles wordt

gemeten: de lengte van haar rok, haar haren. Maar ook de grootte van haar horloge: waar komt dat in vredesnaam vandaan? "Ik heb echt geen idee. Maar dat was een regel op de school waar ik op zat. Dan namen ze een munt van vijftig cent en legde die op je horloge. Als het horloge groter was, werd het in beslag genomen. Ik heb nooit begrepen wat die regel behelsde. Maar dat is natuurlijk ook het punt: de willekeur ervan."

En het gebeurt ten overstaan van de hele klas. Dus het is ook een soort publieke vernedering. "Het is een show, om angst te creëren."

De meisjes in jouw film vormen een 'bende' en rebelleren tegen die strikte regels. Hoeveel verzet is er eigenlijk in Singapore? "Gehoorzaamheid en onderdanigheid zitten in onze structuren verankerd. Er is veel propaganda, er is maar één krant. En het is een heel disciplinair land. Je wordt gestraft om de kleinste dingen. En zwaar ook. Dus er is veel angst. Ook politiek gezien. Vanaf de jaren zeventig en tachtig worden politieke tegenstanders consequent gevangengezet of voor de rechter gedaagd. Steeds opnieuw, tot ze eraan failliet gaan. Deze mensen worden als voorbeeld gesteld: doe dit niet, want dan eindigt je zo."

"Natuurlijk vinden Singaporezen het niet leuk om zo gecontroleerd te worden, wie wel? Toch blijft de rebellie in de marge, in kleine dingen. Sjoemelen met een parkeermeter, dat soort werk. Als je weg kunt komen met zoiets, voelt dat als een overwinning. Ik denk dat mensen vooral uit praktische overwegingen gehoorzamen. Singapore is een klein land, dat kan heel verstikkend voelen. Maar het is er ook veilig en financieel comfortabel. Mensen raken bedwelmd door die economische stabiliteit."

In de film focus je niet zozeer op de rebelse handelingen van de meisjes, maar vooral op hun vriendschap en samenzijn. Waarom is dat? "Er was een versie van het script waarin ze veel rebelser waren, maar dat voelde niet goed. Je kunt in Singapore niet zomaar gaan shopliften of iets dergelijks, dan word je meteen gepakt. Dus hun rebellie moest op een ander spoor zitten: in het kiezen van hun eigen pad. Hun vriendschap, simpelweg samen zijn en je tijd verkwisten in een land

waarin alles draait om productiviteit, dat is op zichzelf al een daad van verzet. Je moet je voorstellen dat Singapore een land is waarin je als meisje leert dat je je vader moet gehoorzamen, dan je echtgenoot en dan je zoon. In een land dat zo restrictief is, kunnen kleine transgressies voelen alsof de wereld aan het wankelen wordt gebracht."

Veel locaties in de film – de bouwplaats naast de school waar de meiden een oud beeldje vinden, de grotten waar ze samenkomen – riepen bij mij associaties op met archeologie. Is dat bewust? "Tijdens het schrijven besefte ik dat deze film een afgraven van mijn eigen verleden was. Ik was zoveel vergeten, wat misschien gewoon een afweermechanisme was, maar door me weer in dat verleden te verdiepen en oude vrienden op te zoeken, kwamen er steeds meer herinneringen boven. Dat de meiden naast de school een soort archeologische vondst doen, is een fysieke manifestatie daarvan. Wat ook meespeelt: veel plekken uit mijn jeugd bestaan niet meer. Dan moet je vanzelf meer gaan graven naar het verleden."

Ik vind dat heel vervreemdend, als je terugkomt waar je bent opgegroeid en bepaalde plekken uit je jeugd zijn verdwenen. "Heel erg. En dat gaat niet over nostalgie: het is niet dat ik terug wil naar het verleden. Maar het heeft iets heel ontwrichtend als je herinneringen hebt aan een plek en die plek is er ineens niet meer. In Singapore gebeurt dat voortdurend, omdat alles continu wordt afgebroken en plekken opnieuw worden bebouwd. Het maakt je er bewust van dat elk stukje land gecontroleerd wordt door de overheid, en daarmee ook je herinneringen, de fundamenteën van wie je bent."

"Het was niet mijn intentie om een politieke film te maken. Maar door in mijn herinneringen te graven en na te denken over wie ik ben geworden, gebeurde dat bijna als vanzelf. Het reconstrueren van herinneringen en terugdenken aan de plekken uit je jeugd die zijn verdwenen, is in een land als Singapore een politieke daad."

Is het lastig geweest om de film vertoond te krijgen in Singapore? "De film ging in november in première op een festival in Singapore, maar tot iets van een week voor het festival konden ze geen kaartjes verkopen omdat we maar geen rating kregen van de overheid. Die rating werd uiteindelijk 21 jaar en ouder. Ik denk dat ze de film niet durfden te verbieden, omdat hij ook al overzees vertoond zou worden, dus hebben ze 'm de zo'n beetje meest restrictieve rating gegeven. Voor mij was dat heel verdrietig want dit is een film over tieners, en die kunnen de film nu niet zien."

"De vertoningen die er zijn geweest waren desondanks heel drukbezocht. Dat had voor mij wel iets louterends. De sfeer was lekker rumoerig, mensen lachten en op de juiste momenten kon je een speld horen vallen. Na afloop van een van de vertoningen kwam een jongen naar me toe en zei – en misschien is dat wel waar ik stiekem op hoop: 'Mijn god, ik voel... ik weet niet wat het precies is. Is het anarchie?'"

82
MOSTRA INTERNAZIONALE
D'ARTE CINEMATOGRAFICA
LA BIENNALE DI VENEZIA 2025
Official Selection

LUCRECIA MARTEL

'RIVETING' The Moveable Fest
'AN ESSENTIAL WORK' The Film Stage

OFFICIAL
SELECTION
INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL
ROTTERDAM
2025

OUR LAND

NUESTRA TIERRA

16 JULI
IN DE BIOSCOOP

imagine lemming film N. FILM FONDS HUBERT BALSFUND

BY THE DIRECTOR OF LA ISLA MINIMA

LOS TIGRES

"THE MOST GRIPPING CRIME
THRILLER OF THE YEAR" CINEMATEASER

A FILM BY
ALBERTO RODRIGUEZ

SSIFF
BEST CINEMATOGRAPHY
JURY PRIZE

13 AUGUSTUS
IN DE BIOSCOOP

imagine Creative Europe MEDIA

AMOEB IJLE LUCHTEN IN SINGAPORE

De zestienjarige Choo hunkert in het traditionele Singapore naar vrijheid.

DOOR RONALD ROVERS

“We waren jong, we waren aan het spelen. En dan pop! Ineens niet meer. En ben je dood.” Die woorden worden ergens aan het eind van het Singaporese *Amoeba* uitgesproken bij een wake, maar ze resoneren met terugwerkende kracht door de hele film. Ze lijken al in de lucht te hangen terwijl je naar de vier hoofdpersonages kijkt. Vier meiden die op een strikt geleide meisjesschool in Singapore dagelijks krijgen ingepeperd hoe ze zich dienen te gedragen. De zestienjarige Choo begrijpt de zin van al die uniformiteit en onderdanigheid niet. Haar verzet blijkt aanstekelijk.

Amoeba is opzettelijk rommelig, maar daardoor krijgt de film wel iets afstandelijks. Je ziet de acteurs sommige scènes improviseren. De meiden willen

rebelleren tegen het disciplinerende schoolsysteem, onder meer door een bende te beginnen, maar ze komen niet verder dan wat stopwoorden over broederschap en saamhorigheid. Terwijl ze feitelijk niets verkeerd doen, komen ze bijna in de problemen als de schoolleiding de camera vindt waarmee de vier een paar typische puberfilmpjes hebben gemaakt. Ondertussen is Choo ervan overtuigd dat er een geest in haar kamer zit.

Amoeba is een film waarbij het loont om een paar stappen terug te zetten, want de precieze wendingen en gebeurtenissen zijn minder relevant dan het grote plaatje: je ziet vier meiden, vier jonge mensen met een energie en levenslust die alle kanten op wil, maar die wordt afgeknepen door de rigide inrichting van de Singaporese samenleving. Maar de druk komt niet alleen van buiten. Ze zijn op een leeftijd waarop de waarden van de omgeving voor een deel al geïnternaliseerd zijn. Ondanks alle grote woorden over vriendschap die ze hebben uitgesproken, bespeur je

bij sommigen ook al de hang naar meer conservatieve waarden, zoals succes en bezit. Genoeg om te begrijpen hoe zo'n groep uit elkaar kan vallen en hoe voornemens oplossen in de ijle lucht van een verstikkende cultuur.

Amoeba erkent die complexiteit door te laten zien dat de begrenzing van hun vrijheid om zich te ontplooien ook uit de meiden zelf voortkomt, maar is er ook bedroefd over. Voor Choo, die van de vier nog het meest rauw en ongepolijst is, is er eigenlijk geen ontsnappen mogelijk. Ze kan het, in de hoop dat er dan misschien iets verandert, alleen benoemen. Dat doet ze dan ook bij een mondeling examen. Een hartenkreet. Want voor je het weet: pop!

AMOEB SINGAPORE, 2025 | REGIE SIYOU TAN |
MET RANICE TAY, NICOLE LEE WEN, SHI-AN LIM | 99
MINUTEN | DISTRIBUTIE GUSTO | TE ZIEN VANAF 9 JULI,
OOK VIA picl.nl

SAEED ROUSTAEE OVER *WOMAN AND CHILD* 'IRAANSE VROUWEN WORDEN STEEDS ONAFHANKELIJKER'

Saeed Roustae's drama over een vrouw die weigert te buigen, ontstond in een systeem dat hem dwong dat wel te doen. Toch stelt de Iraanse regisseur dat hij "zelfs met volledige vrijheid dezelfde film had gemaakt".

DOOR HUGO EMMERZAEL

In het jaar dat Saeed Roustae met *Woman and Child* (*Zan o bacheh*) in de hoofdcompetitie van Cannes stond, won landgenoot Jafar Panahi de Gouden Palm voor *It Was Just an Accident* (2025). Roustae's vierde speelfilm, over een alleenstaande vrouw die een onmogelijke balanceeract uitvoert tussen een veeleisende baan, de opvoeding van twee kinderen en de voorbereidingen op een huwelijk, werd daardoor enigszins overschaduwd.

Hoewel zijn werk minder opruiend is dan dat van zijn landgenoten, moet ook Roustae door hoepels

springen om zijn drama's over de positie van vrouwen in Iran gemaakt te krijgen. "Als je in Iran wil werken," vertelt hij in een groepsgesprek in Cannes, "moet je je nou eenmaal aan bepaalde regels houden. Anders worden je films niet vertoond, laat staan gemaakt."

Eerder goot hij zijn scherpe kritiek op de gewelddadige drugsbestrijding van de staat in thrillervorm met *Just 6.5* (2019). Opvolger *Leila's Brothers* (2022), over een familie die zich uit de armoede probeert te werken, klinkt minder controversieel, maar bezorgde Roustae in zijn thuisland grote problemen: de film werd in Cannes vertoond zonder toestemming van de staat. Net als Panahi en Mohammad Rasoulof werd hij daarvoor vervolgd. Hij kreeg een celstraf van zes maanden en een werkverbod van vijf jaar opgelegd, die niet ten uitvoer werden gebracht. Voor *Woman and Child* bewandelde hij voor het eerst de officiële weg van staatsvergunningen. Toch had hij, zo benadrukt hij, in volledige vrijheid een nauwelijks andere film gemaakt. Op één punt moest hij wel een concessie doen: de verplichte hoofddoek die zijn hoofdpersonage Mahnaz draagt, ook binnenshuis. "Zonder toezicht was die hoofddoek er niet geweest."

Dat is de prijs van werken binnen Iran, waar de censuur sinds de protestbeweging Vrouw, Leven, Vrijheid in 2022 nog strenger is geworden. Roustae

Het liefst had hij *Woman and Child* op analoge film gedraaid, maar dat lukte uiteindelijk niet, want 'aan film komen in Iran is te moeilijk'.

steunt die beweging openlijk. “Als getuige van wat er in de Iraanse samenleving gebeurt, zie ik het als mijn plicht om een film over een sterke, onafhankelijke vrouw te maken”, onderstreept hij. “Van alle scripts waar ik tijdens de protesten aan werkte, klampte dit idee zich het stevigst aan me vast, tot de film tegen me schreeuwde: ‘je moet mij maken.’”

Met *Woman and Child* haakt hij in op een tendens in de maatschappij: het aantal alleenstaande moeders in Iran groeit met de dag, in alle lagen van de bevolking. Er wordt minder getrouwd, en vaker gescheiden. Volgens Roustae worden vrouwen “steeds onafhankelijker, steeds vasthoudender in het najagen van een beter leven”.

Roustae speelt in zijn werk met genres als thriller en melodrama om zijn thema’s extra aan te zetten, zoals hier Mahnaz’ verzet tegen het patriarchaat. Zijn overdadige visuele stijl is zichtbaar beïnvloed door Hollywoodfilms. Shots waarin de camera vloeit langs locaties zoekt tot hij bij Mahnaz uitkomt, zijn ongewoon voor de vaak sobere en in realisme gewortelde Iraanse cinema. “Daar besteden we veel aandacht aan”, zegt hij over zijn stilistische keuzes. Ook een klein verhaal verdient het om groots verteld

te worden, aldus Roustae. Het liefst had hij *Woman and Child* daarom op analoge film gedraaid, maar dat lukte uiteindelijk niet, want “aan filmmateriaal komen in Iran is te moeilijk”. Met cameraman Adib Sobhani koos hij specifieke lenzen en camera’s die zo dicht mogelijk de textuur en het gevoel van celluloid benaderen.

Censuur is in Iran geen incident, maar een gegeven waarmee elke Iraanse filmmaker voortdurend in onderhandeling is. Toch bracht het land de afgelopen veertig jaar grote filmmakers voort, van Abbas Kiarostami via Bani-Etemad tot Jafar Panahi. Makers die onder die druk belangwekkende en grootse cinema wisten te maken. “Die makers verlegden de grenzen van wat in ons land mogelijk is”, zegt Roustae, die met voorzichtig optimisme naar de toekomst kijkt. Hij wijst op de geschiedenis van vhs-banden in het land: ooit verboden door de staat, maar in groten getale op de zwarte markt verhandeld, totdat ze uiteindelijk gelegaliseerd werden. Daaraan zie je dat verzet echt wel zin kan hebben, zegt Roustae. “We respecteren hun regels tot op zekere hoogte, want we willen films blijven maken. Maar de dag komt dat ik een film in alle vrijheid zal kunnen maken.” **fk**

WOMAN AND CHILD

Mannen als ploerten

In dit wat onevenwichtige Iraanse familiedrama bindt een alleenstaande vrouw na de dood van haar zoon de strijd aan met de kwaadgezinde mannen uit haar omgeving.

In Iraanse films (zie bijvoorbeeld *Ballad of a White Cow*, 2020) speelt de kloof tussen recht en rechtvaardigheid vaak een belangrijke rol. Dat betekent in de praktijk dat de rechtbank zich meestal aan de kant van de macht schaart. Dat ondervindt de alleenstaande moeder Mahnaz als ze halverwege *Woman and Child* (*Zan va bache*) gerechtigheid zoekt voor de dood van haar veertienjarige zoon Aliyar. De officiële lezing is dat Aliyar slachtoffer werd van een tragisch ongeval, maar de ware toedracht is een stuk schrijnender.

Dat *Woman and Child* een aanklacht tegen het patriarchaat is, laat filmmaker Saeed Roustae (*Just 6.5*, 2019) vanaf de openings-scène opzichtig blijken. Payman Maadi speelt Hamid, een ambulancebestuurder die Mahnaz eerst inpalmt voordat hij zijn ware aard toont: hij blijkt een archetypische vrouwenhater. Dat Hamid later in de film zijn oog laat vallen op Mahnaz’ zusje Mehri komt dan ook niet echt uit de lucht vallen – al weet Roustae niet aannemelijk te maken dat Mehri zich met hem wil verloveren. In Roustae’s verhaalwereld zijn mannen inhalige, wellustige opportunisten die schaamteloos profiteren van een ondeugdelijk rechtssysteem. Zo dreigt Hamid een melding te doen bij de autoriteiten om Mahnaz neer te zetten als een suïcidale vrouw, zodat haar voogdij over haar dochter op het spel komt te staan. Mahnaz omschrijft Hamid treffend: “Hij wil geen vrouw en kind, maar een kindvrouw!”

De conclusie van de film ligt dan ook voor de hand: als vrouwen niet willen dat hun zoons eindigen als hun vaders, moeten ze hen opvoeden zonder inmenging van mannen. Zij zijn het immers die steevast het verkeerde voorbeeld geven. Mahnaz botst niet alleen met Hamid, maar ook met de directeur van Aliyars school en haar schoonvader. In intense, melodramatische scènes laat Roustae zien hoe de mannen telkens hun verantwoordelijkheden proberen af te wentelen op Mahnaz. Roustae’s nieuwe film heeft niet dezelfde impact als zijn fenomenale *Leila’s Brothers* (2022), maar is toch een aardig familiedrama over een vrouw die de mannen om haar heen ontmaskert als de ploerten die ze zijn.

OMAR LARABI

WOMAN AND CHILD (ZAN VA BACHE) IRAN / FRANKRIJK, 2025 | REGIE SAEED ROUSTAE | MET PARINAZ IZADYAR, PAYMAN MAADI | 131 MINUTEN | DISTRIBUTIE SEPTEMBER FILM | TE ZIEN VANAF 6 AUGUSTUS

'A magnificent discovery'

The Wrap

Nadia Melliti

La petite dernière

een film van Hafsia Herzi

VANAF 7 JULI IN DE BIOSCOOP

www.cineart.nl

[f/cineartnederland](https://www.facebook.com/cineartnederland)

[y/cineartnl](https://www.youtube.com/cineartnl)

[i/cineart_nl](https://www.instagram.com/cineart_nl)

[in/cineartnederland](https://www.linkedin.com/cineartnederland)

[t/cineart_nl](https://www.tiktok.com/cineart_nl)

TEENAGE SEX AND DEATH AT

CAMP MIASMA

EEN FILM VAN JANE SCHOENBRUN

MET HANNAH EINBINDER EN GILLIAN ANDERSON

CANNES FILMFESTIVAL
OFFICIELE SELECTIE 2026
UN CERTAIN REGARD

20 / 8
IN DE
BIOSCOOP

VANAF 30 JULI IN DE BIOSCOOP

THE GUARDIAN

'A quiet hothouse of youthful desires, mean-girl tensions and hovering Catholic guilt'

VARIETY

Little Trouble Girls

een film van
Urška Djukić

ANTONIN BAUDRY EN SIMON ABKARIAN OVER *DE GAULLE: RÉSISTANCE* 'HET IS BELANGRIJK DAT IEDEREEN DE ECHO VAN HET VERLEDEN HERKENT'

In het vlotte eerste deel van hun tweeluik portretteren regisseur en ex-diplomaat Antonin Baudry en hoofdrolspeler Simon Abkarian generaal De Gaulle als moderne Don Quixote: even lachwekkend megalomaan als bewonderenswaardig nobel.

DOOR KEES DRIESSEN

ANTONIN BAUDRY

Het is weer tijd voor De Gaulle. Nu extreemrechts in Frankrijk en Duitsland weer aan de macht dreigt te komen, is het tijd voor een hernieuwde kennismaking met de boomlange generaal die tijdens de Tweede Wereldoorlog vanuit het niets de beweging van de Vrije Fransen creëerde. Contra het met de nazi's collaborerende Vichy-regime van maarschalk Pétain, die door De Gaulle als illegitiem werd beschouwd maar door de geallieerden in eerste instantie desondanks als leider van Frankrijk werd behandeld – ook omdat de Franse vloot nog in Vichy-handen was.

Maar hoe breng je zo'n platgeslagen icoon als De Gaulle weer tot leven? Regisseur Antonin Baudry (die met zijn debuut, de Hollywood-achtige duikboot-thriller *Le chant du loup*, in 2019 al een hit scoorde in Frankrijk) houdt niet per se van de Franse benadering van 'historische films', zegt hij. Hij vond de goede toon pas toen hij Tsui Harks *Once Upon a Time in China* (1991) zag. Daaraan ontleende hij het kekke ritme van zijn tweeënhalf uur durende film, die nergens te lang blijft hangen in z'n *set pieces*.

Ondertussen doet *De Gaulle: Résistance*, met z'n epische schaal en blik bekende acteurs, ook denken aan de avontuurlijke Tweede Wereldoorlog-films die Hollywood in de jaren zestig en zeventig produceerde. Dit eerste deel van een tweeluik is, zoals *Le Figaro* het kernachtig formuleerde, "het soort film dat Hollywood niet meer maakt; en dat Frankrijk nog nooit gemaakt heeft".

Het meest verrassende aan *De Gaulle: Résistance* (over de jaren 1940 tot 1942, terwijl het tweede deel *Liberté* de periode tot 1944 zal behandelen) is de goed gedoseerde humor. Die komt vooral voort uit het karakter van De Gaulle, die met de volkomen vanzelfsprekendheid waarmee hij zichzelf gelijkstelt aan Clovis, Jeanne d'Arc en Frankrijk zelf, even belachelijk als imposant is.

De combinatie van onbuigzame overtuiging – ook als hij ernaast zit – en bijna absurdistische theatraliteit maakt van hem een sympathieke, onmogelijke, tragische figuur, als het enige plechtstatige personage in een chaotisch, ordeloos tijdperk. Verdwaald in een

verkeerde wereld, die hij vervolgens naar zijn hand probeert te zetten. En als dat aan Cervantes' *Don Quixote* (1605/15) doet denken, is dat geen toeval.

“Dat boek vormt deel van mijn DNA”, vertelt Baudry. “Ik denk dat je het in alles wat ik maak zal terugvinden. En dit keer gaat het om een diepe connectie. Ook de tweedelige structuur van mijn film komt van *Don Quixote*. Dat is niet alleen vanwege de lengte; het gaat om twee duidelijk te onderscheiden films, met een andere energie en met expres twee verschillende componisten. Als je het boek gelezen hebt, weet je dat de hoofdpersoon in het tweede deel met allemaal nep-Quixotes te maken krijgt. En dat is precies wat er gebeurde bij De Gaulle: hij moest zich weren tegen allerlei pretendentes die het leiderschap claimden van de Vrije Fransen.”

Baudry waarschuwt ons, een groepje internationale journalisten, niet te denken dat dit voor Fransen gesneden koek is: “Fransen kennen deze geschiedenis ook allemaal niet, omdat ze het niet op school krijgen. Ze hebben geen idee van alle obstakels waar De Gaulle tegenop liep. En dat hij er in het begin helemaal alleen voor stond.” Zoals ik zelf ook bar weinig bleek te weten van dit Franse gedeelte van de Tweede Wereldoorlog: van Bir Hakeim had ik gehoord, maar zonder te weten wat zich daar precies heeft afgespeeld. En van de schokkende zeeslag bij Dakar, waar de Vrije Fransen en de Britten vchten met de Vichy-vloot, of van het Britse bombardement van die vloot bij het Algerijnse Mers-el-Kébir, met bijna 1.300 Franse slachtoffers, had ik überhaupt nog nooit gehoord.

STRIPFIGUUR

Het script van *De Gaulle: Résistance* is gebaseerd op het boek *A Certain Idea of France. The Life of Charles de Gaulle* (2018) van de Britse historicus Julian Jackson, die ook als adviseur aan de film verbonden was. De consensus van Franse besprekingen is dat de geschiedenis in grote lijnen recht is gedaan (al wijst *L'Humanité* erop dat de cruciale Afrikaanse koloniale strijdkrachten gereduceerd zijn tot figuren). Dat betekent ook: forse aantallen Franse landverraders, meelopers en zwakke ruggengraten. Deze film gaat over een nationale held, maar is geen trotse nationalistische film geworden.

Baudry's opvallende cv heeft hem ongetwijfeld geholpen het politieke steekspel te begrijpen en te beschrijven, van de conflictueuze verstandhouding tussen De Gaulle en Churchill, die elkaar duidelijk mogen maar inhoudelijk vaak tegenover elkaar staan, tot de innerlijke spanningen in De Gaulle's nieuwe beweging. Na wiskunde, film, filosofie en literatuur gestudeerd te hebben, maakte Baudry carrière als diplomaat. Als adviseur van de Franse minister van Buitenlandse Zaken De Villepin, ten tijde van de Irak-oorlog, schreef hij onder pseudoniem de graphic novel *Quai d'Orsay*, die de prijs voor beste stripalbum won op het festival van Angoulême en in 2013 werd verfilmd door Bertrand Tavernier.

Een stripfiguur in de politiek, zo kun je zijn De Gaulle ook beschouwen. *Larger than life*. “De muggen prikken generaal De Gaulle niet”, reageert die stoïcijn, in de derde persoon, als iemand hem waar-

‘Jij en ik leven nu niet in een andere tijd. We leven in dezelfde tijd. Alleen dragen de fascistische nu geen uniform, maar een pak en een das.’

schuwt voor malaria – nota bene een historisch citaat.

Het is een heerlijke rol van de Armeens-Libanees-Franse acteur Simon Abkarian, die in Cannes naast Baudry aan de interviewtafel zit met dezelfde rechte rug waarmee hij generaal De Gaulle belichaamde. Was *Don Quixote*, met die ook in zijn eigen tijd al anachronistische vorm van ridderlijkheid, ook voor hem een inspiratiebron? “Zeker. Ik leerde van hem dat je altijd recht op je paard zit. Dat hoe arm je ook bent, hoe arm je er ook uitziet – je harnas is kapot, je zwaard stelt niks voor, je helm is in tweeën gehakt – je altijd je waardigheid behoudt. Want ik denk dat op het moment dat De Gaulle wel zijn waardigheid was verloren, hij gestorven was. Dan was het voorbij.” Baudry knikt instemmend.

PAK EN DAS

Waarmee Abkarian niet wil zeggen dat hij De Gaulle alleen als mythische figuur ziet, als iemand van vroeger. “Jij en ik leven nu niet in een andere tijd. We leven in dezelfde tijd. Alleen dragen de fascistische nu geen uniform, maar een pak en een das. En ze zeggen dat ze heus heel anders zijn. Maar ze wakkeren dezelfde angsten aan bij het volk. Terwijl De Gaulle juist een beroep deed op het geweten van de Fransen. Luister, ik ben Armeniër, ik ben Libanees: we herinneren ons wat daar gebeurd is en die wonden zijn nog altijd niet geheeld. Juist daarom vind ik het belangrijk, als burger, dat iedereen de echo van het verleden herkent.”

Daarbij tikt Abkarian om de zoveel woorden op tafel, om zijn uitspraken kracht bij te zetten. Rechtop gezeten, en met dezelfde fraaie neus (het enige waar de make-up niets aan hoefde te veranderen, merkt hij tevreden op), is het bijna alsof we De Gaulle zelf horen spreken. En iets meekrijgen van zijn koppige vertikelen de hoop op te geven.

En vergeet niet dat hij succes had, benadrukt Baudry: “*Don Quixote* stierf op het moment dat hij zijn droom opgaf. Maar De Gaulle niet; die maakte zijn droom waar. Dat is waar de vergelijking ophoudt.”

DE GAULLE: RÉSISTANCE (LA BATAILLE DE GAULLE: L'ÂGE DE FER) FRANKRIJK, 2026 | REGIE ANTONIN BAUDRY | MET SIMON ABKARIAN, FLORIAN LESIEUR | 161 MINUTEN | DISTRIBUTIE THE SEARCHERS | TE ZIEN VANAF 6 AUGUSTUS

Vijf sterren

Dan Hassler-Forest zoekt als de Indiana Jones van de filmwetenschappen naar verborgen betekenis en geheime kamers van de filmgeschiedenis.

“*Five bags of popcorn!*” Sinds ik vorige maand de intens verslavende webserie *On Cinema, At the Cinema* (2012-) ontdekte (beter laat dan nooit), komen deze woorden onvermijdelijk bij me op zodra de aftiteling van een film begint.

In dit cultfenomeen van komiek Tim Heidecker bespreekt hij samen met ‘filmkenner’ en vaste gast Gregg Turkington de nieuwste bioscoopreleases. De leukste running gag is dat deze twee filmrecensenten, ongehinderd door enige kennis, elke film even fantastisch vinden, en min of meer vanzelfsprekend de hoogste waardering uitspreken.

Hun filmbesprekingen doen weinig meer dan het samenvatten van de plot, gevolgd door een enthousiaste bespreking die volledig wordt bepaald door het entertainment-gehalte. De enige reden om een film minder dan vijf zakken popcorn te geven is dan ook om de andere presentator te sarren.

De serie is een venijnige satire op een internetcultuur waar iedere filmfietshobbyer zichzelf deskundig genoeg acht om er publiekelijk als autoriteit over uit te weiden. Heideckers persiflage voorspelde daarmee ook ons huidige podcast-tijdperk, waar ‘gewone jongens’ als Joe Rogan een miljoenenpubliek bereiken met anti-intellectuele barpraat. Tegelijkertijd zagen we de opkomst van een agressieve online fancultuur die professionele kritiek op populaire films als een persoonlijke aanval opvat. Het geliefde mantra “*let people enjoy things*” vat dit mooi samen: wie de nieuwste Disney-remake minder dan vijf sterren geeft, is gemeen!

Maar het is ook een impliciet commentaar op de manier waarop filmkritiek steeds meer wordt gereduceerd tot een simplistische score. Hoe belangrijk zijn de inzichten van filmcritici als filmkwaliteit alleen nog maar afgemeten wordt aan de gemiddelde scores van sites als Rotten Tomatoes, IMDb en Letterboxd? De sterwaarderingen van professionele recensenten, TikTok-‘filmfluencers’ en kijkers lopen hier nogal onoverzichtelijk door elkaar: alleen de eindscore telt.

Dat levert ook mooie dingen op. Een werkveld dat heel lang gedomineerd is door (je raadt het al) witte heteromannen is door deze verschuiving ontegenzeggelijk gedemocratiseerd. Als dwangmatige lijstjesmaker groeide ik zelf op met schijnbaar objectieve naslagwerken als *Leonard Maltin's Movie Guide* en de onvolprezen *SpelfilmEncyclopedie* (“s wereld meest uitgebreide naslagwerk!”). Maar dankzij de grotere diversiteit aan inzichten en meningen van online filmkritiek geniet ik nu op nieuwe manieren van zowel nieuwe producties en oude favorieten.

Bij mijzelf zit die impuls om films sterren te geven er nog steeds heel diep in. Maar als ik kijk naar hoe ik mijn eigen waarderingen invul op Letterboxd, zie ik dat het eigenlijk meer een reflectie is van het plezier dat ik eraan beleef dan een klinische kwantificering van meetbare kwaliteit. Vijf sterren uitdelen is wat mij betreft dan ook vooral een manier om je enthousiasme te communiceren, in de hoop dat een ander die ervaring zal delen.

DAN HASSLER-FOREST

PIO
MARMAÏ

ANAÏS
DEMOUSTIER

GILLES
LELLOUCHE

VIMALA
PONS

O'BROTHER PRESENTEERT
EEN PRODUCTIE VAN LES FILMS PELLEAS & UERUS

FESTIVAL DE CANNES
SÉLECTION OFFICIELLE 2026
FILM D'OUVERTURE

LA VÉNUS ÉLECTRIQUE

EEN FILM VAN PIERRE SALVADORI

NU IN DE BIOSCOOP

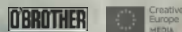

O'BROTHER PRESENTEERT
EEN PRODUCTIE VAN L'ATELIER

de la
**COMÉDIE
FRANÇAISE**

EEN FILM VAN BERTRAND USCLAT EN MARTIN DARONDEAU

30 JULI IN DE BIOSCOOP

THE CHRISTOPHERS HET PORTRET DAT NIET MOCHT

Had Steven Soderbergh hier
maar een serieuzere film van
gemaakt.

DOOR RONALD ROVERS

Steven Soderbergh is niet per se een pretneus – hij liet de mensheid vergaan in *Contagion* (2011) – maar hij vertoont toch verdacht vaak de neiging om een vrolijk avontuur te maken van verhalen die bij de broertjes Coen bijvoorbeeld oudtestamentisch uit de bocht zouden vliegen. Het is jammer dat we in het Nederlands geen woord voor *caper* hebben want dat is het type film wat Soderbergh vaak maakt: komische, spannende overvalfilms. Ook als er geen overval is, hebben de personages er meestal lol in. En anders het publiek wel.

The Christophers gaat over een ooit succesvolle maar inmiddels stervende kunstenaar (gespeeld door Ian McKellen, bijna altijd een genot om naar te kijken) die in z'n Londense paleisje een serie schetsen verborgen houdt voor z'n geldbeluste nageslacht. *The Christophers*, heet de serie, naar een grote liefde die uit zijn leven verdween. Nu nog geen miljoenen waard, zoals eerder werk van deze Julian Sklar, maar dat kan veranderen. Zijn kinderen, van wie de enige functie in het leven zal zijn om Julians erfenis te verbrassen, huren een vroegere kennis van de kunstacademie in om de schetsen heimelijk af te maken: Lori Butler, gespeeld door Michaela Coel. Het loopt natuurlijk anders.

Je kunt een film op allerlei manieren bespreken maar bij *The Christophers* zou ik het willen hebben over eerlijkheid. Waarmee ik bedoel: het moment dat je het volle emotionele gewicht van een film voelt omdat die zijn onderwerp en personages recht in de ogen kijkt.

The Christophers begint met een telefoontje. Lori wordt uitgenodigd voor een overleg met, zo blijkt, de twee kinderen van Julian Sklar. Je merkt aan kleine dingen dat Sklar niet zomaar een kunstenaar is voor Lori, maar wat zijn werk voor haar betekent, blijft aanvankelijk verborgen. Sklar heeft een assistent nodig en neemt op advies van zijn kinderen Lori in

dienst. Hun idee is dat zij stiekem foto's maakt van de werken en die dan thuis voltooit. Maar dat je de spanning voelt toenemen, komt toch vooral omdat er meer lijkt te spelen tussen deze mensen dan we weten.

Omdat Julian aanvoelt dat er iets aan de hand is, confronteert hij haar en dat zorgt ervoor dat Lori niet alleen het bedrog opbiecht, maar begint te praten over haar band met Julians werk. Op dit moment, terwijl Lori in een monoloog glorieuze kunstcritiek geeft en haarfijn uitlegt hoe en waarom Julian een valse hypocriet is en waarom zijn werk inmiddels niks meer voorstelt, voel je dat dit het wezen van de film is. Dit is waar het om draait. Hier moet Soderbergh op doorgaan. Die eerlijkheid waarmee ze elkaar zien, had het hart van de film moeten blijven. Maar Soderbergh laat

het niet toe. De messcherpe scène blijft slechts dat: een scène. Het moment vervliegt en tegen de tijd dat iedereen weer gelukkig is, is het vergeten.

Soderbergh wilde naar een vrolijkere film toe waarin iedereen met een goed hart erop vooruitgaat. Dat is zijn reflex als maker. Die is vaak prima te begrijpen en het levert leuke films op. Maar hier, in de confrontatie tussen twee sterke acteurs had iets meer ernst de film veel beter kunnen maken.

THE CHRISTOPHERS VERENIGDE STATEN, 2025
| REGIE STEVEN SODERBERGH | MET IAN MCKELLEN,
JESSICA GUNNING, MICHAELA COEL | 100 MINUTEN |
DISTRIBIE 18K | TE ZIEN VANAF 30 JULI

VÄRN

In het glooiende zuiden van Zweden bouwt een man een vesting van schroot en cement, die bescherming moet bieden tegen een eventuele atoombom.

DOOR ELISE VAN DAM

VOOR ALS DE BOM VALT

IJzerdraad, fietswielen, teilen, kippengaas, lege verblikken, spoorrails, ondersteken, kettingen. Alles wat Karl-Göran Persson kan vinden aan schroot gaat in de houten kar van zijn bakfiets en mee naar huis. Een huis dat hij gestaag uitbouwt tot een vesting. Voor als de bom valt.

Het Zweedse *Värn* is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van een man die zich vier decennia lang voorbereidde op een nucleaire apocalyps. Filmmaker John Skoog was van kinds af aan gefascineerd door die geschiedenis, wellicht mede dankzij de foto die zijn moeder in 1981 vond in de restanten van het huis. Een verweerde foto vol vouwen, waarin Persson bovenop zijn witte bouwwerk staat met ontbloot bovenlijf, de armen wat onhandig van zijn lichaam af, zijn gezicht volledig verdwenen in de schaduw van zijn pet.

LAVANT

In sober zwart-wit en met een score die golft als een luchtalarm reconstrueert Skoog in zijn fictiedebuut het huis en het bestaan van de simpele boerenknecht. Die wordt gespeeld door Denis Lavant, een acteur die bijna een kunstvorm op zich is. "Niet alleen een film-acteur maar een acrobaat, mimespeler en toegewijd toneelspeler", zoals hij werd beschreven in een profiel van *Senses of Cinema*. "De genialiteit van Lavant

observeren, betekent het loslaten van bepaalde ideeën over wat goed acteren is."

Lavants acteren zit niet in het psychologische, maar in fysieke expressie. Zelfs als hij het, zoals hier, klein houdt. Hoe hij bij het dorsen van graan het ritme met zijn hele lichaam dicteert. Hoe het spaarzame licht in het huis hem altijd net wat verder naar alles toe doet buigen. Het huis met z'n gewapende beton is het ruwe decor van de film. Elke dag kringelt er zwarte rook uit het onaffe dak, van de autobanden die Karl verbrandt om teer te maken.

SISYPHUS

Karls levenswerk is ingegeven door een pamflet dat tijdens de Koude Oorlog verspreid werd onder Zweedse huishoudens, zoals in veel Europese landen gebeurde. De film opent met een aantal pagina's uit dit *Om kriget kommer* ('Als de oorlog komt'), dat instructies geeft voor wat je moet doen als het luchtalarm afgaat, hoe je het beste schuilt voor radioactieve neerslag.

Dat uitgangspunt doet denken aan Jimmy Mura-kami's animatiefilm *When the Wind Blows* (1986), waarin een schattig oud mannetje ergens op het Engelse platteland tot ergernis van zijn vrouw de ramen wit begint te verven en de deuren uit hun scharnieren

haalt om er een schuilplaats mee te bouwen. Waar zulke films vrijwel altijd spelen met de vraag of de bom ook echt zal vallen, daar wordt die vraag in *Värn* nauwelijks gesteld. Het antwoord ligt misschien al in de weidse shots van het glooiende landschap: in de verste verten is hier niets om te raken.

Mooi is de vondst om zo nu en dan een kinderstem de gebeurtenissen te laten becommentariëren. Het vangt de onschuld van Karls onderneming, wiens band met de kinderen uit een verderop gelegen dorp en altijd wat meewarige blik suggereren dat zijn brein misschien nooit veel verder is ontwikkeld dan dat van een kind.

Ook sterk is de keuze om de film zich te laten afspeelen binnen een beperkt tijdsbestek. Het gaat Skoog niet om de voortgang van Karls werk, of de motieven. Het gaat hem puur om de Sisyphus-achtige handelingen van deze stoïcijn doorwerkende man. Wanneer de film begint staan de fundamenten van het huis er al, af komt het nooit. Op een dag zal Karl verdwenen zijn, als een personage uit een Tom Waits-liedje. "Some say that he was never here at all."

VÄRN ZWEDEN/NEDERLAND/DENEMARKEN/FINLAND/
POLEN, 2025 | REGIE JOHN SKOOG | MET DENIS LAVANT,
AGNIESZKA PODSIADLIK | 85 MINUTEN | DISTRIBUTIE
GUSTO | TE ZIEN VANAF 30 JULI, OOK VIA picl.nl

LES ENFANTS VONT BIEN

Een moeder verdwijnt in het niets

Camille Cottin geeft alle ruimte aan haar jonge tegenspelers in dit kleine, ingehouden familiedrama van de jonge regisseur Nathan Ambrosioni.

Voor haar geen kinderen. Dat staat voor Jeanne (Camille Cottin) als een huis. Jong uitgevlogen om een agressieve vader te ontlopen, verdient ze inmiddels goed als schade-expert. Haar woning is strak en schoon, haar kleding bescheiden chic. Haar ex Nicole wilde wel een gezin en maakte het na twaalf jaar uit – een onverwachte tegenslag voor iemand die denkt dat het leven beheersbaar is, maar Jeanne blijft bij haar principes.

Dan komt haar zus Suzanne opeens logeren, met haar twee kinderen. De volgende ochtend verandert Jeanne's leven voorgoed. Suzanne blijkt ervandoor en is ontraceerbaar. De kinderen, Gaspard van negen en Margaux van zes, heeft ze met een korte brief als toelichting bij Jeanne achtergelaten. Weken later zal een van de juridisch experts met wie Jeanne te maken krijgt dat als een blijk van vertrouwen interpreteren, een compliment bijna: een moeder draagt haar kinderen niet zomaar aan iemand over. Jeanne stikt tot dat moment nog van wanhoop en onbegrip,

maar dit besef doet haar harde trekken iets verzachten.

Camille Cottin, een van Frankrijks meest gevraagde actrices sinds ze internationaal doorbrak met de serie *Dix pour cent*, laat zich in *Les enfants vont bien* voor de tweede keer leiden door de stijlvaste hand van de piep-

jonge regisseur Nathan Ambrosioni (1999). In zijn *Toni, en famille* (2023) speelde ze een oermoeder, zo betrokken bij haar vijf kinderen dat ze zich nauwelijks een leven buiten hen kon voorstellen. Voor *Les enfants vont bien* vroeg Ambrosioni haar om iets heel anders. Jeanne is zo beheerst en introvert dat ze

LES ENFANTS VONT BIEN

aanvankelijk stug en niet erg sympathiek overkomt. Ze weet niet wat ze met de kinderen aan moet, en dat de politie niets aan de vrijwillige verdwijning van haar zus kan doen maakt haar razend.

Jeanne is een mooie rol van Cottin, maar dat dit een buitengewoon ontroerende film is komt vooral door de twee jonge acteurs. Nina Birman als Margaux reageert exact zoals een meisje van zes met een grote schok omgaat: het ene moment diepbedroefd, maar ook nog in staat om zich in een spel te verliezen. Manoã Varvat als Gaspard zet een werkelijk schitterende rol neer als een jongen die oud genoeg is om de gevolgen van zijn moeders verdwijnen te kunnen inschatten. Een lief, vroegwijs, zorgelijk kind – en wat een aandacht heeft Ambrosioni aan zijn regie besteed. Misschien staat hij zelf nog zo dichtbij Gaspards belevingswereld dat hij Varvat tot in detail raak kon coachen. Of misschien is Varvat gewoon een acteerwonder in de categorie van Henry Thomas (*E.T.*), Owen Cooper (*Adolescence*) en Jean-Pierre Léaud in *Les quatre cent coups*.

SANDRA HEERMA VAN VOSS

LES ENFANTS VONT BIEN FRANKRIJK, 2025 | REGIE NATHAN AMBROSIONI | MET CAMILLE COTTIN, MANOÃ VARVAT, NINA BIRMAN | 111 MINUTEN | DISTRIBUTIE CHERRY PICKERS | TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

THE INVITE

Lekker elkaar de tent uit vechten

Een pikant voorstel leidt tot een venijnige ruzie tussen twee stellen, waarin wijze woorden vallen over relaties.

Hé, een *home invasion*-thriller, denk je als je de opzet van Olivia Wilde's *The Invite* leest. Een film over een glamoureuze, ietwat mysterieus stel (gespeeld door Penélope Cruz en Edward Norton) dat weliswaar wordt uitgenodigd bij de burens in het appartement onder hen (gespeeld door Seth Rogen en Olivia Wilde), maar zich ook een beetje opdringt.

Ondanks de spanning die dat creëert blijkt *The Invite* al snel helemaal geen thriller maar een relatiekomedie met een prikkelende ondertoon. We weten dan namelijk al dat die bovenburen vaak stomende seks hebben, want daar lopen Wilde's Angela en Rogens uitgebluste Joe direct nadat ze thuiskomen van werk over te kibbelen. Ze hebben last van

al dat gehijg dat door de muren komt zetten, vooral omdat hun eigen relatie al een tijdje stuk is. Maar dan gaat de deurbel.

Als je in Amerikaanse films op een enigszins volwassen manier iets met seks doet, dan valt dat al snel goed. Een deel van de Amerikaanse recensies is lyrisch over *The Invite*. Deels terecht, want de film is best een slimme balanceeract tussen serieuze relatieproblemen en speelse, nou ja, stoutigheid. Zulke films worden nauwelijks nog gemaakt in de VS, daarvoor kun je al tijden beter naar het theater. Dus goed dat Olivia Wilde het Spaanse *Sentimental* uit 2020 voor een Amerikaans publiek regisseerde, om iets van de preutsheid uit te drijven bij Amerikaanse films, in ieder geval voor Europeanen, wat tam maakt. Bovendien is van de vier acteurs bekend dat ze niet aan de meest behoudende kant van het Amerikaanse politieke spec-

trum staan, dus *The Invite* zou wel eens onbekend terrein kunnen gaan verkennen, denk je in de eerste helft. Het stel met de stomende seks doet namelijk een stomend voorstel.

Tegelijk lijkt Rogen ondanks al z'n kwaliteiten een beetje miscast, omdat de acteur nogal wat slapstick en stonercomedy in z'n repertoire heeft en dat combineert niet zo goed met erotische spanning opbouwen. Want dat is wat *The Invite* in de eerste helft wil. Het komt dus niet helemaal als een verrassing dat het ook slapstick is die de spanning breekt. Wat vooral knap is aan *The Invite*, is wat de film daarna doet, wanneer de speelsheid en de stouterigheid uit de lucht zijn. Voor iedereen die in de eerste helft al lang met lede ogen toezag hoe de film nevernooitniet ook maar een greintje erotiek ging krijgen: daar ging het ook nooit om. Vanaf

THE INVITE

dat moment wordt elk masker afgelegd en vliegen de harde, confronterende woorden door het appartement. Heerlijk.

RONALD ROVERS

THE INVITE VERENIGDE STATEN, 2026 | REGIE OLIVIA WILDE | MET SETH ROGEN, PENÉLOPE CRUZ, EDWARD NORTON, OLIVIA WILDE | 107 MINUTEN | DISTRIBUTIE THE SEARCHERS | TE ZIEN VANAF 9 JULI

KORT

MINIONS & MONSTERS

Pierre Coffin | Denk *Singin' in the Rain* of *Babylo*n, maar dan met Minions. De populaire gele brabbelbeestjes belanden in het Hollywood van de jaren twintig van de vorige eeuw, waar ze verrassend genoeg filmsterren worden. Dat wil zeggen: totdat de geluidsfilm zijn intrede doet...

TE ZIEN VANAF 1 JULI

LA VÉNUŠ ÉLECTRIQUE

Pierre Salvadori | Franse komedie over een arme straatartiest die door een rouwende schilder wordt aangezien voor een spiritueel medium. En dat biedt kansen, want de schilder wil niets liever dan zijn overleden vrouw nog één keer spreken. Onze recensie van deze openingsfilm van Cannes leest u op filmkrant.nl.

TE ZIEN VANAF 2 JULI

MOSS & FREUD

James Lucas | Een film over de bijzondere vriendschap tussen topmodel Kate Moss en de gevierde kunstenaar Lucian Freud. Aan het begin van deze eeuw, als Moss op het toppunt van haar roem is, zit ze tijdens meerderde schildersessies model voor Freud. Hoewel Moss en Freud geen van beiden helemaal content waren met het eindresultaat, leverde het schilderij miljoenen op. Lees op filmkrant.nl onze recensie.

TE ZIEN VANAF 2 JULI

RALLY – VAN PARIJS NAAR DE PIRAMIDES

Rasmus A. Sivertsen | Van oorsprong Noorse familiefilm waarin een excentrieke uitvinder samen met een ekster en een egel meedoet aan een legendarische rally van Parijs naar de pira-

mides in Egypte. De poster van deze opvolger van een in Noorwegen geliefde animatieklassieker uit 1975 belooft een "doldwaas avontuur op volle snelheid".

TE ZIEN VANAF 8 JULI

MOSS & FREUD

MINIONS & MONSTERS

CINÉ-TAMARIS
PRESENTEERT

1963
**LA BAIE
DES ANGES**

1964
**LES PARAPLUIES
DE CHERBOURG**

1967
**LES DEMOISELLES
DE ROCHEFORT**

RETROSPECTIEF
**DE FILMS VAN
JACQUES DEMY**

VANAF 27 AUGUSTUS IN DE BIOSCOOP

CHANEL secem mk2 www.cherrypickers.nl /cherrypickersfilm

1961
LOLA

1970
**PEAU
D'ÂNE**

**'AN EMOTIONALLY
RESONATING
DEBUT'**

The Upcoming

THE GOOD SISTER

EEN FILM VAN SARAH MIRO FISCHER

NU IN DE BIOSCOOP

www.cherrypickers.nl /cherrypickersfilm German films

I WAS A TEENAGE SEX PISTOL

De braafste punk van de klas

Zonder Glen Matlock hadden The Sex Pistols niet geklonken als The Sex Pistols. Dat beweert de bassist al jaren: eerst in zijn punkmemoire *I Was a Teenage Sex Pistol* uit 1996, en nu weer in de brave rockdocumentaire met dezelfde titel.

Quizvraag: wie was de bassist van The Sex Pistols? Was dat Sid Vicious, de tragische figuur die als geen ander de pose van een punkmuzikant wist aan te nemen, zonder te kunnen spelen? Was het gitarist Steve Jones, die op *Never Mind The Bollocks, Here's The Sex Pistols* bijna alle baspartijen voor zijn rekening nam? Of was het Glen Matlock, bij het verschijnen van die elpee al uit de band gezet/gestapt, maar wel genoemd als mede-auteur van tien van de twaalf nummers?

Alle antwoorden zijn goed. Maar in het mede door hemzelf geproduceerde *I Was a Teenage Sex Pistol* beargumenteert Glen Matlock dat hij de enige Pistols-bassist was die ertoe deed. Met zijn basgitaar op schoot memoreert de Londenaar hoe hij het legendarische intro van 'Anarchy in the U.K.' bedacht – nota bene geïnspireerd door een hit van Abba.

Ook pakt hij de volle credits voor muziek én tekst van de derde Pistols-single, 'Pretty Vacant'. Jarenlang probeerde Steve Jones de artistieke inbreng van Matlock te bagatelliseren. Dat vond zijn neerslag in de tv-serie *Pistol* (2022), Danny Boyle's enerverende maar onevenwichtige bewerking van Jones' autobiografie. In Matlocks film horen we Jones er niet meer over, waarschijnlijk omdat hij en drummer Paul Cook sinds enige tijd weer touren met de bassist, als The Sex Pistols. Wie nadrukkelijk niet meewerkte aan de film is zanger John Rotten/Lydon, die al jaren luidruchtig in onmin leeft met zijn voormalige bandgenoten (en de rest van de wereld).

Glen Matlock, een goed geconserveerde zestiger met een sympathieke babbel, eist niet alleen zijn songcredits op. Ook betoogt hij dat het kortstondige succes van de band in de eerste plaats te danken was aan de muziek. En dus niet aan de door manager en rasmanipulator Malcolm McLaren uitgelokte schandalen, zoals het scabreuze Bill Grundy-interview in 1976. En ook niet aan de verbale provocaties van Johnny Rotten. Of de subversieve losgeldbriefjes-esthetiek in

I WAS A TEENAGE SEX PISTOL

Jamie Reids hoesontwerpen. Of de met veiligheidsspelden bijeengehouden outfits uit de punkboutique van McLaren en diens partner Vivienne Westwood. Of de ophef over het destructieve gedrag van Matlocks opvolger Sid Vicious. In Matlocks versie van de Pistols-mythe zijn al die dingen leuke anekdotes, maar ook: ruis en bijzaak.

Vanuit die visie hebben de makers een nogal brave muzikantenkroniek afgeleverd die onbedoeld blootlegt waarom de Pistols – afgezien van Rottens snerende vocalen – zo-

veel conventioneel klonken dan andere punkbandjes. Dát was de bijdrage van Matlock. Punk had ook bestaan zonder hem.

FRITZ DE JONG

I WAS A TEENAGE SEX PISTOL VERENIGDE STATEN, 2025 | REGIE NICK MEAD, ANDRE RELIS | MET GLEN MATLOCK, STEVE JONES, DEBBIE HARRY | 102 MINUTEN | DISTRIBUTIE PINK MOON | TE ZIEN VANAF 2 JULI, OOK VIA picl.nl

MARIINKA

De oorlogsfotograaf die bleef

Ruim tien jaar filmde de Belgische regisseur Pieter-Jan De Pue de oorlog in de Donbas. Uit al dat materiaal schiep hij een sprookjesachtige documentaire over een verscheurd land.

Sean Penn (*Superpower*, 2023) en Kevin Macdonald (*Klitschko: More Than a Fight*, 2024) zijn slechts een paar van de vele regisseurs die als ramptoeristen naar Oekraïne trokken om de Russische invasie in oppervlakkige documentaires vast te leggen. Voor immersie moet je veel langer filmen, wat de Belgische oorlogsfotograaf en regisseur Pieter-Jan De Pue begreep toen hij voor het Rode Kruis naar Oost-Oekraïne afreisde. Tien jaar lang werkte hij er aan zijn tweede documentaire *Mariinka*, gedraaid op 16mm rondom het gelijknamige plaatsje in de Donbas, dat dwars over de scheidslijn van geannexeerd grondgebied ligt. Daar bouwde hij gestaag aan een film

die de oorlog van binnenuit verkent.

Net als in zijn debuut *The Land of the Enlightened* (2016), over de oorlog in Afghanistan, scheidt De Pue een sprookje uit alle ellende: een naar fictie neigende mozaïekver telling die de levens van meerdere hoofdpersonages aaneenrijgt. Natasha is een bokstalent die veldverpleegkundige wordt, Angela een smokkelaar die koopwaar langs militaire controleposten zeult, Mark en Ruslan zijn broers die de wapens oppakken maar aan weerszijden van het conflict belanden. Ondertussen ziet hun door Amerikanen geadopteerde broertje van een afstand toe hoe de oorlog zowel zijn geboorteland als zijn familie verscheurt.

Al die verhaallijnen leveren een veelstemmige film op die bol staat van de ideeën. Onder de chaos van het moment tekent hij de lange lijn: hoe men zich hier dagelijks verhoudt tot een oorlog die nu al meer dan tien

jaar woedt. Hij schuwt het gevaar niet. Hij volgt de broers naar het front, waar hij de ratelende geweren en de explosies van mortieren extreem close-up in beeld brengt. Van die oorlogshectiek snijdt hij naar scholieren die de onschuld van hun jeugd missen.

Met die springerige montage creëert hij een emotionele intensiteit, waarbij de weemoed van tieners even zwaar weegt als het bloedvergieten aan het front. Zelfs als hij zijn camera over de rottende lijken van soldaten laat zweven vindt hij een balans tussen destructie en spiritualiteit die doet denken aan Terrence Malicks *The Thin Red Line* (1998).

In tegenstelling tot zijn collega's is De Pue niet in de Donbas om lukraak beelden te sprokkelen en er weer vandoor te gaan. Met zijn analoge camera geeft hij iets wezenlijks terug aan een tot oorlog gedoemde streek. Ondanks onafgebroken conflict poogt De Pue de inwoners en hun omgeving met oogstrelende beelden op celluloid te vereeuwigen. Zelfs na tien jaar ravage legt *Mariinka* in de Donbas de schoonheid vast die de strijd heeft overleefd.

HUGO EMMERZAEEL

MARIINKA

MARIINKA BELGIË/DUISSLAND/ZWEDEN/NEDERLAND, 2026 | REGIE PIETER-JAN DE PUE | 94 MINUTEN | DISTRIBUTIE PERISCOOP FILM | TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

BLACK GIRL

VAIANA
Thomas Kail | Live-action remake van de geliefde Disney-animatiefilm die tien jaar gele-

den uitkwam. Prinses Vaiana (Catherine Laga'aia) begint samen met halfgod Maui (Dwayne 'The Rock' Johnson) aan een spannende zeereis om haar volk te redden.

TE ZIEN VANAF 8 JULI

BLACK GIRL

Ousmane Sembène | Ter ere van de zestigste verjaardag wordt een van de invloedrijkste films van Sembène, die bekend staat als 'de vader van de Afrikaanse cinema', opnieuw uitgebracht. Dit portret van een jonge Senegalese vrouw die in dienst treedt bij een Frans echtpaar werd in de *Filmkrant* eerder omschreven als een "sublieme aanklacht tegen racisme en uitbuiting" en bovendien "een esthetisch genot". Lees op filmkrant.nl onze recensie.

TE ZIEN VANAF 9 JULI

EVIL DEAD BURN

Sébastien Vanicek | Na het succesvolle *Evil Dead Rise* uit 2023 is er een nieuwe sadistische horrorfilm in de franchise die ooit zo iconisch werd gelanceerd door Sam Raimi. In dit nieuwste deel verandert een familiereünie in een ware hel, met het nodige bloedvergieten tot gevolg.

TE ZIEN VANAF 9 JULI

KATTENKWAAD IN EGYPTE

Vasilij Rovenskiy | Twee jaar nadat ze in *Kattenkwaad in het museum* de Mona Lisa veilig stelden, zijn de sympathieke katten terug voor een nieuw avontuur: ditmaal mogen ze te midden van de Egyptische piramides op zoek naar een geest die eens in de duizend jaar een wens vervult.

TE ZIEN VANAF 15 JULI

THE ODYSSEY

Christopher Nolan | Langverwachte nieuwe film van sterregisseur Nolan, die met *Oppenheimer* liefst zeven Oscars won. Zijn nieuwe project is een spectaculaire hervertelling van het klas-

EVIL DEAD BURN

IT'S CINÉMA!

JOUR DE FÊTE
LES VACANCES
DE M. HULOT
MON ONCLE
PLAYTIME
TRAFIC
PARADE

NEW
4K
RESTORED
VERSIONS

VANAF 30 JULI IN DE FILMTHEATERS

SAMUEL
KIRCHER

QUINZAINE
DIRECTORS' FORTNIGHT
CANNES 2025

FAYÇAL
ANAFLOUS

WILD
FOXES

EEN FILM VAN **VALÉRY CARNOY**

'A TOUGH
AND TENDER
DEBUT

THE HOLLYWOOD REPORTER

VANAF 30 JULI
IN DE BIOSCOOP

  Lumiere Nederland lumierenederland

DREAMERS

Dromen met een zwaard boven je hoofd

In haar persoonlijke speelfilmdebuut neemt regisseur Joy Gharoro-Akpojotor de kijker mee in een Brits asielzoekerscentrum.

Dreamers geeft een gezicht aan mensen die vaak als een anonieme massa – of dreiging – worden gezien.

Dreamers volgt Isio (indrukwekkend vertolkt door Ronké Adékoluéjo), een jonge Nigeriaanse vrouw die in een Brits uitzetcentrum terecht komt terwijl haar asielprocedure in behandeling is. Ze vluchtte naar Europa omdat homoseksualiteit in Nigeria strafbaar is en haar leven daar gevaar loopt, onder meer van haar familie die haar op gewelddadige manier probeerde te veranderen. Haar kamergenoot is Farah, die haar de ongeschreven regels van het systeem bijbrengt. Het leven in het detentiecentrum kan voor elke bewoner abrupt eindigen wanneer alle juridische middelen om asiel te krijgen zijn uitgeput en er geen positief advies is gegeven.

Met dit zwaard van Damocles boven hun hoofd proberen Isio en Farah in hun eigen, kleine bubbel een relatie te ontwikkelen en te dromen van een toekomst zonder angst en afwijzing. Hun kamer, gefilmd in warme, troostrijke kleuren, is de plek waar ze zonder terughoudendheid zichzelf kunnen zijn.

De liefde tussen de twee en de vriend-

schap met andere bewoners staan in schril contrast met de onmenselijkheid van het systeem en degenen die het in stand houden. In een van de pijnlijkste scènes moet Isio een interview ondergaan dat hopelijk tot een positief advies zal leiden. Haar hele complexe intieme leven wordt gereduceerd tot naakte feiten, met als climax de slotconclusie van de ambtenaar die vraagt: “Maar hoe kan ik nou zeker weten dat je lesbisch bent?”

Wat *Dreamers* vooral speciaal maakt, is het feit dat het scenario is gebaseerd op eigen ervaringen van de maker als asielzoeker in het Verenigd Koninkrijk. De gebeurtenissen en dialogen worden gedragen door kennis uit de eerste hand, en ondanks de soms wat formuleachtige stijl laat de film een onmiskenbare indruk achter.

Met de wat voorspelbare confrontaties met een gang van ervaren bewoners balanceert *Dreamers* tussen een gevangenisdrama, een aanklacht tegen mensonterende wetgeving en xenofobie en een delicaat liefdesverhaal. Gharoro-Akpojotor speelt het knap klaar om de film op de rails te houden. Ze vermijdt stereotypen over vluchtelingen door ze niet te reduceren tot slachtoffers en ze een rijk innerlijk leven, intellectuele interesses en een complex gevoelsleven te geven. *Dreamers* is een bescheiden maar krachtig drama dat een gezicht geeft aan mensen die in het publieke debat vaak onzichtbaar blijven. Een film over liefde, vriendschap en waardigheid binnen een systeem dat die waarden te gemakkelijk uit het oog verliest.

NICOLE SANTÉ

DREAMERS VERENIGD KONINKRIJK, 2025 | REGIE JOY GHARORO-AKPOJOTOR | MET RONKÉ ADÉKOLUÉJO, KEMI ADEKOYA | 78 MINUTEN | DISTRIBUTIE J&J FILMS | TE ZIEN VANAF 2 JULI, OOK VIA picl.nl

DREAMERS

FATHER

FATHER

Wat als het kinderzitje wel was geplaatst?

In deze fatalistische Slowaakse thriller leidt de grove nalatigheid van een vader tot het gruwelijke lot van zijn kind.

Een man verschijnt hijgend in beeld. Is hij op de vlucht geslagen? Nee, hij is aan het joggen, blijkt als hij even later bij zijn woning aankomt, waar zijn vrouw en dochtertje de kippen voeren. Filmmaker Tereza Nvotová illustreert in de openingsscène van haar tweede speelfilm dat beelden zonder context al snel iets raadselachtigs of onheilspellends uitstralen. Die benadering spoort de kijker aan om ook de rest van de film alles onder een vergrootglas te leggen.

De jogger is uitgever Michal, die op een bloedhete dag op weg naar zijn werk vergeet zijn dochtertje Domi af te zetten bij de crèche. In slaap gevallen achterin de auto, wordt ze door Michal achtergelaten op het parkeerterrein van de uitgeverij, waar ze aan de hitte overlijdt. In de opmaat naar deze tragedie strooit Nvotová met kleine en grote onheilstekens. “Waar is mijn das?”, vraagt Michal verstrooid aan zijn vrouw Zuzka, nadat hij voor de badkamerspiegel een verdacht plekje op zijn gezicht heeft ontdekt. Op de radio is te horen dat het vandaag 37 graden wordt in het zuidwesten van Slowakije.

Michal is gestrest, de nieuwe directeur

komt vandaag op kantoor, zit het nieuwe kinderzitje al in de auto? Hij moet nog een nieuw dressoir uitkiezen en twijfelt aan zijn viriliteit. In deze zorgvuldig gecomponeerde film werpt de emotionele mokerslag die komen gaat zijn schaduw zelfs in de meest triviale gebeurtenissen vooruit. Alsof alles onderdeel is van een doemscenario dat maar op één manier kan eindigen.

Het intense spel van Milan Ondřík en de neurotische muzikale composities van Jonatán Pastircák, zorgen ervoor dat *Father* al snel transformeert naar een slopende emotionele achtbaanrit rond deze verstrooide vader die zijn kind veronachtzaamt.

Het ingenieuze drama heeft uiteindelijk wel wat weg van een Russische roman waarin thema's als schuld en rouw van meet af aan als donderwolken boven de hoofdpersoon hangen. Met een schrijnende conclusie: tegen het einde voel je aan alles dat Michal nooit meer zal worden verlost van de leegte die in zijn hart is ontstaan.

OMAR LARABI

FATHER (OTEC) SLOWAKIJE/TSJECHIË/POLEN, 2025 | REGIE TEREZA NVOTOVÁ | MET MILAN ONDRÍK, DOMINIKÁ MORAVKOVÁ | 102 MINUTEN | DISTRIBUTIE ARTI FILM | TE ZIEN VANAF 6 AUGUSTUS, OOK VIA picl.nl

sieke werk van Homerus, met een sterrencast van jewelste – van Matt Damon tot Zendaya. Onze recensie van *The Odyssey* leest u op filmkrant.nl rond de verschijningsdatum.

TE ZIEN VANAF 16 JULI

DE TRUT: 10 PORTRETTEN

Pim Mookhoek | Korte documentaire ter ere van World Pride Amsterdam en het veertigjarig jubileum van de iconische Amsterdamse queerclub De Trut, waarin betrokkenen vertellen hoe De Trut uitgroeide tot een veilige, activistische plek binnen de queer gemeenschap.

TE ZIEN VANAF 23 JULI

FIREWORKS

Giuseppe Fiorello | Italiaans drama dat zich afspeelt tegen de achtergrond van het WK voet-

bal 1982. Plaats van handeling is het bloedhete Sicilië, waar twee jongens gelijktijdig aan het WK hun eerste liefde beleven, die helaas behoorlijk gevoelig ligt in hun gemeenschap.

TE ZIEN VANAF 23 JULI

FIREWORKS

HOKUM

Damian McCarthy | Goed ontvangen horrorfilm waarin *Severance*-acteur Adam Scott een schrijver speelt die in een afgelegen herberg de as van zijn ouders wil uitstrooien. Maar, zul je altijd zien, het hotel blijkt behekt. Regisseur McCarthy maakte eerder het uitstekende *Oddity*. Lees op filmkrant.nl onze recensie.

TE ZIEN VANAF 23 JULI

KANGAROO

Kate Woods | Familiefilm waarin een in ongenade geraakte tv-persoonlijkheid in de Australische outback belandt, waar hij samen met de twaalfjarige Charlie babykangoeroes gaat opvangen. Dat leidt al snel tot een bijzondere vriendschap.

TE ZIEN VANAF 23 JULI

HOKUM

POLIS

Ruud Schuurman | Nieuwe actiekomedie van eigen bodem waarin twee Turks-Nederlandse agenten gedwongen samenwerken om een zogenaamd gevaarlijke hacker naar Duitsland te

SEHNSUCHT IN SANGERHAUSEN

De mens als metamorf gesteente

Vier mensen in Duitsland hunkeren naar een ander leven. In vier onderling verbonden hoofdstukken vertelt *Sehnsucht in Sangerhausen* een verhaal over sociale vervreemding.

Op het eerste gezicht lijkt het een berg, maar het is volledig door mensenhanden gemaakt. Het is de Hohe Linde. Een enorme kegelvormige afvalhoop, ontstaan door eeuwenlange koperwinning. Vanuit elke punt in het stadje Sangerhausen torent hij boven de gebouwen uit. En toch lijkt niemand er echt aandacht aan te schenken. Misschien zijn ze er zo aan gewend dat ze hem niet meer zien.

Sehnsucht in Sangerhausen begint met een steen: een blauwe met goud-zwarte aders, gevonden in het gras. "Een aandenken aan een leven dat ik nooit geleid heb", zo omschrijft iemand hem. De steen wordt in de achttiende eeuw gevonden door Lotte, een kamermeisje van de aristocratie, en vervol-

gens door Ursula, een winkelbediende en kelner in het huidige Duitsland. De steen wordt doorgegeven aan iemand anders, en wordt een symbool voor hun ontzettende verlangen.

Sehnsucht in Sangerhausen bestaat uit vier vignettes, maar gaat over twee ontmoetingen: eerst tussen Ursula en Zulima, een muzikant uit Berlijn, en dan tussen Ursula en de andere hoofdpersonages van de film:

SEHNSUCHT IN SANGERHAUSEN

Neda, een YouTuber die gevlucht is uit Iran, en Sung-Nam, een van origine Chinese gids met geldproblemen.

Die eerste ontmoeting zet iets in gang bij Ursula, die al zestien jaar vastzit in een ongelukkig huwelijk. Het is misschien een queer ontwaken, maar meer nog is het het ontwaken van een diep verlangen naar een ander leven.

Echte solidariteit, aldus de marxistische filmmaker Julian Radlmaier, die met zijn *Self-Criticism of a Bourgeois Dog* (2017) en *Bloodsuckers* (2021) al twee uitgesproken po-

litieke films maakte, is te vinden tussen mensen van dezelfde sociaal-economische klasse. Als twee witte vrouwen in de 21ste eeuw lijken Ursula en Zulima dan wel op elkaar, hun werelden liggen mijlenver uit elkaar. Terwijl Lotte en Ursula uit verschillende eeuwen komen, maar hun levens juist weinig van elkaar verschillen.

De overeenkomsten tussen de levens van de personages zijn wat overtrokken, met nadrukkelijke verwijzingen tussen de verhalen, waardoor de film, vooral in het begin, gekunsteld overkomt. Pas wanneer Radlmaier de teugels laat vieren en zijn protagonisten de vrije loop laat, wordt het interessant.

Met extreme zoom-ins maakt Radlmaier de vervreemding van zijn personages, die het grootste deel van de film eenzaam door de stad dwalen, voelbaar. Wanneer hij ze in de slotakte bij elkaar brengt, ontstaat er een vleugje magie. Dit gebeurt wanneer ze de mijnschacht ingaan en eindelijk hun gezamenlijke verleden onder ogen zien. Het wordt allemaal nog eens samengevat door de geest van Lotte, die aan het einde verschijnt en zich tot ons richt: "Jullie levenden vergeten zo snel."

ROOSJE VAN DER KAMP

SEHNSUCHT IN SANGERHAUSEN

DUITSLAND, 2025 | REGIE JULIAN RADLMAIER | MET CLARA SCHWINNING, MARAL KESHAVARZ, HENRIETTE CONFURIUS | 90 MINUTEN | DISTRIBUTIE J&J FILMS | TE ZIEN VANAF 20 AUGUSTUS

EAT MORE TREES

Diepere wortels gevraagd

Een 'inspirational' documentaire over regeneratieve landbouw-initiatieven in Europa en Amerika die wel wat diepere wortels had kunnen gebruiken.

In de Zuid-Spaanse Quipar-vallei vecht de jonge Spaanse boer Alfonso met zijn Nederlandse vrouw Yanniek, die duurzame ontwikkeling studeerde, tegen verdere uitdroging van zijn door industriële landbouw uitgeputte land. Andere landerijen in de buurt worden door verarmde boerenfamilies, die vaak naar elders vertrokken, lucratief verhuurd aan grote, internationale landbouwbedrijven.

Waar de regeneratief werkende Alfonso de monocultuur (graan) van zijn (voor)ouders heeft verruild voor de verbouw van meerdere gewassen, aanplant van bomen en extensieve veeteelt om de bodem te herstellen, plegen deze op snelle winst gerichte bedrijven er opnieuw een aanslag op, door op grote schaal waterslurpende gewassen als sla en broccoli te verbouwen. Dat het daarbij vaak om biologisch gecertificeerde producten gaat, maakt de boel extra ingewikkeld, maar maakt de film ook tot een boeiende illustra-

tie van de ideeënstrijd die gaande is op het platteland. En de daarbij behorende paradoxen, moeilijkheden en dilemma's waar de stadse consument vaak geen idee van heeft, terwijl die daar met zijn aankoopkeuzes wel grote invloed op uitoefent.

Wanneer het over dit soort tegenstrijdige belangen gaat, of over de overwegingen waar boeren mee kampen om naar een andere manier van landbouw over te stappen, is de documentaire *Eat More Trees* op zijn interessantst. Het persoonlijke, economische en ecologische wel en wee van de boerengemeenschap in de afgelegen leegloopstreek La Jonquera, waar Alfonso en Yanniek met hun gezin deel van uitmaken, had met gemak een film lang kunnen boeien. Jammer genoeg vervullen de makers hun verhaal alweer snel voor reizen naar Engeland, de VS en Brazilië, om blijde boodschappen te verzamelen over wat daar zoal aan regeneratieve initiatieven wordt ondernomen.

De insteek is minder journalistiek en onderzoekend als wel activistisch en 'inspirational' (gericht op inspiratie). De Belgische landschapsarchitect, voedselbos-enthousiasteling en eco-ondernemer Louis de Jager had een flink aandeel in deze productie,

waaraan hij meeschreef, die hij mede produceerde en waarin hij ook figureert. Tegenover doemscenario's over klimaatverandering, met geijkte rampbeelden van uitgedroogde grond, overstromingen en omgehakte bomen, wordt de al even oppervlakkige idylle gezet van een nostalgisch regeneratief boerenleven in harmonie met het land. We zien kindertjes bij een bron, promopraatjes over mogelijke oplossingen en heel veel droneshots van landschappen met generieke muziek.

Maar de spanning zit hem minder in de bekende cliché-tegenstelling tussen ramp en idylle, als wel in de ruimte daartussen, bij de meer alledaagse, praktische problemen en dilemma's die bij een mentaliteitsverandering komen kijken. Dat vergt, zoals de film niet alleen letterlijk maar ook mooi symbolisch benadrukt, diepere wortels. Niet alleen van boeren, maar ook van hun afnemers en filmers.

KARIN WOLFS

EAT MORE TREES BELGIË, 2026 | REGIE ARNE FOCKETYN | MET ALFONSO CHICO DE GUZMÁN, YANNIEK SCHOONHOVEN | 70 MINUTEN | DISTRIBUTIE M&N | TE ZIEN VANAF 2 JULI

EAT MORE TREES

escorten. Niets aan de hand, totdat een écht gevaarlijke Europese bende opduikt.

TE ZIEN VANAF 23 JULI

THE DEPARTED

Martin Scorsese | Deze misdaadklassieker, waarvoor Scorsese in 2007 zijn eerste (!) Oscar won, blaast twintig kaarsjes uit en wordt daarom opnieuw uitgebracht. In haar recensie voor *Filmkrant*, te lezen op filmkrant.nl, sprak Dana Linssen destijds van een "waar meesterwerk" en een "epische vertelling over maar liefst twee verloren zonen".

TE ZIEN VANAF 23 JULI

SPIDER-MAN: BRAND NEW DAY

Destin Daniel Cretton | Acteur Tom Holland is inmiddels een dertiger, maar kruipt toch weer in

de huid van tienersuperheld Peter Parker. Na de gebeurtenissen in *Spider-Man: No Way Home* (2021) weten zijn vrienden én zijn geliefde (Zendaya) niet meer wie hij is, en dus is Spider-Man nu een anonieme misdaadbestrijder.

TE ZIEN VANAF 30 JULI

WE'LL FIND HAPPINESS

WE'LL FIND HAPPINESS

Léa Pool | De jonge Marokkaanse migrant Saad reist samen met zijn Iraanse geliefde Reza naar Canada. Eenmaal daar dreigt Reza echter al snel te worden uitgezet naar zijn thuisland, waar hem mogelijk de doodstraf wacht. Saad moet alles in het werk stellen om hem te redden.

TE ZIEN VANAF 30 JULI

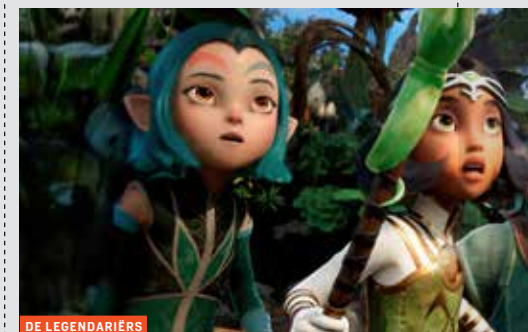
DE LEGENDARIËRS

Guillaume Ivanel | Lang geleden waren de Legendariërs grote helden, die koninkrijk Alysia beschermden. Maar na een gevecht met een duivelse tovenaars veranderden alle inwoners van het koninkrijk ineens in kinderen. Aan de in ongenade geraakte helden de taak om de boel te herstellen.

TE ZIEN VANAF 5 AUGUSTUS

C'ÉTAIT MIEUX DEMAIN

Vinciane Millereau | Het is een filmzomer vol Franse komedies. Deze is in ieder geval bijzonder, want een doorsnee echtpaar uit 1958

DE LEGENDARIËRS

THE FURIOUS Krachtpatsers achter de camera

Het is *one battle after another* in deze furieuze vechtfilm die de grootste talenten uit de Aziatische martial arts-film samenbrengt.

Stunt translator: die had ik nog niet eerder op een aftiteling gezien. Het zegt alles over de ambities van *The Furious* (*Huo zhe yan*): het bij elkaar brengen van het beste uit de Aziatische martial-artsfilmwereld. Deze ambitieuze, gewelddadige en opwindende vechtfilm is geproduceerd vanuit Hongkong, opgenomen in Thailand en werd geregisseerd en gechoreografeerd door Japanners, met grote rollen voor Indonesische acteurs.

De film speelt zich af, zo melden de begintitels, "ergens in Zuidoost-Azië". In een metropool vol Aziatische clichés – nachtelijk neon, eettentjes met vlammeende wok – gaan twee mannen op zoek naar hun dochter en vrouw – en naar wraak. Miao Xie speelt de getergde vader, een klusjesman die in een schimmig verleden zijn stem verloor; Joe Taslim is de echtgenoot van de journalist die een crimineel netwerk van kindersmokkel

onderzocht. Samen beuken en hakken ze zich een weg door een eindeloos leger tuig, in desolate kelders, verlaten fabrieken en betonnen trappenhuisen. Een vroeg hoogtepunt in de film speelt zich af in een nachtclub met op de plek van de dansvloer een acht-hoekige UFC-vechtkooi, waar het beste gebruik van een hamer sinds *Oldboy* (2003) te bewonderen valt. Een onvergetelijke, brute scène waarmee de film zijn visitekaartje afgeeft.

Waarom de twee hoofdpersonen zo goed kunnen vechten blijft onduidelijk, net zoals hun personages ook nogal vlak blijven. Dat is niet heel erg, want in de martial-artsfilm zit de expressie in de vechtscènes: dat is de taal van het genre en die spreekt *The Furious* vloeiend. Beide acteurs zijn geloofwaardige vechtmachines. Miao Xie speelde in de jaren negentig als kindacteur in grote kungfufilms in Hongkong (onder andere als de zoon van Jet Li) en is daadwerkelijk getraind in wushu, Chinese krijgskunst. Taslim heeft een achtergrond in judo en speelde bijrollen in de moderne klassieker *The Raid* (2011) en *Mortal Kombat* (2021). Hun snelheid, beweeglijkheid en intensiteit zijn indrukwekkend.

Maar de echte krachtpatsers staan hier achter de camera. Regisseur Kenji Tanigaki geeft de actie alle ruimte in lange, gedienstige takes. Tanigaki is van huis uit zelf stuntman en was acti choreograaf van de beste martial-artsfilm van de afgelopen vijf jaar: *Twilight of the Warriors: Walled In* (2024). Hier laat hij de choreografie over aan de innovatieve Kensuke Sonomura, die een geheel eigen stijl heeft: rommelig, compact, met veel worpen, klemmen en grondgevechten. In zijn gevechten gaat niemand zomaar met één trap of stoot knock-out: iedere aanval wordt geanticipeerd, verdedigd, geblokt, zodat de gevechten lang doorgaan. Dat maakt zijn vechtscènes intens en opwindend, maar soms ook vermoeiend. Het eindgevecht is *one battle too many*.

RIK HERDER

THE FURIOUS (HUO ZHE YAN) HONGKONG/CHINA, 2025 | REGIE KENJI TANIGAKI | MET MIAO XIE, JOE TASLIM, BRIAN LE | 113 MINUTEN | DISTRIBUTIE DUTCH FILMWORKS | TE ZIEN VANAF 9 JULI

THE FURIOUS

belandt ineens in het heden. Alles blijkt anders, vooral de verhoudingen tussen mannen en vrouwen.

TE ZIEN VANAF 6 AUGUSTUS

ICE CREAM MAN

Eli Roth | Regisseur Roth is een veteraan binnen het subgenre 'gore, provocatieve horror' (zie *Hostel* en *The Green Inferno*). Zijn nieuwe werk past daar ook weer prima in: een gestoorde ijscoman heeft het voorzien op kinderen. Er was al een gelijknamige B-slasher uit 1995, maar daar heeft deze nieuwe niets mee te maken.

TE ZIEN VANAF 6 AUGUSTUS

PAW PATROL: DE DINOFILM

Cal Brunker | De geliefde Paw Patrol-pups maken een noodlanding op een onontdekt tropisch eiland, waar zowaar nog dinosaurussen blijken te leven. Alsof dat nog niet genoeg gedoe oplevert, staat er ook nog een vulkaan op uitbarsten. Paw-paniek!

TE ZIEN VANAF 6 AUGUSTUS

EAGLES OF THE REPUBLIC

EAGLES OF THE REPUBLIC Filmster versus dictator

Het laatste deel in de Cairo-trilogie van Tarik Saleh is lange tijd een lekkere komedie. Tot de complotten zich opdringen.

De farao van het scherm, zo wordt de Egyptische filmster George Fahmy genoemd (zij het vooral door zichzelf). Hij speelt in films met titels als *The First Egyptian in Space*, omringt zich met dertig jaar jongere vrouwen en loopt in zijn luxe appartement het liefst rond in zijdezachte kamerjassen.

Dat betrekkelijk overzichtelijke (en geprivilegieerde) leven komt in gevaar wanneer Fahmy wordt gevraagd om de Egyptische president Sisi te spelen in een propaganda-film. Iets wat hij aanvankelijk weigert – omdat hij te ijdel is om een man van 1 meter 66 te spelen, maar ook omdat hij dondersgoed weet in welk wespennest hij dan terecht komt. En vooruit: ook uit principiële overwegingen.

Met *Eagles of the Republic* sluit de Zweeds-Egyptische filmmaker Tarik Saleh zijn Cairo-trilogie over macht, intrige en corruptie in de hoogste echelons van Egypte af. Een drietal op zichzelf staande thrillers die tezamen een ontvullend beeld schetsen van het land post-Arabische Lente. Films die Saleh in Egypte bovendien persona non grata hebben gemaakt; net als *The Nile Hilton Incident* (2017) en *Cairo Conspiracy* (2022) filmde hij *Eagles of the Republic* in het buitenland.

Saleh situeert zijn thriller in de Egyptische filmindustrie (en knipoogt in de fraaie openingscredits naar de film posters uit de hoogtijdagen daarvan, halverwege de vorige eeuw, toen Egypte het hart van de bloeiende

Arabische cinema was). Een ogenschijnlijk liberale wereld, waar onder het oppervlak het autoritaire regime zijn tentakels ver heeft uitgespreid. Weigeren blijkt voor Fahmy geen optie, zo wordt hem duidelijk wanneer hij tijdens een nachtelijke autorit gestopt wordt en een onbekende militair een foto van zijn zoon uit de binnenzak haalt. Fahmy zal president Sisi spelen.

Saleh werkte wederom samen met de Libanees-Zweedse acteur Fares Fares, die als amorele maar aandoenlijke filmster George Fahmy een smakelijke rol neerzet. Zeker de eerste helft is *Eagles of the Republic* een komedie, soms op het kluchtige af. "Ik heb al uw films gedownload!", joelt een apotheker wanneer Fahmy discreet erectiepillen probeert te kopen. Fares speelt zijn personage met zoveel schwung dat dergelijke potentiële flauwigheid tot heerlijke komedie leidt.

Die luchtigheid verdwijnt halverwege, wanneer Fahmy zichzelf min of meer per ongeluk een complot in sjanst en de film transformeert tot een harde politieke thriller, qua toon dichterbij Salehs vorige films. Vanaf dat moment raakt *Eagles of the Republic* ook wat uit balans en begint sterker te leunen op kunstmatige en wat rommelige plotingrepen. Maar de sterke eerste helft houdt de film overeind.

DEVI SMITS

EAGLES OF THE REPUBLIC ZWEDEN/FRANKRIJK/DENEMARKE/FINLAND/DUISSLAND, 2025 | REGIE TARIK SALEH | MET FARES FARES, LYNA KHOUDRI, CHERIEN DABIS | 129 MINUTEN | DISTRIBUTIE CINÉART | TE ZIEN VANAF 23 JULI

LOS TIGRES

MINOES

Vincent Bal | De geweldige verfilming van het geweldige boek van Annie M.G. Schmidt bestaat 25 jaar. In die jaren groeide *Minoes*, met Carice van Houten en Theo Maassen in de hoofdrollen,

uit tot een vaderlandse klassieker. Uit de recensie die destijds verscheen in *Filmkrant*, terug te lezen op filmkrant.nl: "Minoes overtuigt als intelligente, vlotte amusementsfilm die het hart op de juiste plaats heeft."

TE ZIEN VANAF 12 AUGUSTUS

LOS TIGRES

Alberto Rodríguez | Spaanse thriller over een broer en zus die in de haven werken als duiker en arbeider. Als ze in geldnood raken, zetten ze hun expertise in om cocaïne te stelen, uiteraard met allerhande gevaarlijke gevolgen.

TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

ONE NIGHT ONLY

Will Gluck | Fantasievolle romantische komedie waarin seks buiten het huwelijk slechts één

Voor het eerst in Nederland!

LUXOR

THEATER

ZOMER

De

IN

fotografische

LUXOR

blik

2 JULI T/M
26 AUGUSTUS
2026

DE BETOVERENDE FILMS VAN
MORRIS ENGEL & RUTH ORKIN EN GUY GILLES

'I've always felt that to be a good movie maker, you should do still photography first. And I've always felt that to be a good still photographer, you should do movies first.'

MORRIS ENGEL

WWW.LUXORZUTPHEN.NL

EUROPEAN
CINEMA'S
Creative Europe MEDIA

FURCY

Helletocht over de Indische Oceaan

Bijna dertig jaar procedeerde Furcy Madeleine tegen zijn slavenhouder om zijn vrijheid terug te winnen. *Furcy* vertelt dit waargebeurde verhaal als een tikkeltje taai rechtbankdrama waarin vooral witte juristen het woord voeren.

Afgelopen mei schafte Frankrijk officieel de Code Noir af, een uit de zeventiende eeuw stammend koninklijk decreet dat slavernij in overzeese gebieden reguleerde. Weliswaar was die wetgeving in de praktijk een dode letter geworden na de afschaffing van slavernij in 1848, formeel was hij nooit uit het wetboek geschrapt.

Die Code Noir – met zijn wetten die het tot eigendom maken van mensen legaliseerde en bepaalde hoe de eigenaar met dat eigendom om mocht gaan wanneer dit niet naar behoren functioneerde – staat centraal in *Furcy*. Op het Franse eiland Bourbon (tegenwoordig Réunion) in de Indische Oceaan, ver uit het zicht van continentaal Frankrijk, is slavernij begin negentiende eeuw nog de normaalste zaak van de wereld. Maar wie als

slaaf gehouden mag worden, daarvoor gelden strikte bepalingen.

De in slavernij gehouden Furcy Madeleine claimt als vrij man geboren te zijn. Vrije burgers mogen niet tot slaaf worden gemaakt, en dus sleept Furcy zijn slavenhouder, tot schok van de lokale gemeenschap, voor de

rechter. Het is het begin van een bijna dertig jaar durend proces dat hem van Bourbon naar jarenlange gevangenschap in Mauritius tot uiteindelijk het Franse vasteland leidt.

Regisseur Abd Al-Malik (ook een bekende Franse rapper en schrijver) vertelt deze waargebeurde helletocht grotendeels als een

FURCY

– tikkeltje taai – rechtbankdrama. Door die keuze zijn vooral witte juristen aan het woord, discussiërend over eigendoms- en invoerrechten. Makita Samba kan als Furcy veel met een opgetrokken wenkbrauw, maar zijn personage blijft toch vooral buitenkant. Des te meer wanneer hij tussen de processen door naar plantages wordt afgescheept en daar wordt afgeranseld.

Witte mensen spreken, zwarte mensen worden als lijdende lichamen verbeeld. *Furcy* vertoont wat dat betreft gelijkenissen met Steven Spielbergs *Amistad* (1997), waarin een Amerikaanse rechtbankjury deliberert over de vraag of een groep muitende zwarte mannen op een slavenboot als opstandige tot slaaf gemaakten moeten worden opgehangen of als vrije Afrikanen, illegaal tot slaaf gemaakt, vrijgesproken. En zoals *Amistad* met een lofrede op de Founding Fathers eindigde, zo eindigt *Furcy* met een liefdesbetuiging aan de Franse rechtsstaat. Met alles wat je het anderhalf uur daarvoor hebt gezien, voelt dat op z'n zachtst gezegd misplaatst.

DEVI SMITS

FURCY (FURCY, NÉ LIBRE) FRANKRIJK, 2025 | REGIE ABD AL MALIK | MET MAKITA SAMBA, ROMAIN DURIS, ANA GIRARDOT | 109 MINUTEN | DISTRIBUTIE 18K FILM | TE ZIEN VANAF 2 JULI

DES PREUVES D'AMOUR

Gezin of geen gezin

Om het kind dat haar partner draagt als het hare te kunnen adopteren, moet Céline door allerlei juridische hoepels. Hoe ver wil ze gaan om aan het traditionele moederbeeld te voldoen?

Hoe bewijs je je liefde? In de meeste relaties speelt die vraag alleen onderling: hoe toon je iemand dat hij, zij, hen de belangrijkste voor je is? Wat is je *love language*, en hoe versta je die van de ander? Maar voor Céline en Nadia ligt dat anders: zij moeten hun relatie aan een rechter bewijzen.

Des preuves d'amour speelt in Frankrijk in 2013, kort nadat het homohuwelijk daar wettelijk werd toegestaan – de film begint met een geluidsfragment van het moment dat die wet werd aangenomen. Maar dat de introverte dj Céline (Ella Rumpf) en haar uitbundiger partner Nadia (Monia Chokri) kunnen trouwen, betekent nog niet dat zij automatisch dezelfde rechten hebben als

heteroseksuele stellen. Om het kind dat Nadia draagt ook als het hare te kunnen adopteren, moet Céline door een hele reeks juridische hoepels springen. Met als belangrijkste: het verzamelen van getuigenissen van familie en vrienden die moeten bewijzen dat zij dit kind écht wil en kan verzorgen.

Pas in 2021 werd die wet veranderd, wat betekent dat een hele generatie homoseksuele stellen dit heeft doorleefd. Alice Douard baseerde dit speelfilmdebuut op haar eigen ervaring als lesbische, niet-dragende moeder, waarover ze ook al de César-winnende kortfilm *L'attente* (2024) maakte. Die doorleefdheid is in elke scène voelbaar.

Douard begon aan de film vanuit een verlangen om haar ervaring op het scherm vertegenwoordigd te zien, zo vermeldt ze in de persmap. Om een voorbeeld te creëren voor anderen, iets wat zijzelf miste toen zij dit proces doorliep. Wat zeker niet betekent dat *Des preuves d'amour* alleen relevant is voor

een queer publiek. Als heteroseksuele cisman herkende ik evengoed veel van de vragen en twijfels waarmee Céline rondloopt, uit de tijd dat ik zelf op het punt stond vader te worden.

Zo zet *Des preuves d'amour* herhaaldelijk de geijkte genderrollen op scherp en bevraagt de film op allerlei manieren de moederrol. Meer dan om het juridische proces draait het uiteindelijk om de grotere vraag hoe we 'een gezin' definiëren – als maatschappij, maar ook persoonlijk.

Daarin speelt de moeder van Céline een hoofdrol, een beroemd concertpianist die haar carrière voorrang gaf en de zorg voor haar dochter vooral bij de vader legde. De twee hebben een moeizame relatie, maar het uitblijven van een 'liefdesbewijs' van haar moeder Marguerite zal de procedure bemoeilijken, krijgt Céline van haar advocaat te horen. Het hernieuwde contact confronteert Céline ermee hoezeer ze tegen wil en dank op haar moeder lijkt. Het 'bewijsstuk' dat Marguerite uiteindelijk aflevert, is een van de meer ontroerende filmmomenten van het jaar.

JOOST BROEREN-HUITENGA

DES PREUVES D'AMOUR

DES PREUVES D'AMOUR FRANKRIJK, 2025 | REGIE ALICE DOUARD | MET ELLA RUMPF, MONIA CHOKRI | 96 MINUTEN | DISTRIBUTIE CHERRY PICKERS | TE ZIEN VANAF 23 JULI, OOK VIA picl.nl

THE END OF OAK STREET

dat zien te doen op een avond waarop iedereen zoekt naar een onenightstand.

TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

THE END OF OAK STREET

David Robert Mitchell | Na eigennijve, zeer geslaagde films als *It Follows* en *Under the Silver Lake* mag regisseur Mitchell aan de slag met een nieuw mysterie. Een keurig gezin ontdekt dat hun buurt door een kosmische anomalie naar een onbekende plek is getransporteerd, met de nodige onalledaagse dreigingen tot gevolg. Onze recensie leest u rond verschijning op filmkrant.nl.

TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

THE RIVALS OF AMZIAH KING

Andrew Patterson | Een goed ontvangen mis-

daadthriller over de "meedogenloze honingindustrie", dat is in ieder geval weer eens iets anders. Matthew McConaughey speelt een imker die de relatie met zijn pleegdochter probeert te herstellen, maar zich tegelijkertijd ook staande moet houden tegen meedogenloze rivalen. Een recensie leest u te zijner tijd op filmkrant.nl.

TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

CRÍA CUERVOS

Carlos Saura | 4K-restauratie ter ere van het vijftigjarig jubileum van deze Spaanse coming-of-age-klassieker, waarin verleden, heden en fantasie door elkaar lopen tegen de achtergrond van de laatste jaren van dictator Franco. Zoals Jos van der Burg een paar jaar geleden schreef in *Filmkrant*: "Wie de film ziet, vergeet nooit

meer de expressieve ogen van de achtjarige Ana."

TE ZIEN VANAF 20 AUGUSTUS

CRÍA CUERVOS

nacht per jaar is toegestaan. Een hard gelag voor vrijgezellen, en al helemaal voor Allie (Monica Barbaro) en Owen (Callum Turner). Zij willen het liefst iets opbouwen, maar moeten

LITTLE TROUBLE GIRLS

De intense wereld van Lucia

Er zijn films die hun verhaal vertellen met grote gebaren, en films die vertrouwen op een fluistering. Dit betoverende speelfilmdebuut van regisseur Urška Djukić behoort tot die laatste categorie.

Little Trouble Girls (*Kaj ti je deklica*) is een Sloveense film die de overgang van meisje naar vrouw niet louter observeert, maar laat voelen: in geluiden, blikken, aanrakingen, stiltes en veel, heel veel muziek.

Vanaf de openingsscène laat Urška Djukić geen twijfel bestaan over haar intenties. Tijdens een plenaire bijeenkomst op een katholieke school registreert de zestienjarige Lucia niet de woorden die worden uitgesproken maar alles daaromheen. Luide ademhalingen, zachte zuchten, het ritmisch kauwen van kauwgum, een onderdrukte gaap, het geprevel van een gebed of mantra. Dankzij het sensuele camerawerk van Lev Predan Kowarski en de uitzonderlijk effectieve, maar nooit opdringerige score van Kranjanc Lojze worden we ondergedompeld in de levingswereld van een meisje dat de wereld intenser ervaart dan de meesten.

Lucia is hypersensitief, introvert en onzeker. Ze lijkt voortdurend op zoek naar een handleiding die iedereen behalve zij heeft ontvangen. Wanneer ze zich aansluit bij het meisjeskoor van haar school en bevriend raakt met de meer ervaren Ana-Maria, ontstaat een voorzichtige intimiteit die zowel troost als verwarring biedt. Tijdens een repetitieweek in een afgelegen klooster wordt Lucia geconfronteerd met gevoelens die ze nauwelijks begrijpt wanneer ze een jonge

bouwvakker gadeslaat die aan de restauratie van het gebouw werkt.

De vraag die als een rode draad door de film loopt, is even eenvoudig als ongrijpbaar: wat betekent het om vrouw te zijn? Djukić weigert daar pasklare antwoorden op te geven. In plaats daarvan observeert ze met opmerkelijke zachtheid hoe onzekerheid, nieuwsgierigheid, verlangen en schaamte door elkaar lopen in de verwarrende jaren van de adolescentie.

Wat *Little Trouble Girls* bijzonder maakt, is de manier waarop seksualiteit en spiritualiteit niet tegenover elkaar worden geplaatst, maar elkaar voortdurend raken. De religieuze omgeving vormt geen decor van repressie, maar een ruimte waarin verlangens, twijfels en identiteitsvragen weerkaatsen tegen eeuwenoude rituelen.

Jara Sofija Ostan draagt de film met een verbluffend natuurlijke vertolking. Lucia zegt niet veel, maar haar blik des te meer. Samen met Mina Švajger als de charismatische Ana-Maria vormt zij het emotionele hart van deze subtiele coming-of-age. En als de acteurs het hart zijn, wordt de ziel gevormd door de hemelse gezangen waarmee de film ruim gelardeerd is. *Little Trouble Girls* is een ervaring die nog lang nazindert, als de laatste toon van een lied dat langzaam wegsterft in de stilte.

NICOLE SANTÉ

LITTLE TROUBLE GIRLS (KAJ TI JE DEKLICA)
SLOVENIË, 2025 | REGIE URŠKA DJUKIĆ | MET JARA SOFIJA OSTAN, MINA ŠVAJGER | 89 MINUTEN |
DISTRIBUTIE CINÉART | TE ZIEN VANAF 30 JULI

LITTLE TROUBLE GIRLS

SACCHARINE

SACCHARINE

Shortcut naar slank

De Australische horrorfilm *Saccharine* borduurt gretig voort op de sociaalkritische bodyhorror in films als *The Substance* en *The Ugly Stepsister*. Maar wat heeft de film eigenlijk te zeggen?

De horror van schoonheidsidealen was de laatste jaren vaker een dankbaar onderwerp voor filmmakers. Het bekendste voorbeeld is natuurlijk het voor vijf Oscars genomineerde *The Substance* (2024), maar ook een film als *The Ugly Stepsister* (2025) legde slim en geestig de gruwelijkheid bloot van competitieve schoonheidsidealen.

De Australische horrorfilm *Saccharine* van regisseur Natalie Erika James is de nieuwste telg in die subcategorie van sociaalkritische bodyhorror. James gebruikte eerder al horror en monsters in haar sterke doorbraakfilm *Relic* (2020) om sociale thema's aan te kaarten, in dat geval over ouderdom en ouderschap.

Saccharine draait om geneeskundestudent Hana, die al jaren worstelt met haar gewicht en zo'n beetje alles heeft geprobeerd om af te vallen. Haar laatste hoop is een sportklasje van de charismatische Alanya, op wie ze een oogje heeft. Hana hoopt bij haar in het gevlij te komen door nóg sneller nóg meer kilo's kwijt te raken, en krijgt van een oudere klasgenoot een hapklare oplossing aangereikt: een capsule met menselijke as waardoor de kilo's er moeiteloos af vliegen. De bijwerkingen (denk: hongerige geesten) zijn van latere zorg: er is eindelijk een

snelle route naar slank!

Saccharine had zomaar een perfect voorbeeld kunnen zijn van horror voor de Ozempic-generatie, nu steeds meer mensen dankbaar gebruik maken van een *shortcut* om kilo's kwijt te raken en het hele idee van 'body positivity' alweer vergeten lijkt. In die absurde obsessie met gezonde lijven en Hana's ongebreidelde haat richting haar eigen lichaam zit op zichzelf al genoeg horror verstopt, maar James verliest zich in *Saccharine* te vaak in geijkte monster- en horrorclichés.

Die schrikmomenten zijn bij vlagen best effectief (en goor!), maar de boodschap van *Saccharine* blijft enigszins diffuus. Dat komt ook omdat James te veel thema's wil aansnijden in haar film, die met een kleine twee uur wat aan de lange kant is. *Saccharine* zoekt talloze verklaringen voor Hana's zwaar verstoorde relatie met haar lichaam, tot het inmiddels onontkoombare (en hier slecht ingezet) cliché van intergenerationele trauma's aan toe, maar weet nooit echt de diepte in te gaan.

Het resulteert in een horrorfilm die stilistisch dik in orde is, maar nooit helemaal helder krijgt wat hij nu precies te zeggen heeft over deze tijd.

ALEX MAZEREËUW

SACCHARINE AUSTRALIË 2026 | REGIE NATALIE ERIKA JAMES | MET MIDORI FRANCIS, DANIELLE MACDONALD, MADELEINE MADDEN | 112 MINUTEN |
DISTRIBUTIE GUSTO ENTERTAINMENT | TE ZIEN VANAF 6 AUGUSTUS

DANCES WITH WOLVES

Kevin Costner | Rerelease van de Oscar-winnende westernklassieker van en met Costner, die de film zelf zag als een romantische kijk op een vreselijke periode uit de geschiedenis: de negentiende eeuw, waarin veel oorspronkelijke bewoners van Amerika slachtoffer werden van doorgeslagen expansiedrift. In een recensie in *Filmkrant* #109, terug te lezen op filmkrant.nl, sprak Dineke de Zwaan van een "boeiende fantasie" en een "visuele antropologische droom".

TE ZIEN VANAF 20 AUGUSTUS

THE MAGIC FARAWAY TREE

Ben Gregor | Een Britse familiefilm, ook in het Nederlands te zien onder de titel *Het geheim van de wonderse wereldboom*, over een gezin dat verhuist naar het Engelse platteland, waarna de

kinderen daar op een magische boom stuiten. Via de boom belanden ze vervolgens in allerlei absurde fantasiewerelden.

TE ZIEN VANAF 20 AUGUSTUS

INSIDIOUS: OUT OF THE FURTHER

Jacob Chase | Zesde deel in de horrorfranchise over allerhande bovennatuurlijk gedonder. Hoofdpelers Patrick Wilson en Rose Byrne keren helaas niet terug: er is een nieuw gezin dat in de greep raakt van 'The Further', een soort dimensie vol demonische geesten die op wraak zinnen.

TE ZIEN VANAF 20 AUGUSTUS

MUTINY

Jean-François Richet | Onze favoriete rouwdouwer Jason Statham komt maar weer eens

MUTINY

terecht in een meedogenloze samenzwering waarin niemand te vertrouwen is. De door Statham gespeelde Cole wordt beschuldigd van de moord op zijn baas, en zoekt zijn heil op een vrachtschip midden op zee, waar al gauw de pleuris uitbreekt.

TE ZIEN VANAF 20 AUGUSTUS

SPA WEEKEND

Jon Lucas, Scott Moore | Amerikaanse komedie over vier vriendinnen die tot rust willen komen tijdens een saunaweekend. Makkelijker gezegd dan gedaan natuurlijk: hun trip onttaardt al snel in complete chaos. Geregisseerd door de makers van de *Bad Moms*-films.

TE ZIEN VANAF 20 AUGUSTUS

ALEX MAZEREËUW

MUY LEJOS

Thuiskomen in een vreemd land

Een Catalaanse voetbalsupporter blijft na een wedstrijd hangen in Utrecht voor een bijzonder taai coming-out.

Na de uitwedstrijd van zijn Barcelonese club RCD Espanyol tegen FC Utrecht gooit Sergio, een gespierde supporter van in de dertig, op de luchthaven opeens zijn portemonnee in een prullenbak. Bij gebrek aan een ID mag hij daardoor niet meer in het vliegtuig naar huis. Waarom hij dit doet blijft lang onduidelijk. We zien hoe Sergio vrijwel direct een baantje als verhuizer vindt naast de eveneens Spaanstalige Yusuf, een 'klotemoor' die overdreven vaak bij zijn naam wordt genoemd. Kennelijk moet de kijker dit personage onthouden.

Sergio volgt Nederlandse taallessen, zoekt en vindt een kamer, straatvoetbalt en werkt vervolgens in de spoelkeuken van een falafelrestaurant. Hij koopt een fiets en rookt af en toe wiet in een grijs-grauw, kaal-koud, decembers Nederland, waar het weer kut is, de taal lelijk en de mensen kil en xenofob. Op de soundtrack klinkt af en toe een cello, die – naar later blijkt – door een huisgenoot wordt bespeeld. Gaat dit over illegaliteit? Racisme? Uiteindelijk daagt als sleutelthema onderdrukte homoseksualiteit.

Muy lejos is het speelfilmdebuut van de in Barcelona geboren Gerard Oms, die ook het scenario schreef. Dat is geïnspireerd op Oms' eigen coming-out in 2008, toen hij op 25-jarige leeftijd vrede sloot met zijn gaardheid. In de film is het metaforische 'thuiskomen in een vreemd land' een bijzonder taai exercitie.

Dat heeft meerdere oorzaken. De eindeloze stapeling van weinig interessante scènes

werkt uitpuittend, de dialogen zijn vaak plat en onnatuurlijk. Een spanningsboog ontbreekt en subtekst komt slecht uit de verf. Als Sergio – gespeeld door de populaire Spaanse soap- en tv-acteur Mario Casas – aan de kammerdeur van zijn huisgenoot naar de neukgeluiden daarachter luistert, is het onduidelijk of hem dat stoort of opwindt. Ook krijg je als kijker geen aanknopingspunten om het waarheidsgehalte in te kunnen schatten van wat Sergio over zijn achtergrond vertelt. Conflicten worden opgeklopt om drama te creëren, maar resulteren in overdreven onsympathiek gemopper en geruzie.

Af en toe kampt Sergio met een angst-aanval, maar wat er omgaat in deze man, die in slowmotion uit de kast komt, blijft onduidelijk. Als zijn taaldocent in een onderonsje vraagt: "Alles goed met je?" reageert hij: "Ja. Doei." Anderen reageren vooral op Sergio's buitenkant: we horen herhaaldelijk dat hij zo knap is.

"In dit land kun je scheiden, wiet roken, abortus plegen en neuken met wie je maar wilt, maar als je een migrant bent, zullen ze je er altijd aan herinneren dat je een migrant bent", zegt zijn zwarte hospes op zeker moment. Maar dat doet deze film ook, door te blijven hangen in clichés. Haar opmerking "je kunt niet ontsnappen aan wat je bent, amigo" klinkt daardoor niet als een bevrijdende maar als een deprimerende conclusie.

KARIN WOLFS

MUY LEJOS SPANJE/NEDERLAND, 2025 | REGIE GERARD OMS | MET MARIO CASAS, DAVID VERDAGUER, ILYASS EL OUAHDANI | 100 MINUTEN | DISTRIBUTIE SPLENDID | TE ZIEN VANAF 16 JULI

DE LA COMÉDIE-FRANÇAISE

Premièredag vol problemen

Uitgerekend op de premièredag van haar *Macbeth* vergeet regisseur Nina haar medewerkerspasje. En dat is nog maar het eerste wat er misgaat in deze springerige komedie over en van het beroemde Franse theatergezelschap.

Theatergezelschap La Comédie-Française bestaat al sinds 1680. Molière was zijdelings betrokken bij de oprichting en Jean Cocteau ontwikkelde er zijn beroemde monoloog *La voix humaine*. In 1996 maakte Frederick Wi-

seman er al eens een bijna vier uur durende documentaire over waarin hij in het gelijknamige theater, gelegen in een prominente Parijse wijk, achter de schermen keek bij onder meer de productie van Racine's *La Thébaïde* en *Don Juan* van Molière.

Deze fijne backstagekomedie doet er aanzienlijk korter over. In vijf kwartier zien we hoe in de aanloop naar de première van *Macbeth* zo'n beetje alles fout gaat wat voor regisseur Nina (Pauline Clément) fout kan gaan: haprend licht, acteurs onder invloed,

ZONDAG DE NEGENSTE Koppen tegen elkaar

Alzheimer en oud zeer maken de hereniging van twee broers even verwarrend als urgent. Indrukwekkend met kanttekeningen.

"Ja jongens, wat gaan we hieraan doen?" is de ietwat vertwijfelde vraag van de dokter van een zorginstelling. Voor hem zitten de broers Horst en Franz, die elkaar al dertig jaar niet hebben gezien, maar hun bebloede koppen bewijzen dat het bij de hereniging onmiddellijk weer knalde tussen de twee.

De in het leven teleurgestelde Horst (Josse De Pauw) mag dan inmiddels aan Alzheimer lijden, de oude rivaliteit blijft broeien, terwijl de sarcastische Franz (Peter Van den Begin) een opportunistische drijfveer heeft: vanwege geldnood hoopt hij op een mogelijke erfenis. En wie heeft op die rondslingerende notitieblaadjes het woord 'euthanasie' geschreven?

Zondag de negenste is de eerste lange speelfilm van Kat Steppe, al is het wat misleidend om dit een debuut te noemen. Steppe heeft ruime ervaring, met name op het gebied van documentaire, wat je duidelijk in deze film ziet. Die maakt niet alleen indruk door de sterke hoofdrollen, maar ook door Steppe's keuze om te filmen in een bestaande zorginstelling voor mensen met Alzheimer, die kleine bijrollen invullen. Ook valt op hoe verleden en herinnering in beeld komen. Als onverwachte flitsen, naast scènes van emotionele situaties, ook dromen misschien, en zelfs beelden waarin een van de hoofdpersonen naast zichzelf als kind staat.

Soms levert dat moeilijk te duiden momenten op, maar het weerspiegelt wel mooi

de grillige werking van ons geheugen. En vooral hoe in een Alzheimer-brein beladen momenten blijven sluimeren. Zie bijvoorbeeld de oude Marthje, die alleen nog de woorden 'zondag de negenste' prevelt, zonder te kunnen zeggen wat er die dag gebeurde.

De zaak komt in een versnelling wanneer een zekere Andrea opduikt, voor wie Franz en Horst in hun jonge jaren warme gevoelens koesterden. Ook voor Andrea is dit misschien een gelegenheid om missers uit het verleden onder ogen te zien, een kans op verzoening. Voor de broers gaat de pijn nog verder terug, naar de moeizame verhouding van Horst met zijn vader en naar een grote tragedie.

Dat was op zichzelf al genoeg geweest voor een stevig drama over het doorwerken van trauma's uit de jeugd, en je kan je afvragen of het thema Alzheimer veel toevoegt. Datzelfde geldt voor het ter sprake brengen van euthanasie, waar de door Frank Lammers met smakelijke flair vertolkte dokter overigens wel iets over te zeggen heeft.

Dat het alles bij elkaar toch overkomt als een sterke, natuurlijke eenheid, heeft zeker te maken met de aanwezigheid van de bewoners van de zorginstelling, die in de zijlijn van het uiteindelijk ook ontroerende verhaal van Horst en Franz gewoon zichzelf blijven.

LEO BANKERSEN

ZONDAG DE NEGENSTE BELGIË/NEDERLAND, 2025 | REGIE KAT STEPPE | MET JOSSE DE PAUW, PETER VAN DEN BEGIN, KRISTIEN DE PROOST | 107 MINUTEN | DISTRIBUTIE PARADISO | TE ZIEN VANAF 16 JULI

ZONDAG DE NEGENSTE

verhoudingen in de cast, een echtgenoot die haar met de baby opscheept en een hoofdrolspeler die niet komt opdagen. Regelmatig verschijnt een aftellende klok in beeld om de stijgende urgentie te onderstrepen.

De la Comédie-Française is een project dat is geschreven en uitgevoerd door het gezelschap zelf. Een film vol vaart, die de spanning voor en achter de schermen op komische manier uitbuut. Denk Oscar-winnaar *Birdman* (2014) – waarmee de ritmische soundtrack overeenkomsten toont – maar speelser. Tot de frisse ingevingen horen een vileine technicus, die Nina's belichtingsplannen ridiculiseert maar zelf elke verantwoordelijkheid afschuift ("ho, ik ben geen regisseur") en veteraan Nadine (Danièle Lebrun) die mijmert over vroeger: "We stonden allemaal sto-

ned op het podium. 'Ongrijpbaar' noemden de kranten ons. Nou, voor onszelf ook."

De la Comédie-Française is grappig en snel, al vraag je je soms af of hij niet een afslag te veel neemt. Zoals wanneer Molière zelf zich ermee gaat bemoeien en het verhaal werkelijk absurd terrein binnenwandelt. Ietwat streng spreekt hij de inmiddels radeloze Nina toe: *the show must go on*, sommeert hij. Zelfs wanneer je zoiets vulgairs gaat opvoeren als William Shakespeare.

GUUS SCHULTING

DE LA COMÉDIE-FRANÇAISE FRANKRIJK, 2026 | REGIE MARTIN DARONDEAU, BERTRAND USCLAT | MET PAULINE CLÉMENT, LAURENT STOCKER, JULIEN FRISON | 75 MINUTEN | DISTRIBUTIE O'BROTHER | TE ZIEN VANAF 30 JULI

CELLULOID

Analogue
film summer
on 70mm

Kill Bill: The Whole Bloody Affair
The Odyssey
From 26 June 2026

VRIENDEN
LOTERIJ

ONE STRAY DOG
THREE OWNERS

GOHAN

FROM THE PRODUCER OF
HOW TO MAKE MILLIONS
before GRANDMA DIES

NU IN DE BIOSCOOP

SERIOUSFILM AND EDOCS PRESENT

EEN FILM VAN LUUK BOUWMAN

CINEMATOGRAPHY JAN PIETER TUINSTRASOUND JILLIS SCHRIELART DIRECTION DIANA VAN DE VOSSENBERGJAN WILLEM VAN DER SCHOOTGAFFER WARD TROMMELEN
EDITING LUUK BOUWMANPETER BOONSTRATHOMAS VROEGEDRAMATURGY VLADIMIRA MEDUZOVARESEARCH LINDE VAN SCHUPPENGWEN POL
EDITING ASSISTANT SANDRO LICHTENBERGVIK SIERD REINSTRAHUGO ZIJTVELDJOS WABEKECOLOR GRADING QIANWEI TONG
SOUND DESIGN & MESSAGE MARK GUYNIEOLMO VAN STRAALENMISS BRAM MEINDERSMAFRANSING JIAN JAAP KUIPERPRODUCTION MANAGER OWEN POL
PRODUCTION COORDINATOR EDGAR KAPPPRODUCERS KOERT DAVIDSEMARC THELØSENPOSTER HANSJE VAN HALEM
THIS PRODUCTION WAS REALISED AS PART OF WITH SUPPORT OF seriousfilm CineDeli

PSYCHOSE, FICTIE EN PERCEPTIE

VANAF 13 AUGUSTUS IN DE FILMTHEATERS

HOME SWEET HOME Anders kijken naar lichamen

Een thuiszorgmedewerker probeert te ontsnappen aan de kille efficiëntie van haar werk. Onverbloemd toont dit Deense drama het leven van ouderen dat alleen binnenskamers gezien wordt.

Het bakken van een eitje is al een daad van verzet van Sofie, die aan de slag is gegaan als thuiszorgmedewerker. Ze mag officieel alleen de magnetron gebruiken, maar als een oudere man aangeeft zo'n trek te hebben in een spiegelei, haalt ze de pan tevoorschijn. Het zijn sprankjes menselijkheid in een werkomgeving die steeds meer draait om efficiëntie: als je taken maar zijn afgevinkt binnen een strikt afgebakende tijd.

De veeleisende dochter van een vrouw die ze verzorgt, haalt ondertussen woedend uit naar Sofie wanneer zij vergeet het vuilnis buiten te zetten. Dit is geen overdreven scène: veel mensen in de ouderenzorg hebben te

HOME SWEET HOME

maken met steeds agressievere familieleden. Het breekt Sofie uiteindelijk op, waarna ze op zoek gaat naar haar eigen manier om nog oprecht contact te houden met de mensen waar ze dagelijks over de vloer kwam.

Home Sweet Home (*Hjem kære hjem*) speelt zich voornamelijk af in die huiskamers. Regisseur Frelle Petersen werkte zelf kort in de thuiszorg en castte, afgezien van de rol van Sofie, niet-professionele acteurs: thuiszorgmedewerkers en bewoners van Zuid-Jutland, waar de regisseur is opgegroeid. Het verhoogt

het realistische gehalte, hoewel Petersen net te gehaast langs de personages trekt en je er daarom bijvoorbeeld niet achter komt waarom een man elke keer zo ontzettend kwaad wordt als Sofie zijn haar kamt.

En wie zorgt er voor de verzorger? Alleenstaande moeder Sofie treft thuis een mokkende tienjarige aan die zich steeds meer van haar afkeert. Haar ex zit ondertussen in hun favoriete sushirestaurant met zijn nieuwe vrouw en kind – tot verdriet van zijn dochter die hun vrolijke foto op haar telefoon voorbij

ziet komen. Sofie is op dat moment óók weer degene die haar moet troosten.

Het ingetogen *Home Sweet Home* heeft één baanbrekend element: het toont de gehavende lichamen van de ouderen onverbloemd, zoals lichamen alleen gezien worden in de beslotenheid van het eigen huis. *Home Sweet Home* laat het ongeziene zien, zoals het cinema betaamt. Het toont de realiteit van ouderdom en ziekte, zonder oordeel of gêne.

Ouderdom is voor velen een schrikbeeld (met het kortzichtige “zo wil ik niet eindigen!”), en ook ouderen zelf ontkennen vaak halsstarrig dat ze oud zijn, alsof het iets is om je voor te schamen. Maar het hoort bij het leven. Het is vast deel van ons overlevingsinstinct om je er hooghartig van af te keren: je wil je zelfbeeld als onkwetsbaar persoon niet laten wankelen. Petersen laat terecht zien dat je er ook heel anders naar kunt kijken.

MARISKA GRAVELAND

HOME SWEET HOME (HJEM KÆRE HJEM)

DENEMARKE, 2025 | REGIE FRELLE PETERSEN | MET JETTE SØNDERGAARD, KAREN TYGESEN, MIMI BRÆMER DUEHOLM | 112 MINUTEN | DISTRIBUTIE SEPTEMBER

FILM | TE ZIEN VANAF 9 JULI

PRIMAVERA Muzikale uitbuiting in een decadente wereld

Een visueel en muzikaal kunststukje over een Italiaans weeshuis in de achttiende eeuw, waarin Vivaldi de tweede viool speelt.

Gebaseerd op de gelauwerde roman *Stabat Mater* van Tiziano Scarpa, speelt *Primavera* in het Ospedale della Pietà in Venetië, waar meisjesbaby's als ongewenste pakketjes worden achtergelaten door vaak wanhopige jonge moeders. De film begint met een akeelige scène, waarin de moeder-overste door de weesmeisjes ontdekte kittens in een verzwaaarde zak stopt en de rivier in slingert, de gevoelens van de ontzette tieners volledig negerend. De enige die de moed heeft te ageren is Cecilia, die niet kan geloven dat dergelijke wreedheid bestaat. In de brieven die ze 's nachts stiekem aan haar onbekende moeder schrijft, zonder de mogelijkheid ze te versturen, schemert die onwrikbare hoop op liefde en empathie ook door.

Net als alle andere meisjes in het opvanghuis heeft Cecilia leren lezen, schrijven en een instrument bespelen. Het muzikale talent van de meisjes wordt schaamteloos te gelde gemaakt, totdat ze hun finale lotsbestemming ondergaan: trouwen met een rijke man en zorgen voor nageslacht. De enige manier om onder dat lot uit te komen is blijven spelen in het orkest, maar dat is alleen voor de allerbesten weggelegd.

Cecilia durft niet te hopen op zo'n uitweg, totdat het opvanghuis een nieuwe dirigent in de arm neemt, de desperate en ziekelijke Don Antonio, bij ons beter bekend als Vivaldi. Hij ziet in het meisje een opmerkelijke gave en

benoemt haar, tegen haar wil, tot eerste vioolist. Hier wordt de film een tikje onevenwichtig, omdat het even zoeken is naar een balans tussen het intrigerende verhaal van Vivaldi's miskende genialiteit en de delicate zielenroerselen van Cecilia. Maar het lukt regisseur Damiano Michieletto om dat evenwicht te vinden, mede dankzij het charisma van hoofdrolspeler Tecla Insolia, die ook te midden van groteske pruiken, extravagante jurken en rood gestifte lippen (van zowel de decadente vrouwen als mannen) de aandacht naar zich toe blijft trekken.

In de film zit vanzelfsprekend veel fantastische muziek: voor de meisjes zo'n beetje het enige expressiemiddel dat ze hebben, voor de componist een ongezonde obsessie, voor de rijken zowel een manier om geld te verdienen als om hun rijkdom te tonen – en misschien ook de enige wijze waarop ze in het openbaar emoties kunnen laten zien.

Primavera vertelt, in sfeervolle beelden, een millennia-oud en helaas nog altijd actueel verhaal: dat van de gewetenloze en toch algemeen geaccepteerde uitbuiting van de machtelozen door de machtigen. Al hoeven in Italië weesmeisjes zich niet meer verplicht als maagd te laten uitleveren aan wie ze kan betalen, voor (jonge) vrouwen blijft het grootste deel van de wereld een vijandige plek.

NICOLE SANTÉ

PRIMAVERA ITALIË, 2025 | REGIE DAMIANO MICHIELETTO | MET TECLA INSOLIA, MICHELE RIONDINO | 110 MINUTEN | DISTRIBUTIE CINÉART | TE ZIEN VANAF 6 AUGUSTUS

JIM QUEEN

JIM QUEEN Twinks, power bottoms en otters

Het heterosis-virus slaat om zich heen in de vrolijke queer satire *Jim Queen*. En dat betekent crisis bij Perfect Jim, wiens optimaal gekweekte lichaam plotsklaps in een *dadbod* verandert.

Wie thuis is in de wereld van twinks, power bottoms en otters, zal veel herkennen in de uitbundige animatiefilm *Jim Queen*, waarin de queer *injokes* en termen je om de oren vliegen. Dit debuteert van de Franse animatoren Marco Nguyen en Nicolas Athané neemt met veel plezier de bijzonderheden van de queer cultuur op de hak, maar is er tegelijkertijd een ode aan.

Hoofdpersoon is Jim, een influencer die dagelijks in de gym aan zijn perfecte lichaam werkt. Dat lukt aardig en als Perfect Jim is hij het ultieme voorbeeld van een Gym Queen:

iemand die alleen maar met zijn uiterlijk bezig is en daarvoor alles opzij zet. In het vrolijke openingsnummer zien we hem aan het werk, terwijl zijn duizenden volgers er alles aan doen om er op eenzelfde manier uit te zien.

Maar dan wordt Jim wakker en is z'n blokjesboek verdwenen. Sterker nog: ook zijn modegevoel is plotsklaps weg, hij verkondigt overal ongevraagd zijn mening en weet de regels van voetbal. De ultieme queer blijkt door heterosis te zijn getroffen en er is helaas geen middel om dat tegen te gaan, laat zijn huisarts (en manager) Nina weten. Sinds een paar weken puilt haar praktijk uit met onflatteuze mansplainers en ze weet zich er geen raad mee.

Het zijn de details die *Jim Queen* kleur geven. Van de uitbundige, Parijse club Powerboyz, waar duizenden queers zich bijna synchroon uitleven op de neongekleurde dansvloer, tot de duistere chemseks-kelder waar uitgemergelde karkassen hopen seks te kunnen 'scoren'. Soms zou je er iets langer bij willen stilstaan, want het scenario van regisseurs Nguyen, Athané en coscenaristen Simon Balteaux en Brice Chevillard zoekt er doorheen, terwijl de radeloze Jim op zoek is naar een oplossing voor zijn heterosis.

De sleutel tot genezing lijkt de naïeve maagd Lucien, zoon van een anti-woke minister. Lucien idealiseert Jims vrije online queerleven, maar merkt in de praktijk dat die ook begrensd is. In de Powerboyz vindt hij voor het eerst aansluiting bij de lgbtqia+ gemeenschap maar, waarschuwt zijn trans gids: “Het zijn vooral G's hoor. Wij T's horen er niet echt bij.” Kan in Lucien's dromerige, buiten-de-hokjes-blik de oplossing zitten voor iedereen's problemen?

GUUS SCHULTING

JIM QUEEN FRANKRIJK, 2026 | REGIE MARCO NGUYEN, NICOLAS ATHANÉ | MET ALEX RAMIRES, SHIRLEY SOUAGNON, HARALD MARLOT | 84 MINUTEN | DISTRIBUTIE O'BROTHER | TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

Meer spierbal dan brein

Actie-noir die opzichtig naar *Sin City*-fans lonkt, maar met zijn dialoogvrije testosteron-behandeling hooguit op de lachspieren werkt.

In auto-industriestad Detroit heeft een fabrieksarbeider anno 1977 nog maar net zijn meisje ten huwelijk gevraagd, als een politie-eenheid binnenvalt, hem in de boeien slaat en hij vervolgens levenslang achter de tralies belandt voor een misdaad die hij niet beging. Het blijkt een opzette van de ex van zijn vriendin Sophie, dat maar om één ding vraagt: wraak.

Behalve bakkebaarden en een vierkante kaaklijn beschikt hoofdpersonage John Miller – net als de film meer spierbal dan brein – over blonde leeuwenmanen en een bierpul op zijn xxl-T-shirt. Hij wordt vertolkt door de extreem opgeblazen spierbonk Alan Ritchson, die zich eerder voor zijn rol van 'reus' Jack Reacher (in actieserie *Reacher*) extra testosteron liet inspuiten.

Gezien de filmtitel, de naam van het hoofdpersonage en de filmposter die als een striptekening oogt, lonken de makers opzichtig naar de genrefans van cultfilm *Sin City* (2005) van Robert Rodriguez en striptekeenaar/coregisseur Frank Miller. Net als die extreem gestileerde wraak-neo-noir wilde *Motor City*-regisseur Patsy Ponciroli visueel uitpakken, met een opvallende inhoudelijke keuze: op drie zinnen na wordt er in deze actiefilm niet gesproken.

Het moet gezegd: de nachtelijke steegjes in *Motor City* – dat in tegenstelling tot het hoofdzakelijk zwart-witte *Sin City* in kleur is gedraaid – zijn mooi uitgelicht. En de leren jasjes, oldtimers en retro-gadgets ogen cool. Maar het gebrek aan gesprek weten de makers maar niet op een creatieve manier te onderwerpen. Gevechten en achtervolgingen spreken nog wel voor zich. Maar dat Miller niet eens vloekt als zijn auto is gestolen, doet al gekunsteld aan.

Zo wordt het ronduit amusant om te zien hoe de acteurs zich kwijten van hun opdracht om scènes te spelen zonder hun mond open te doen. Een politieverhoor blijft bij een handgebaar dat uitnodigt om te gaan zitten. Daarna vlucht de montage, zoals wel vaker, naar een camerashot vanachter een raam. Soms wordt er ter compensatie een omgevingsgeluid naar voren gehaald. Ook dat pakt niet altijd even elegant uit. Wanneer de ex van Sophie opeens opduikt in het eethuis waar ze werkt, volgt een mime-scène waarin hij haar luidruchtig koffie inschenkt: subtiel als een urinoir.

Millers trouwring dient tot vervelens toe als zijgend leidmotief. Bij droefheid valt regen. De opgewekte seventies-hits op de soundtrack klinken misplaatst. De tijd dat een niks-aan-de-hand retro-liedje bij grafisch geweld origineel was (Tarantino's *Reservoir Dogs* stamt uit 1992) is dik drie decennia geleden. De meest vindingrijke scène is die waarin Miller en zijn rivaal met twee shotguns en een groot gekarteld mes het interieur van een lift met hun bloed herdecoren. Deze malle mime-noir draait niet om wie het laatste woord heeft, maar om wie de laatste klap uitdeelt.

KARIN WOLFS

LA VITA VA COSÌ

Het is mooi omdat het van iedereen is

In de komedie *La vita va così* lopen de bouwplannen van een projectontwikkelaar spaak op een dwarsliggende herder. Regisseur Riccardo Milani putte uit een waargebeurd verhaal, maar zet alle tegenstellingen wel wat vet aan.

“We laten een vijfsterrenresort verrijzen, uniek in zijn soort, helemaal duurzaam, aan een van de mooiste stranden van de wereld.” Het zou een ronkend publiciteitspraatje kunnen zijn van Jared Kushner en Ivanka Trump. Maar nee: aan het woord is een Milaneze projectontwikkelaar die aan de vooravond van de millenniumwisseling zijn plannen ontvouwt voor de toeristische ontwikkeling van een strand in het zuiden van Sardinië. Waar de ecologisch rampzalige plannen van Trump en Kushner in Albanië zijn gestuit op hardnekkig verzet vanuit de Albanese bevolking, daar zien we in *La vita va così* hoe de Sardiniërs de Noord-Italianen juist met open armen ontvangen. De belofte van honderden nieuwe banen valt goed, op het door armoede en vergrijzing geplaagde eiland.

Alle bewoners verkopen hun land aan de vastgoedgroep. Op één na: veehouder Efisio weigert het veld te ruimen. Dagelijks sjokt de tachtiger vanuit zijn boerderijtje naar het ongerepte strand met zijn kudde runderen. Hoeveel geld men hem ook biedt, het antwoord blijft nee. Met zijn onverzettelijke houding drijft Efisio de Milanezen tot waanzin. In de loop der tijd – de affaire sleept jaren voort – keert ook de lokale bevolking zich tegen de oude baas.

Een medestander vindt hij alleen in dochter Francesca. Aanvankelijk steunt ze hem alleen omdat ze weet dat tegenspraak toch geen zin heeft. Haar perspectief – en dat van de kijker – kantelt na een ruzie. “Zie je hoe mooi dit strand is?”, vraagt de vader, in het Sardijns, terwijl de camera zijn blik volgt. “En waarom is het zo mooi? Omdat het van iedereen is.” Vanaf dat moment bindt Francesca samen met hem de strijd aan, tegen het Grote Geld.

In de 84-jarige herder en acteerdebutant Giuseppe Ignazio Loi vond Riccardo Milani een ideale hoofdrolspeler: een knoestige kerel die tegelijkertijd bot en innemend kan

zijn. Ook de kleurrijk-volkse streekgenoten zijn prima gecast, al vallen de (op zich amusante) montages waarin zij een voor een bij Efisio komen pleiten voor verkoop al gauw in herhaling. Dat geldt ook voor de afhandeling van de op een waargebeurde kwestie gebaseerde vertelling. Milani schildert de tegenstellingen met een brede kwast: het rijke noorden versus het arme zuiden, oudere versus jongere generaties, roofoverval versus natuurbehoud. De aanvaring tussen de vastgoedgigant en de onverzettelijke eenling heeft niet genoeg vlees op de botten om een speelduur van twee uur te rechtvaardigen. Als de projectontwikkelaar na de onvermijdelijke persoonlijke confrontatie met de herder eindelijk inziet dat niet alles met geld te koop is, voelt dat als een anticlimax.

FRITZ DE JONG

LA VITA VA COSÌ ITALIË, 2025 | REGIE RICCARDO MILANI | MET GIUSEPPE IGNAZIO LOI, VIRGINIA RAFAELE, DIEGO ABATANTUONO | 118 MINUTEN | DISTRIBUTIE ARTI FILM | TE ZIEN VANAF 23 JULI, OOK VIA picl.nl

LA VITA VA COSÌ

SUNNY DANCER

SUNNY DANCER

Kanker, comedy en coming-of-age

De tieners in dit zomerkamp horen bij “een club waarbij niemand wil horen”: jonge kankerpatiënten in remissie. Ivy bezoekt dit ‘chemokamp’, tot haar grote frustratie.

Woest is ze. Een groot gedeelte van haar jeugd was het niet zeker of ze haar ziekte überhaupt ging overleven. Nu heeft Ivy (Bella Ramsey uit *The Last of Us*) op haar zeventiende opeens wél een toekomst voor zich liggen. De kanker is in remissie. Na jarenlang geleefd te hebben tussen hoop, vrees en chemobehandelingen, is ze gezond verklaard. Maar wat moet ze met die bood-

schap? Hoezo is dat zwaard van Damocles verdwenen? Wie ben je als je geen patiënt meer genoemd wordt?

De begripvolle, lieve ouders van Ivy weten het goed gemaakt: ze mag deze zomer op kamp, samen met andere jongeren die genezen zijn van kanker. Die begrijpen toch als geen ander hoe je daarmee dealt? Met flinke tegenzin stemt Ivy in. Ze vindt alles en iedereen belachelijk stom, maar belandt dan tot haar eigen verbazing in een warm bad. Het blijkt steeds lastiger om die muur van boosheid overeind te houden.

Deze Britse, *witty* coming-of-age-film van George Jaques pakt op speelse, grappige en warme manier in potentie loodzware thema's aan. Zoals hoe deze tieners jarenlang bezig moesten zijn met ziekte en zware behandelingen, maar geen ruimte hadden voor dingen waar opgroeiende, gezonde kinderen wel mee bezig zijn. Hoe ontdek je waar je goed in bent en wat je leuk vindt – wie je leuk vindt? Hoe maak je nieuwe vrienden? Waar liggen de grenzen van de ander? Hoe ga je om met autoriteiten? En hoe praat je – niet geheel onbelangrijk – over zaken waar je 's nachts wakker van ligt?

Al die complexe kwesties en emoties vallen samen met de hormonen die door al die

puberlijven gieren. Deze kids, de nukkige Ivy voorop, hebben altijd hun woordje klaar en maken keiharde grappen die de gemiddelde mens zouden shockeren. Hun gevoel voor humor is diepzwart, soms belachelijk ongepast en daarom bijzonder komisch. Maar juist deze groep mag opmerkingen maken die ver over het randje gaan.

In zekere zin heeft *Sunny Dancer* een best conventioneel geschreven script waarin bepaalde plotwendingen en thema's zich makkelijk laten raden: vriendschappen voor het leven, een opbloeiende liefde en dat proces waarin Ivy in het reine leert te komen met de situatie. Ook is te voorspellen dat niet voor iedereen in remissie een toekomst is weggelegd. Toch: hier geen ziekenhuiscènes of kale hoofden. Wel: kalverliefde, aandoenlijke vriendschappen, een energieke soundtrack en een fantastische hoofdrol van Ramsey.

MARICKE NIEUWDORP

SUNNY DANCER VERENIGD KONINKRIJK/ DUITSLAND, 2026 | REGIE GEORGE JAQUES | MET BELLA RAMSEY, DANIEL QUINN TOYE, RUBY STOKES | 106 MINUTEN | DISTRIBUTIE INDEPENDENT FILMS | TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

MOTOR CITY VERENIGDE STATEN, 2025 | REGIE POTSY PONCIROLI | MET ALAN RITCHSON, SHAILENE WOODLEY, BEN MCKENZIE | 103 MINUTEN | DISTRIBUTIE DUTCH FILMWORKS | TE ZIEN VANAF 30 JULI

GOOD LUCK, HAVE FUN, DON'T DIE Kattenfilmpjes en AI-slop

Hoe red je de mensheid als iemand een aanlokkelijke virtuele wereld maakt waar ieder menselijk schaap naartoe wil? Een zonderling uit de toekomst deed al honderden pogingen.

GOOD LUCK, HAVE FUN, DON'T DIE

“Waarom is iedereen in jullie tijdlijn zo fucking dom?” De Man uit de Toekomst (Sam Rockwell) kan dat doodse gestaar naar kattenfilmpjes, TikTok-dansjes en AI-slop niet aanzien. Het is de honderdzeventiende keer dat deze zonderling uitzijnde figuur de mensheid moet redden voordat AI het helemaal van ons overneemt. Hij zoekt precies het juiste groepje mensen om hem daarbij te helpen. Maar steeds gaat het mis, legt iedereen het loodje, drukt hij op zijn ‘terugknop’ en kan hij weer opnieuw beginnen.

Nu lijkt hij zijn ideale team te hebben gevonden, onder wie twee docenten die het in de strijd om de aandacht van hun leerlingen afleggen tegen smartphones, een prinses die allergisch is voor mobiele netwerken en wif en een moeder die door een school shooting haar zoon verloor. Zij zit nu met een gekloonde versie die te pas en te onpas reclame voor frisdrank maakt.

In deze dwaze sciencefictionqueeste trekt die bijeengeraapte stoet door de wijk, op zoek naar een negenjarig kind dat net nu een alles overnemende AI op de mensheid los dreigt te laten. Tijdens hun wilde tocht verschijnen in flashbacks de verhalen van de

GOHAN Zoeken naar een thuis

De Thaise filmstudio GDH weet de weg naar het publiek goed te vinden. Dit keer met een melancholiek drama over een straathond en zijn baasjes.

Moet je een hondenliehebber zijn om je te laten verleiden door dit Thaise bioscoop-succes? Niet per se. Want het gaat natuurlijk niet alleen om die sneeuwwitte straathond en zijn relatie met de baasjes die zich in de loop der jaren over hem ontfermen. Een paar jaar geleden pakte de Franse animatiefilm *Marona* met een vergelijkbaar verhaal origineel en expressief uit. Daarmee vergeleken is *Gohan* conventioneel, al verbindt dit hondje op een slimme en sympathieke manier drie verhalen (met elk een andere regisseur) over het vinden van je plaats in de wereld.

groepsleden en hun relatie tot die aantrekkelijke virtuele wereld die ons dreigt te beroven van ons mens-zijn.

De kritiek op kapitalisme, techbro's en AI-zendingsdrang spat van het scherm in *Good Luck, Have Fun, Don't Die*. Maar de makers – scenarist Matthew Robinson (*Love and Monsters*) en regisseur Gore Verbinski (de *Pirates of the Caribbean*-franchise) – zijn niet de enigen die hun gedachten daarover nu in kunst en film verwerken. Er worden dus heel wat open deuren ingetrapt. Denk aan jongeren die iedereen boomer noemen, slechts geïnteresseerd zijn in boeken als het ‘AI is’, en vanzelfsprekend niet meer met elkaar communiceren – online comments en likes daargelaten.

Best geïng zijn de moeders die er niet van opkijken dat hun kinderen regelmatig vermoord worden in de schoolgangen en al gewend zijn om bij het bestellen van hun kloonkinderen een filevrij bezorgmoment te kiezen. Dat die klonen met korting worden geleverd als je reclameboodschappen toevoegt en al deze lege tienerhulzen iedere militair die ze tegenkomen ‘bedanken voor hun dienst’, is ook aardig gevonden.

Zo zitten er best wat originele ideeën in de film en de casting is ook niet verkeerd. Maar de visual effects zijn vaak ambitieuzer bedacht dan uitgewerkt, en met zijn dikke twee uur is dit avontuur vol maatschappijkritiek veel te lang. Het punt is na anderhalf uur echt wel gemaakt.

MARICKE NIEUWDORP

GOOD LUCK, HAVE FUN, DON'T DIE

VERENIGDE STATEN/DUIJSLAND, 2025 | REGIE GORE VERBINSKI | MET SAM ROCKWELL, JUNO TEMPLE, HALEY LU RICHARDSON | 135 MIN | DISTRIBUTIE THE SEARCHERS | TE ZIEN VANAF 23 JULI

GOHAN

In de eerste episode ziet een oudere Japane ingenieur zijn leven in Thailand plots onderuitgehaald worden. Zijn werkgever dwingt hem met pensioen te gaan, maar hij verzet zich. Op datzelfde moment ontfermt hij zich over een jonge pup die hij op straat vindt, hoewel huisdieren verboden zijn in zijn appartement. Die opstandigheid geeft deze melancholieke episode een tragikomische charme, waarmee de Japanse acteur Yasushi Kitajima goed uit de voeten kan.

In de drie vloeiend in elkaar overlopende delen wordt de hond, door zijn eerste verzorger Gohan (‘witte rijst’) genoemd, ouder terwijl hij door telkens jongere mensen wordt verzorgd. Wanneer de ingenieur onverwacht overlijdt belandt het geliefde huisdier in een dubieus asië en wordt de situatie grimmiger.

ELECTRIC CHILD Gevaarlijke graalqueeste

Vragen over leven, dood, verlies, bewustzijn en kunstmatige intelligentie worden aangestipt in *Electric Child*. Wat begint als koel gestileerd drama eindigt als halfbakken high-tech actiefilm.

Het ontwikkelen van Artificial General Intelligence, een systeem dat elke intellectuele taak van een mens zou kunnen uitvoeren, geldt als de heilige graal voor computerwetenschappers. Volgens toponderzoeker Jason (Elliott Cresset Hove) zullen Amerikaanse techbedrijven nooit een levensvatbare AGI ontwikkelen omdat ze alleen worden gedreven door winstbejag. Daarom sloeg hij miljoenen van Google en Facebook af en werkt hij in een academische setting aan zijn AGI-model. Dat lijkt een principiële opstelling, maar in *Electric Child* wordt al vroeg duidelijk dat Jasons ethische grenzen rekbaar zijn. Wanneer zijn assistent voorstelt een experiment te manipuleren om de financiering van hun project zeker te stellen, gaat de onderzoeksleider daar gewillig in mee.

Dan blijkt dat zijn pasgeboren zoon een erfelijke stofwisselingsziekte heeft. Ouder dan een jaar zal hij niet worden. Zijn vriendin Akiko (Rila Fukushima) verwerkt haar verdriet door zoveel mogelijk samen te zijn met hun kind, in de echte wereld. De onderzoeker vlucht juist in de virtuele wereld van zijn evoluerende AGI om daar een geneeswijze te vinden. Hier komt zijn morele lenigheid opnieuw om de hoek kijken, want Jason breekt alle protocollen. Om inmenging van veiligheidsdiensten en ongecontroleerde verspreiding van een zelflerende intelligentie te voorkomen is zijn AGI strikt geïsoleerd van andere systemen. Dat hij nu zijn ‘elektrische kind’ stiekem toegang geeft tot het internet is precies niet de bedoeling.

Electric Child overtuigt vooral in de vormgeving. De Zwitserse faculteit waar Jason werkt is een wereld van zakelijk beton en koele blauwe leds. Compleet anders van sfeer is het virtuele jungle-eiland waar de AGI, in de gedaante van een game-personage, overlevingsvaardigheden aanleert. Het appartement van de jonge ouders is door Akiko bestempeld tot technologievrije plek, met veel planten en gedempt licht.

Schakelend tussen die verschillende verhaalruimtes snijdt regisseur en scenarist Simon Jaquemet uiteenlopende thema's aan, zoals het omgaan met een groot verlies, de potentiële gevaren van technologische innovaties en de vraag of het bewustzijn van een kunstmatige intelligentie vergelijkbaar is met dat van een mens. Maar verder dan aansnijden komt hij niet. Hij bevolkt zijn toch al wat afstandelijke drama met ontoegankelijke personages in moeilijk te doorgronden relaties. Dat maakt een emotionele connectie met de vertelling lastig: zelfs de scène waarin Jason en Akiko horen dat hun baby ongeneeslijk ziek is, maakt weinig los.

Dat Jasons clandestiene acties consequenties zullen hebben is onvermijdelijk. Maar de daardoor uitgelokte actietaferelen, met Amerikaanse cliché-agenten, een dolle helikoptervlucht en een loods vol drones, zijn zo incoherent gefilmd en gemonteerd dat het amper nog te volgen is.

FRITZ DE JONG

ELECTRIC CHILD ZWITSERLAND/DUIJSLAND/NEDERLAND/FILIPIJNEN, 2024 | REGIE SIMON JAQUEMET | MET ELLIOTT CROSSET HOVE, SANDRA GULDBERG KAMPP, RILA FUKUSHIMA | 118 MINUTEN | DISTRIBUTIE SPLENDID FILM | TE ZIEN VANAF 13 AUGUSTUS

ELECTRIC CHILD

Een jonge ongedocumenteerde vrouw uit Myanmar die daar werkt weet Gohan te bevrijden, waarna ze samen op de vlucht slaan, achtervolgd door de asiëbaas.

Dat laatste illustreert aardig de formule van deze en andere films van de Thaise studio GDH, zoals *How to Make Millions Before Grandma Dies*. Films die gemakkelijk een breed publiek aanspreken, met personages die realistisch en herkenbaar zijn. Al had hier de situatie van arbeidsmigranten – de menselijke straathonden als het ware – nog wel wat meer accent mogen krijgen.

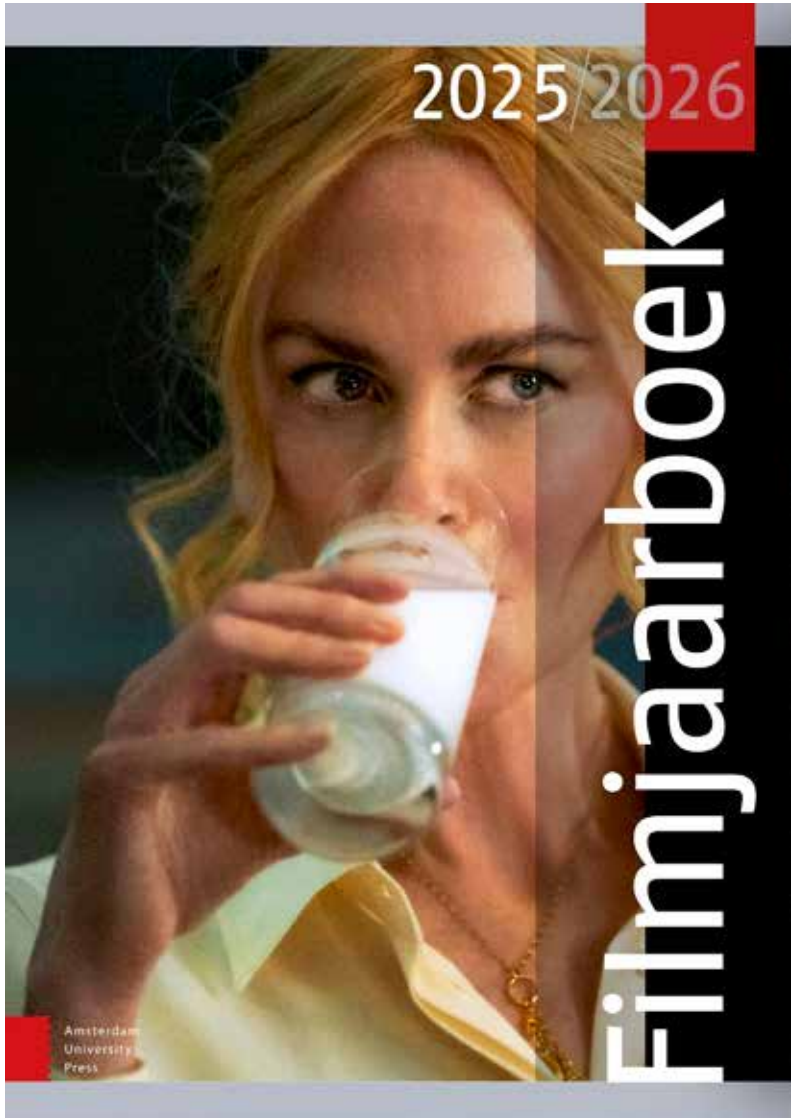
De laatste episode leunt wat al te makkelijk op sentiment. De inmiddels oud geworden hond wordt nu gespeeld door de echte straathond waar een van de producenten zich ooit over ontfermde. Met zijn trouw-

hartige blik wint hij, heel voorspelbaar, het hart van twee kunststudenten, die zelf twijfelen over hun liefde voor elkaar en over hun toekomst. Een thema dat ook opdoek in die andere, vorig jaar in Nederland uitgebrachte GDH-productie *Flat Girls*, maar daar een rijkere uitwerking kreeg. Het neemt niet weg dat de toon van *Gohan* oprecht blijft, en dat het slot toch nog een tikkeltje onverwacht is.

LEO BANKERSEN

GOHAN THAILAND, 2026 | REGIE CHAYANOP BOONPRAKOB, BAZ POONPIRIYA, ATTA HEMWADEE | MET YASUSHI KITAJIMA, POE MAMHE THAR, JINJETT WATTANASIN, TONTAWAN TANTIVEJAKUL | 141 MINUTEN | DISTRIBUTIE VEDETTE | TE ZIEN VANAF 2 JULI, OOK VIA [picl.nl](https://www.picl.nl)

Een onmisbare bron van informatie voor iedere film liefhebber, zowel professioneel als thuis te gebruiken

Alle bioscoopfilms van 2025

EXCLUSIEVE LEZERSAANBIEDING

Tot 26 augustus kunnen lezers van *Filmkrant* het **Filmjaarboek 2025/2026** met korting aanschaffen voor € 29,- inclusief verzendkosten.

Bestel via e-mail: info@filmkrant.nl

PREVIOUSLY UNRELEASED

PREVIOUSLY UNRELEASED

Vanaf 25 juni per week een nieuwe première in Eye Filmmuseum, De FilmHallen (Amsterdam) en in de landelijke filmtheaters.

Iedere zomer presenteert Eye films van makers die te zien waren op de prominente festivals maar de Nederlandse bioscoop niet bereikten. In 2026 is opnieuw een selectie te zien van kleurrijke films waaronder debuten van opkomende regisseurs uit de VS, Portugal en Italië. Tot de nieuwkomers behoren regisseurs als Constance Tang (*Blue Sun Palace*), Isabel Hagen (*On a String*) en Giovanni Tortorici (*Diciannove*). Cheryl Dunye's *The Watermelon Woman* is een Amerikaanse klassieker die niet eerder in Nederland werd uitgebracht. De hoofdrol in Lav Diaz' *Magellan* is voor Gael García Bernal, DOP is Arthur Tort, de vaste cameraman van Albert Serra.

www.previouslyunreleased.nl

The Watermelon Woman
van Cheryl Dunye, vanaf 25 juni
Inleiding 25/6: Joost Broeren-Huitenga

Bouchra
van Orian Yani Barki & Meriem Bennani, vanaf 9 juli
Inleiding 9/7: Elise van Dam

Blue Sun Palace
(distributie: September Film)
van Constance Tsang, vanaf 30 juli
Inleiding 30/7: Hugo Emmerzael

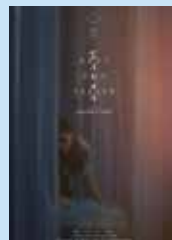
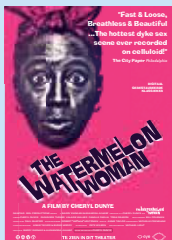
Magellan van Lav Diaz,
vanaf 6 augustus
Inleiding 6/8: Hugo Emmerzael

The Portuguese House
van Avelina Prat, vanaf 2 juli
Inleiding 2/7: Joost Broeren-Huitenga

Diciannove van Giovanni Tortorici vanaf 16 juli
Inleiding 16/7: Roosje van der Kamp

On a String van Isabel Hagen,
vanaf 13 augustus
Inleiding 13/8: Joost Broeren-Huitenga

Kontinental '25 van Radu Jude, vanaf 25 augustus
Inleiding 20/8: Joost Broeren-Huitenga

WILD FOXES Functionele voorliefde

Vooral het ingeleefde spel en de unieke arena van een kostschool voor sporttalenten houden dit wat geijkte coming-of-age debuut overeind.

In elke porie van *Wild Foxes* (*La danse des renards*) is voelbaar dat de Belgische regisseur Valéry Carnoy hier zijn debuut aflevert. Dat geldt zowel in positieve als in negatieve zin.

Positief: Carnoy houdt zich aan het adagium 'schrijf wat je weet' en bereikt zo een ingeleefde authenticiteit in de wereld die hij neerzet. De regisseur baseerde zijn film, over bokstalent Camille die na een ongeval moet heroverwegen of profsport echt zijn pad is, op zijn eigen ervaring als bijna-profvoetballer.

Die arena is een tweede pluspunt van de film. *Wild Foxes* speelt op een kostschool

WILD FOXES

speciaal voor sporttalenten in allerlei disciplines, die worden klaargestoomd voor de wereldtop. Het is een zelden op film in beeld gebrachte omgeving, waar de *high school movie* en elementen van de sportfilm op elkaar botsen in een eigenzinnig mengsel.

Dat uit zich ook in de chemie tussen de jonge, veelal niet-professionele acteurs. Het jonge talent Samuel Kircher (zoon van filmster Irène Jacob) is in de hoofdrol de enige in het ensemble met noemenswaardige acteerervaring, en ook hij speelde sinds zijn

debuut in *L'été dernier* (Catherine Breillat, 2023) slechts een kleine handvol rollen. Voor de jonge bokkers en andere atleten die de film verder bevolken, castte Carnoy echte sporttalenten. Hun onderlinge verhoudingen voelen natuurlijk en doorleefd, vooral die tussen Camille en zijn beste vriend Matteo (Fayçal Anafloous), die de emotionele hoofdlijn van de film vormt.

Hun vriendschap komt onder druk te staan als Camille na het ongeluk fysiek weer opknapt, maar blijft kampen met pijn

waarvoor geen lichamelijke oorzaak te vinden is. Om die emotionele lijn op gang te houden – en hier steken de typische zwaktes van de debuutfilm de kop op – grijpt Carnoy een aantal keer naar te opzichtige scenario-trucs. Ook de symboliek, waarin die vossen uit de titel een hoofdrol spelen, is soms te nadrukkelijk. In plaats van een natuurlijk onderdeel van het personage voelt Camille's voorliefde voor vossen vooral functioneel vanuit narratief oogpunt; een symbool voor zijn kameraadschap met Matteo.

Dat zijn uiteindelijk echter maar bescheiden smetjes. Niet voor niets won *Wild Foxes* in 2025 de twee belangrijkste prijzen in het Cannes-zijprogramma Quinzaine des cinéastes. Van de verrassing moet deze coming-of-age het niet hebben, en een knock-out is het niet, maar uiteindelijk weet hij alsnog op punten te winnen.

JOOST BROEREN-HUITENGA

WILD FOXES (LA DANSE DES RENARDS)

FRANKRIJK, 2025 | REGIE VALÉRY CARNOY | MET SAMUEL KIRCHER, FAYÇAL ANAFLAOUS | 95 MINUTEN | DISTRIBUTIE LUMIÈRE | TE ZIEN VANAF 30 JULI, OOK VIA picl.nl

THE GOOD SISTER Hij is toch geen monster?

De broer van Rose wordt plotseling van een ernstig feit beschuldigd. Wat doet dat met haar wereld?

THE GOOD SISTER

Als Rose 's nachts bij broer Sam binnenkomt met haar eigen sleutel, heeft hij aan een half woord van haar genoeg. Ze is nu echt weg bij haar vriendin. Sarah Miro Fischer heeft in haar sterke debuut maar een paar penseelstreken nodig om de verhouding tussen broer en zus te schetsen. Hij tilt haar blote been op als 'ie de volgende ochtend bij een la moet, voor de spiegel poetsen ze samen hun tanden. Ze weten wat ze aan elkaar hebben.

Volgens Rose kan dus alleen sprake zijn van een vergissing, als ze een paar dagen later per brief gevraagd wordt om een getuigenverklaring af te komen leggen. Sam wordt beschuldigd van verkrachting. Even raakt haar wereld de duisternis aan. Maar 1 en 1 is toch geen 3? Hij snapt ook niet waar het over gaat.

De film blijft dicht bij Rose. Dit verhaal gaat over haar. En over iedereen die zoiets meemaakt: een situatie waarin je gedwongen wordt aannames over iemand die je na staat opnieuw te overwegen. Als je die al ooit had

overwogen, want de meeste aannames ontstaan in stilte. De film kijkt naar Rose en zoekt, net als wij en net als zij, naar een antwoord. Tot het wordt bewezen, kunnen we iemand die we goed kennen waarschijnlijk niet als dader zien. Een reflex. Over het waarom kun je speculeren.

De toon van *The Good Sister* (*Schwesterherz*) blijft van begin tot eind dezelfde: rustig, observerend, zoekend. Fischer maakt de cruciale keuze om niet op dialogen te leunen – de hardop uitgesproken twijfels en vervolgens de conflicten en het melodrama had je dan als kijker volledig kunnen voorspellen. Vragen die ze zichzelf waarschijnlijk stelt – wie is Sam eigenlijk, zou hij dit kunnen hebben gedaan, is er een gedeelde moraal – hadden hardop uitgesproken pathetisch geklonken omdat ze vastheid en helderheid suggereren. Terwijl bij Rose nu alles vloeibaar is. Nu kom je als kijker veel dichterbij. Daarbij aanzienlijk geholpen door het spel van Marie Bloching.

Er zitten een paar kleine dissonanten in de film – denk aan een overbodige metafoor – maar als geheel werkt hij uitstekend. Juist omdat je er als kijker zoveel vragen op kunt projecteren. Ook vragen die los staan van Samuel en Rose. Zoals: als iemand dicht bij je een dader blijkt te zijn, wordt die dan een ander mens voor jou? Of is die stiekem nog steeds dezelfde?

RONALD ROVERS

THE GOOD SISTER (SCHWESTERHERZ)

DUITSLAND/SPANJE, 2025 | REGIE SARAH MIRO FISCHER | MET MARIE BLOCHING, ANTON WEIL, PROSCHAT MADANI | 96 MINUTEN | DISTRIBUTIE CHERRY PICKERS | TE ZIEN VANAF 2 JULI, OOK VIA picl.nl

LA PETITE DERNIÈRE Als gelijke worden gezien

Acteur Nadia Melliti schittert als een Franse tiener die worstelt met haar seksuele en religieuze identiteit in dit tedere, naturalistische coming-of-age-drama.

"Ik weet hoe het is om het te verbergen, maar je moet ook leven", drukt een lesbische de zeventienjarige Fatima op het hart. De tiener is een moslim die op vrouwen valt. En ze kan die twee aspecten van haar identiteit vaak niet tegelijk uitdragen. Zo groeit ze op in een traditioneel Frans-Algerijns gezin waarin homoseksualiteit een taboeonderwerp is en hangt ze op school vooral rond met jongens die homofobe uitspraken niet schuwen. Fatima houdt daarnaast een jongen aan het lijntje met wie ze een schijnverkering heeft. Hoewel die relatie niet erg gezellig is: hij vraagt haar – ze draagt voornamelijk trainingspakken en voetbalshirt – of ze niet eens een jurk of op z'n minst een paar jeans kan dragen.

Filmmaker en acteur Hafsia Herzi, die de gelijknamige roman van Fatima Daas uit 2020 bewerkte, toont hoe Fatima zich gaandeweg onderdompelt in de lgbtqia+ gemeenschap. Zo begint ze stiekem te daten met andere lesbiennes. Ook wordt ze verliefd op verpleegkundige Kim Ji-Na (Park Ji-min uit *Retour à Seoul*) die haar hart voor het eerst breekt. En als Fatima in Parijs filosofie gaat studeren, laat het zich wel raden dat ze daar nieuwe inzichten zal opdoen over de wereld om haar heen. Zo legt een docent tijdens een college uit dat emancipatie betekent dat je als gelijke wil worden gezien.

De boodschap ligt er op zo'n moment net iets te dik bovenop. Dit soort platitudes heeft de film niet nodig. Maar Herzi's intenties zijn goed. Eindelijk is er een film over een

LA PETITE DERNIÈRE

Maghrebijnse jongere die geïnspireerd raakt door de filosofische idealen van de Verlichting maar nu eens niet van haar geloof valt. Want dat kan natuurlijk ook. Een mooi voorbeeld hiervan is een soepele transitie in de montage als een zwoele scène met Fatima onder de douche ineens overgaat in het wasritueel dat ze uitvoert voorafgaand aan het vrijdagmiddaggebed. Ze is beide vrouwen.

Melliti, die in Cannes in 2025 de prijs voor beste actrice won, laat die verschillende facetten van haar personage heel knap zien in haar complexe spel. Als een studiegenoot over Fatima zegt dat ze verlegen is, zie je in Melliti's houding juist een bedachtzame tiener. In scènes met haar moeder zie je dat ze het achterste van haar tong wil laten zien, maar dat misschien wel nooit zal doen. De acteur roept met haar pure spel een zeker naturalisme op, dat van *La petite dernière* een bijzonder tedere film maakt.

OMAR LARABI

LA PETITE DERNIÈRE

FRANKRIJK, 2025 | REGIE HAFSIA HERZI | MET NADIA MELLITI | 106 MINUTEN | DISTRIBUTIE CINÉART | TE ZIEN VANAF 6 JULI, OOK VIA picl.nl

Agenda

De volgende Filmkrant verschijnt op woensdag 1 juli en loopt t/m woensdag 26 augustus. De agendagegevens moeten vóór vrijdag 19 juni worden gemaild naar agenda@filmkrant.nl. Filmkrant is niet verantwoordelijk voor onjuiste vermeldingen of wijzigingen. 'EN subs' geeft aan dat een film Engels ondertiteld is. Aanvangstijden en andere informatie staan op de sites van de theaters.

ALKMAAR

📍 **Filmhuis Alkmaar**
Pettermerstraat 3 | 072-5202022 | filmhuisalkmaar.nl

ALMELO

📍 **Filmhuis Almelo**
Elisabethhof 4 | 0546-850264 | filmhuisalmelo.nl

ALMERE

📍 **Het nieuwe filmhuis**
Stadhuisplein 101 | 036-5486000 | denieuwebibliotheek.nl/het-nieuwe-filmhuis-2
Gohan do 2.7 | *The Odyssey* do 16.7

ALPHEN A/D RIJN

📍 **Filmhuis Parkvilla**
Cornelis Geellaan 2 (Park Rijnstroom) | 0172-493737 | parkvilla.nl/filmhuis/
Tuner do 2.7, wo 8.7 | *A Sad and Beautiful World* do 2.7, zo 5.7, za 11.7, di 21.7 | *A Wolf among the Swans* vr 3.7, ma 6.7, di 14.7, do 16.7 | *Calle Málaga* vr 3.7, zo 5.7, do 9.7, di 14.7, za 18.7 | *Disclosure Day* za 4.7, don 16.7 | *Tafiti - Dwars door de woestijn* zo 5.7 | *Blue Heron* do 9.7, ma 13.7, vr 17.7 | *Eat More Trees* zo 12.7, wo 15.7 | *Konijn aan de Rijn* zo 19.7 | *L'affaire Bojarski* ma 20.7, do 23.7, za 25.7 | *Was a Teenage Sex Pistol* do 23.7 | *Good Boy* wo 22.7, vr 24.7, zo 16.8, ma 17.8, vr 21.8, di 25.8 | *La Venus électrique* za 15.8, di 18.8, wo 19.8, zo 23.8 | *Jimpa* vr 14.8, ma 17.8, do 20.8, di 25.8 | *La vita va così* do 20.8, za 22.8, ma 24.8 | *The Odyssey* za 15.8, wo 19.8 | *The Invite* di 18.8, do 20.8, za 22.8, ma 24.8 | *De la Comédie-Française* vr 21.8 | **Special met nagesprek** Mijn woord tegen het mijne za 4.7 | *Azart Come Make Art* di 7.7

AMERSFOORT

📍 **Filmtheater De Lieve Vrouw**
Lieve Vrouwestraat 13 | 033-4226555 | lievevrouw.nl

AMSTERDAM

📍 **Cinema De Balie**
Kleine-Gartmanplantsoen 10 | 020-5535100 | debalie.nl/cinema

📍 Filmhuis Cavia

Van Hallstraat 52-1 | 020-6811419 | filmhuiscavia.nl

📍 Cinecenter

Lijnbaansgracht 236 | 020-6236615 | cinecenter.nl

📍 Het Documentaire Paviljoen

Vondelpark 3 | 020-6273329 | idfa.nl/paviljoen

📍 Eye Filmmuseum

IJpromenade 1 | 020-5891400 | eyefilm.nl

📍 FC Hyena

Aambeeldstraat 24 | 020-3638502 | fchyena.nl

📍 FilmHallén

Hannie Dankbaarpassage 12 | 020-8208122 | filmhallen.nl

📍 Het Ketelhuis

Pazzanistraat 4 | 020-6840090 | ketelhuis.nl

📍 Kriterion

Roetersstraat 170 | 020-6231709 | kriterion.nl

📍 LAB111

Arie Biemondstraat 111 | 020-6169994 | lab111.nl
All About Eve zo 5.7, di 14.7 | *Andiamo a bere l'ultima* zo 5.7 | *Barbarella* zo 5.7, ma 6.7, za 11.7 | *The Birdcage* (30th Anniversary) vr 3.7, za 4.7, wo 8.7, vr 10.7 | *Black Girl* (60th Anniversary) za 4.7 | *Bottoms* za 4.7, zo 5.7, di 7.7, zo 12.7 | *Bound* (30th Anniversary) do 2.7 t/m za 4.7, vr 10.7 | *Cabaret* di 7.7 | *Close Encounters of the Third Kind* (4K Restoration) vr 3.7, za 4.7 | *Cruising* di 7.7 t/m do 9.7 | *Death Becomes Her* ma 6.7 | *Fire in the Sky* zo 5.7 | *The Invite* zo 5.7 | *Kontinental '25* do 2.7 | *Pink Flamingos* do 2.7, vr 3.7, zo 12.7 | *Showgirls* (4K Restoration) do 2.7, za 4.7, ma 13.7 | *Strangers on a Train* wo 8.7, ma 13.7 | *To Wong Foo, Thanks for Everything!* Julie Newmar ma 6.7, za 11.7 | *Valley of the Dolls* do 2.7, do 9.7 | *What Ever Happened to Baby Jane?* ma 6.7, di 7.7, wo 15.7 | *Xanadu* (4K Restoration) do 2.7, zo 5.7, wo 15.7 | **Fight the Power** *Palestine 36* met introductie do 2.7

📍 **Melkweg**
Lijnbaansgracht 234a | 020-5318181 | melkweg.nl
Jack Johnson: Surfilmusic za 4.7 | *Teaches of Peaches* do 6.8 | *Wham! 10 Days in China* wo 29.7 | **Drag of Anarchy Movie Night**

Cinekid viert feest

Cinekid bestaat veertig jaar en viert het met Cinekid Presenteert. Dat betekent het hele jaar door kinderfilms in de filmtheaters. In de zomermaanden zijn dat tien Nederlandse kinderklassiekers.

Veertig jaar Cinekid, veertig jaar, in de woorden van het festival, "kinderen in contact (brengen) met bijzondere verhalen die raken, verrassen en aan het denken zetten". Het festival neemt kinderen serieus. Dat was veertig jaar geleden nodig en nu, met de beeldenstroom die kinderen dagelijks over zich heen krijgen, misschien nog meer.

Dat Nederlandse filmmakers kinderen serieus nemen, bewijzen de tien klassiekers

in Cinekid Presenteert. De oudste film is *Mijn vader woont in Rio* (Ben Sombogaart, 1989), over een meisje dat naar Rio de Janeiro wil, omdat haar moeder haar verteld heeft dat haar vader daar woont. De film behandelt twee onderwerpen die vaak terugkeren in kinderfilms: gescheiden ouders en de kloof tussen kinderen en volwassenen. Met de Annie M.G. Schmidt-verfilming *Abeltje* (Ben Sombogaart,

MIJN BIJZONDER RARE WEEK MET TESS

The Adventures of Priscilla, Queen of the Desert za 25.7 | *Death Becomes Her* za 25.7 | **Filmclub Centrum** *Fucking Åmål* ma 27.7 | *Pink Flamingos* ma 27.7 | **Rapido Movie Night** *The Birdcage* vr 31.7

📍 **The Movies**
Haarlemmerdijk 161 | 020-6386016 | themovies.nl

📍 **The Pulse**
Hildegard von Bingenstraat 4 | cinematheepulse.eu

📍 **Rialto De Pijp**
Ceintuurbaan 338 | 020-6768700 | rialtofilm.nl

📍 **Rialto VU**
De Boelelaan 1111 | 020-5984466 | rialtofilm.nl

📍 **Studio/K**
Timorplein 62 | 020-6920422 | studio-k.nu
Premières Gohan do 2.7 | *The Good Sister* do 2.7 | *The Invite* do 9.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *Good Luck, Have Fun, Don't Die* do 23.7 | **Cineville previewdagen** do 2.7 t/m zo 5.7 | **Film & Pride Oost** | *Am Going to Miss You* i.s.m. Roze Filmdagen x Alle Kleuren Oost do 9.7 | **Summer of Studio/Queer: Beyond Proud** *L'inconnu du lac* za 4.7, wo 12.8 | *Young Soul Rebels* wo 8.7 | *Beach Rats* za 11.7, za 8.8 | *The Watermelon Woman* wo 15.7, za 15.8 | *Tangerine* za 18.7, di 25.8 | *National Anthem* wo 22.7 | *Women in Love* za 25.7 | *Skate Kitchen* wo 29.7 | *Female*

Trouble za 1.8 | *Brokeback Mountain* di 4.8, wo 19.8 | *Hedwig and the Angry Inch* wo 5.8 | *Call Me by Your Name* za 22.8

📍 **Filmtheater De Uitkijk**
Prinsengracht 452 | 020-2232416 | uitkijk.nl

📍 **Cinema De Vlucht**
Burgemeester de Vlughtlaan 125 | 020-8203746 | cinemadevlucht.nl

📍 **APeldoorn**
📍 **Filmtheater/Podium Gigant**
Nieuwstraat 377 | 055-5216346 | gigant.nl
Premières Black Girl do 9.7 | *Blue Sun Palace* do 30.7 | *De la Comédie Française* do 30.7 | *The Departed* do 23.7 | *Des preuves d'amour* do 23.7 | *Diciannove* do 16.7 | *Dreamers* do 2.7 | *Eat More Trees* do 2.7 | *Gohan* do 2.7 | *The Good Luck, Have Fun, Don't Die* do 23.7 | *The Good Sister* do 2.7 | *Home Sweet Home* do 9.7 | *The Invite* do 9.7 | *Was a Teenage Sex Pistol* do 2.7 | *Little Trouble Girls* do 30.7 | *Memory* do 16.7 | *Moss & Freud* do 2.7 | *Muy lejos* do 16.7 | *The Odyssey* do 23.7 | *Our Land* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *The Rivals of Amziah King* do 13.8 | *Sunfish (and Other Stories of the Green Lake)* do 13.8 | *La Venus électrique* do 2.7 | *Woman and Child* do 6.8 | **Zondag de negenste** do 16.7 | **Cinekid Klassiekers** *Mijn bijzonder rare week met Tess* do 16.7 | *Mijn vader woont in Rio* do 16.7 | *Meester Kikker* do 23.7 | *De tasjesdief* do 23.7 | *Kapsalon Romy* do 6.8 | **Cineville previewdagen** do 2.7 t/m zo 5.7 | *Andiamo a bere l'ultima* | *Un Anno di Scuola* | *Below the Clouds* | *The Desert of the Real* | *Father* | *Home* | *Hundreds of Believers* | *The Invite* | *Jim Queen* | *Kontinental '25* | *Little Trouble*

1998) bewees producent Burny Bos dat een Nederlandse film ook een blockbuster kan zijn. De film trok negenhonderdduizend (!) bezoekers, meer dan de Disney-film *Mulan* in dat jaar.

Van Maria Peters zijn maar liefst vier films te zien. Met *De tasjesdief* (1995), over een jochie dat door akelige types onder druk wordt gezet om tasjes te stelen, maakte ze haar uitstekende speelfilmdebuut. Met *Kruimeltje* (1999) bewees ze dat het succes van *De tasjesdief* geen toeval was. Ook de nostalgische opvolger *Pietje Bell* (2002) en de succesvolle Carry Slee-verfilming *Afblijven* (2006) worden vertoond.

In de Paul van Loon-verfilming *Meester Kikker* (Anna van der Heide, 2016) heeft een onderwijzer als probleem dat hij soms in een kikker verandert. In *Mijn bijzonder rare week met Tess* (Steven Wouterlood, 2019) delen twee kinderen op Terschelling hun geheimen en angsten. En in het met vier Gouden Kalveren bekroonde *Kapsalon Romy* (Mischa Kamp, 2019) smeedt een meisje een liefdevolle band met haar demente oma.

CINEKID.NL

La vita va così

ARNHEM

📍 **Focus Filmtheater**
Audrey Hepburnplein 1 | 088-1900642 | focusarnhem.nl
Premières *Amoeba* do 9.7 | *De la Comédie-Française* do 30.7 | *The Desert of the Real* do 13.8 | *Des preuves d'amour* do 23.7 | *Dreamers* do 2.7 | *Eagles of the Republic* do 23.7 | *Eat More Trees* do 2.7 | *Gohan* do 2.7 | *Good Luck, Have Fun, Don't Die* do 23.7 | *The Good Sister* do 2.7 | *Home Sweet Home* do 9.7 | *Was a Teenage Sex Pistol* do 2.7 | *The Invite* do 9.7 | *Jim Queen* do 13.8 | *Little Trouble Girls* do 30.7 | *Muy lejos* do 16.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *Our Land* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *The Rivals of Amziah King* do 13.8 | *Sunfish (and Other Stories of the Green Lake)* do 13.8 | *La Venus électrique* do 2.7 | *Woman and Child* do 6.8 | **Zondag de negenste** do 16.7 | **Cinekid Klassiekers** *Mijn bijzonder rare week met Tess* do 16.7 | *Mijn vader woont in Rio* do 16.7 | *Meester Kikker* do 23.7 | *De tasjesdief* do 23.7 | *Kapsalon Romy* do 6.8 | **Cineville previewdagen** do 2.7 t/m zo 5.7 | *Andiamo a bere l'ultima* | *Un Anno di Scuola* | *Below the Clouds* | *The Desert of the Real* | *Father* | *Home* | *Hundreds of Believers* | *The Invite* | *Jim Queen* | *Kontinental '25* | *Little Trouble*

Girls | *Mariinka* | *Mother* | *Palestine 36* | *Saccharine* | *Sehnsucht in Sangerhausen* | *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* | *Woman and Child* | *Yellow Letters* | *Wild Foxes* | **English Subtitles** *The Good Sister* do 2.7 | *La petite dernière* do 9.7 | **Zondag de negenste** wo 22.7 | *Eagles of the Republic* wo 29.7 | **Jacques Tati** vanaf do 30.7 | **Jeugd** *The Lion King* zo 5.7 | *Rally - van Parijs naar de piramides* wo 8.7 | **Klassiekers** *Black Girl* vanaf do 9.7 | *The Departed* vanaf do 23.7 | *Cría cuervos* vanaf do 20.8 | *Dances with Wolves* vanaf do 20.8 | **Previously Unreleased** *The Portuguese House* do 2.7 | *Bouchra* do 9.7 | *Diciannove* do 16.7 | *Blue Sun Palace* do 30.7 | *Magellan* do 6.8 | *On a String* do 13.8 | *Kontinental '25* do 20.8 | **Ruimtekoers** *Call Me by Your Name* zo 2.8

ASSEN

📍 **Bioscoop De Nieuwe Kolk**
Weiersstraat 1 | 088-0128888 | asserfilmiga.nl
Tre ciotole za 4.7, zo 5.7
Bergen
📍 **CineBergen**
Eeuwigelaan 7 | 072-5815914 | cinebergen.nl

BERGEN OP ZOOM

📍 **Cinema Paradiso**
C-Cinema, Burg van de Laanstraat 25 | 0164 254886 | cinemaparadiso.nl
A Sad and Beautiful World vr 10.7 t/m di 14.7 | *I Swear* vr 17.7 t/m di 21.7 | *Tuner* vr 24.7 t/m di 28.7 | *The President's Cake* vr 31.7 t/m di 4.8 | *PAAZ* vr 7.8 t/m di 11.8 | *Calle Málaga* vr 14.8 t/m di 18.8 | *Agatha's Almanac* vr 21.8 t/m di 25.8 | *Omaha* zo 23.8, ma 24.8

BREDA

📍 **Chassé Cinema**
Claudius Prinsenlaan 8 | 076-5303131 | chasse.nl
Premières *Des preuves d'amour* do 23.7 | *Gohan* do 2.7 | *The Invite* do 9.7 | *Jim Queen* do 13.8 | *Moss & Freud* do 2.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *Sunny Dancer* do 13.8 | **BUT Film Festival** wo 26.8 t/m zo 30.8 | **BUTplugged** *A Fistful of Dollars* wo 15.7 | **BUTplugged** #51 wo 5.8 | **Cinekid Klassiekers** *Pietje Bell* do 9.7 | *Knor* do 9.7 | *Mijn vader woont in Rio* do 16.7 | *Mijn bijzonder rare week met Tess* do 16.7 | *Meester Kikker* do 23.7 | *De tasjesdief* do 23.7 | *Abeltje* do 2.7 | *Afblijven* do 30.7 | *Kapsalon Romy* do 6.8 | *Kruimeltje* do 6.8 | **Cinemini** *Op zoek* za 4.7, zo 12.7 | *Samen* za 1.8, zo 9.8 | **Cineville Previewdagen** *Sneak preview* do 2.7 | *The Invite* vr 3.7 | *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* za 4.7 | *The Desert of the Real* zo 5.7 | **National Theatre** *Les liaisons dan-*

gereuses zo 12.7 | *The Audience* za 16.8 | **St. Joost show** za 4.7, zo 5.7 | *Keti Koti Wan Pipel* za 4.7 | *Skatepark Zombie: The Resurrection of Tim Zom* met Q&A za 11.7 | *Mid90s* zo 12.7 | *Can-dy: A Skater's Mind* zo 12.7 | *Minding the Gap* zo 12.7 | **Spaanse film & diner** *Volver* vr 3.7 | *Jamón Jamón* wo 8.7 | *Abre los ojos* vr 17.7 | *Hable con ella* vr 24.7 | *Belle Époque* za 25.7 | **Sunset Cinema** *Balomania* @ Asterdhoefve za 1.8 | *Diego Maradona* @ NAC Stadion di 4.8 | *Gladiator* @ NAC Stadion wo 5.8 | *Blade* @ Brouwcafé Frontaal vr 7.8 | *The Shape of Water* @ BAAI di 11.8 | *A Bigger Splash* @ BAAI wo 12.8 | *La haine* @ Pier15 za 15.8 | *La vita è bella* @ Maczek Memorial wo 19.8 | *Champagne* @ AV Sprint vr 21.8 | *Parasite* @ Landgoed Wolfslaar di 25.8 | *The Menu* @ Landgoed Wolfslaar wo 26.8 | **Woensdag-docu** *I Was a Teenage Sex Pistol* wo 8.7 | **Filmhuis Botanique Breda** Keizerstraat 19F | 076 - 2100169 | *filmhuisbreda.nl* *Materialists* | *Niki de Saint Phalle* | *The North* | *The Phoenixian Scheme* | *The Teacher Who Promised the Sea* | **5-sterren dinsdag I**, *Daniel Blake* di 29.7, di 26.8 | **Aanschuiftable** *The Teacher Who Promised the Sea* wo 9.7, wo 13.8 | *Akira Kurosawa High and Low* | *Ikiru* | *Seven Samurai* | *Yojimbo* | **Buiten-Bios** za 2.8, vr 7.8, zo 9.8, vr 14.8, zo 16.8, vr 21.8, zo 23.8 | **Ladies' Lunch** *Niki de Saint Phalle* vr 18.7, vr 15.8

BUSSUM

Filmhuis Bussum
Brediusweg 1 | 035-6938694 | *filmhuisbussum.nl* *City of God* za 25.7, ma 3.8 | *The Departed* za 1.8, wo 12.8 | *I Was a Teenage Sex Pistol* vr 3.7, wo 8.7 | *Into the Wild* za 8.8, ma 17.8 | *Jour de fête* zo 2.8, vr 7.8 | *Legally Blonde* zo 12.7, wo 29.7 | *Minoes* zo 19.7, wo 5.8 | *Mon oncle* zo 16.8, vr 21.8 | *Playtime* zo 23.8 | *De trut: 10 portretten* za 25.7 | *Les vacances de Monsieur Hulot* zo 9.8, vr 14.8 | **Premières** *Black Girl* do 9.7 | *Cría cuervos* do 20.8 | *Dances with Wolves* do 20.8 | *Des preuves d'amour* do 23.7 | *The Desert of the Real* do 13.8 | *Eat More Trees* do 2.7 | *Father* do 6.8 | *Gohan* do 2.7 | *The Good Sister* do 2.7 | *The Invite* do 9.7 | *Little Trouble Girls* do 30.7 | *Mariinka* do 30.7 | *Memory* do 16.7 | *Our Land* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *Rally - van Parijs naar de piramides* wo 8.7 | *La Venus électrique* do 2.7 | *Zondag de negenste* do 16.7 | **Cineville previewdagen** do 2.7 t/m zo 5.7 *Un anno di scuola* | *Below the Clouds* | *Jim Queen* | *Palestine* 36 | *Sneak preview* | *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* | *Yellow Letters* | **National**

Theatre *Les Liaisons Dangereuses* za 11.7, zo 12.7 | *The Audience* za 15.8, zo 16.8 | **Previously Unreleased** *The Portuguese House* do 2.7 | *Bouchra* do 9.7 | *Diciannove* do 16.7 | *Blue Sun Palace* do 30.7 | *Magellan* do 6.8 | *On a String* do 13.8 | *Kontinental '25* do 20.8

CAPELLE A/D IJSSEL
Isala Theater
Stadsplein 5 | 010-4586400 | *isalatheater.nl*
Zomerstop t/m half september

CULEMBORG

Theater De Fransche School
Havendijk 1 | 0345-521546 | *theaterdefranscheschool.nl* *Agatha's Almanac* vr 17.7 | *Cal-le Málaga* vr 10.7 | *Jimpa* za 18.7 | *Mama'ku - Van Jakarta tot de Molukken* vr 31.7 | *Sukkwan Island* za 25.7 | *Treat Her Like a Lady* za 4.7, vr 24.7 | **Met expliciteur** *Agatha's Almanac* do 3.7 | *Sukkwan Island* zo 12.7 | *Calle Málaga* zo 19.7 | *Jimpa* zo 26.7 |

DELFT

Filmhuis Lumen
Van Leeuwenhoekpark 55 | 015-2140226 | *filmhuis-lumen.nl*

DEN BOSCH

Verkadefabriek
Boschdijkstraat 45 | 073-6818160 | *verkadefabriek.nl* **Premières** *Abeltje* do 30.7 | *Afblijven* do 30.7 | *Amoeba* do 9.7 | *Black Girl* do 9.7 | *The Christophers* do 30.7 | *De Gaulle: Résistance* do 6.8 | *De la Comédie-Française* do 30.7 | *Eagles of the Republic* do 23.7 | *Father* do 6.8 | *Home Sweet Home* do 9.7 | *The Invite* do 9.7 | *Little Trouble Girls* do 30.7 | *Memory* do 16.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *Our Land* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *Des preuves d'amour* do 23.7 | *Primavera* do 6.8 | *Rally - van Parijs naar de piramides* do 9.7 | *Sunny Dancer* do 13.8 | *Värn* do 30.7 | *La vita va così* do 23.7 | *Wild Foxes* do 30.7 | *Woman and Child* do 6.8 | *Zondag de negenste* do 16.7 | **Klassiekers** *The Departed* vanaf do 23.7 | *Jour de fête* vanaf do 30.7 | *Mon oncle* vanaf do 13.8 | *Les vacances de monsieur Hulot* vanaf do 6.8 | **Previously Unreleased** *Blue Sun Palace* vanaf do 30.7 | *Bouchra* vanaf do 9.7 | *Diciannove* vanaf do 16.7 | *Magellan* vanaf do 6.8 | *On a String* vanaf do 13.8 | **Pyjamaontbijt** *Dikke Dik en de verdwenen knuffel* di 14.7 | *Rally - van Parijs naar de piramides* di 14.7

DEN HAAG

Filmhuis Den Haag
Spui 191 | 070-3656030 | *filmhuisdenhaag.nl* **Premières** *Amoeba* do 9.7 | *Below the Clouds* do 20.8 | *Black*

Girl do 9.7 | *Blue Sun Palace* do 30.7 | *Bouchra* wo 8.7 | *Cría cuervos* do 20.8 | *De la Comédie-Française* do 30.7 | *Diciannove* do 16.7 | *Dreamers* do 2.7 | *Les enfants vont bien* do 13.8 | *Gohan* do 2.7 | *The Good Sister* do 2.7 | *Home Sweet Home* do 9.7 | *I Was a Teenage Sex Pistol* do 2.7 | *The Invite* do 9.7 | *Jim Queen* do 13.8 | *Little Trouble Girls* do 30.7 | *Magellan* do 6.8 | *Memory* do 16.7 | *Moss & Freud* do 2.7 | *Muy lejos* do 16.7 | *Our Land* do 16.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *Peter Huijars' Day* do 20.8 | *La petite dernière* do 9.7 | *The Portuguese House* do 2.7 | *Primavera* do 6.8 | *Rally - van Parijs naar de piramides* wo 8.7 | *Saccharine* do 6.8 | *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* do 20.8 | *Värn* do 30.7 | *Wild Foxes* do 30.7 | *Zondag de negenste* do 16.7 | **35 mm** *The Passion of Joan of Arc* do 2.7, zo 5.7 | *Paris, Texas* za 1.8, zo 2.8 | **Bollywood Festival** za 4.7, zo 5.7 | **Cult Club** *Eraserhead* za 25.7 | **Epic Summer** juli en augustus | **The Hague African Film Festival** zo 26.7 | **Indië Herdenking** za 15.8 | **Jacques Tati** *Jour de fête* | *Mon oncle* | *Parade* | *Playtime* | *Trafic* | *Les vacances de monsieur Hulot* | *Jalan Jalan festival* za 22.8, zo 23.8 | **A Matter of Taste** *Call Me by Your Name* | *A Clockwork Orange* | *Pink Flamingos* | *Raw* | *Swallow* | *Tampopo* vanaf do 9.7 | **Roofoppers** *Buitenbios* ma 24.8 t/m zo 30.8 | **Flora Filmtheater**
De Constant Rebecque straat 55 | *florafilmtheater.nl* | **Museon-Omniversum**

Pres. Kennedylaan 5 | 070-3381338 | *museon-omniversum.nl*

DEN HELDER

Cinema Zevenskoop
Julianaplein 43 | 0223-610941 | *cinemazevenskoop.nl* *The President's Cake* do 2.7 t/m ma 6.7 | *Het hart van Amsterdam* di 7.7, wo 8.7 | *L'affaire Boursjerski* do 9.7 t/m ma 13.7 | *Jimpa* do 16.7 t/m ma 20.7 | *Gohan* do 23.7 t/m ma 27.7 | *Votemos* do 30.7 t/m ma 3.8 | *Mama'ku - Van Jakarta tot de Molukken* di 4.8, wo 5.8

DEVENTER

MIMIK
Achter de Muren Vispoort 10 | 0570-618 822 | *mimik.nl* **Premières** *Abeltje* do 30.7 | *Afblijven* do 30.7 | *Amoeba* do 9.7 | *Black Girl* do 9.7 | *The Christophers* do 30.7 | *De Gaulle: Résistance* do 6.8 | *De la Comédie-Française* do 30.7 | *Eagles of the Republic* do 23.7 | *Father* do 6.8 | *Home Sweet Home* do 9.7 | *The Invite* do 9.7 | *Little Trouble Girls* do 30.7 | *Memory* do 16.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *Our Land* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *Des preuves d'amour* do 23.7 | *Primavera* do 6.8 | *Rally - van Parijs naar de piramides* do 9.7 | *Sunny Dancer* do 13.8 | *Värn* do 30.7 | *La vita va così* do 23.7 | *Wild Foxes* do 30.7 | *Woman and Child* do 6.8 | *Zondag de negenste* do 16.7 | **Klassiekers** *The Departed* vanaf do 23.7 | *Jour de fête* vanaf do 30.7 | *Mon oncle* vanaf do 13.8 | *Les vacances de monsieur Hulot* vanaf

do 6.8 | **Previously Unreleased** *Blue Sun Palace* vanaf do 30.7 | *Bouchra* vanaf do 9.7 | *Diciannove* vanaf do 16.7 | *Magellan* vanaf do 6.8 | *On a String* vanaf do 13.8 | **Pyjamaontbijt** *Dikke Dik en de verdwenen knuffel* di 14.7 | *Rally - van Parijs naar de piramides* di 14.7

DIEMEN

Filmtheater De Omval
Ouddiemerlaan 104 | 020-6001897 | *theaterdeomval.nl* *A pied d'oeuvre* wo 12.8 | *Blue Heron* di 7.7, do 9.7 | *Calle Málaga* do 9.7, do 16.7 | *Champagne* di 25.8 | *Des preuves d'amour* di 25.8 | *Disclosure Day* vr 10.7, za 11.7 | *Ellie de olifant - De grote reis* zo 5.7 | *Une femme est une femme* wo 15.7 | *Fuori* di 7.7 | *The Good Sister* di 18.8, do 20.8 | *Home Sweet Home* do 20.8 | *Swear* di 14.7 | *The Invite* za 22.8, wo 26.8 | *Jimpa* di 4.8, do 6.8 | *Kangaroo (NL)* zo 23.8 | *Minions & monsters (NL)* zo 16.8 | *Moss & Freud* do 13.8, di 18.8 | *Omaha* do 4.8, di 11.8 | *Rally - van Parijs naar de piramides* zo 12.7 | *Silent Rebelion* wo 5.8, do 13.8 | *Star Wars: The Mandalorian & Grogu* zo 12.7 | *Sukkwan Island* di 14.7, do 16.7 | *Vaiana (NL)* zo 23.8 | *La vita va così* vr 21.8 | *Votemos* do 6.8, di 11.8 | **Cineville Previewdagen** *Home* do 2.7 | *Mother* do 2.7 | *Sunny Dancer* za 4.7 | *The Invite* zo 5.7

DIEREN

Filmhuis Dieren
De Bundel (bibliotheek), *Eri-caplein* 5 | *filmhuisdieren.nl*

DOESBURG

Filmhuis Doesburg
Het Arsenaal 1309, Kloosterstraat 15 | 0313-482336 | *filmhuis-doesburg.nl*

DOETINCHEM

Amphion Cultuurbedrijf
Hofstraat 2 | 0314-340943 | *amphion.nl* *Agatha's Almanac* za 4.7, wo 8.7 | *Blue Heron* vr 3.7, wo 8.7 | *Cal-le Málaga* za 4.7, ma 6.7, di 7.7, di 14.7, vr 17.7, wo 22.7 | *The Choral* ma 6.7 | *Divine Comedy* vr 3.7, di 7.7 | *Fuori* do 5.7, vr 10.7, wo 15.7 | *The Good Sister* do 2.7, za 4.7, zo 5.7, wo 8.7, vr 10.7, ma 13.7, vr 17.7, zo 19.7 | *Home Sweet Home* do 9.7, vr 10.7, zo 12.7, ma 13.7, wo 15.7, vr 17.7, zo 19.7, di 21.7 | *The Invite* do 9.7 t/m wo 22.7 | *Mama'ku - Van Jakarta tot de Molukken* vr 3.7, di 7.7 | *Moss & Freud* do 2.7, vr 3.7, zo 5.7, di 7.7, do 9.7, wo 15.7, ma 20.7 | *The Odyssey* do 16.7 t/m wo 22.7 | *Omaha* do 2.7, vr 3.7, zo 5.7, vr 10.7, za 18.7, zo 19.7 | *A Sad and Beautiful World* za 4.7, zo 5.7 | *Treat Her Like a Lady* za 4.7 | *Tuner* do 2.7, za 4.7 | *Votemos* vr 3.7, ma 6.7, di 7.7, do 9.7, zo 12.7, di 21.7 | *A Wolf Among the Swans* zo 5.7, ma 6.7 | *Zondag de negenste* do 16.7, za 18.7, zo 19.7, di 21.7
Dordrecht
Filmtheater De Witt
Nieuwstraat 60-62 | 078-7200777 | *dewittdordrecht.nl*

EINDHOVEN

Labl
K-19 Art, Keizersgracht 19 | 040-2094091 | *lab-1.nl*

Vergeeten filmmakers in Zutphen

Luxor in Zutphen haalde vorig jaar de Tsjechische filmmaker Karl Zeman uit de vergeetelheid. Deze zomer doet het dat onder de titel Zomer in Zutphen - De fotografische blik met het New Yorkse film- en fotograferenduo Morris Engel en Ruth Orkin en de Algerijnse Parijzenaar Guy Gilles. Van 2 juli t/m 26 augustus.

Guy Gilles (1938-1996) zal niet bij iedereen een belletje doen rinkelen. Onterecht, vindt filmtheater Luxor, dat drie films vertoont van de "vergeten grootmeester van de Nouvelle Vague". De in Algerije geboren Gilles maakte in 1965 zijn speelfilmdebuut met *L'amour à la mer*, dat in Locarno prompt een prijs won. De film over het langzaam uitdoven van een liefdesrelatie bevat alle elementen die Gilles' werk zouden kenmerken: melancholie, vergankelijkheid, verlangen en eenzaamheid, vervat in een poëtische stijl. In zijn volgende film *Au pan coupé* (1968) verdwijnt een jongen met een duister-romantische inslag spoorloos uit een liefdesrelatie. Marguerite Duras

les niet gegund en na zijn vroege dood raakte hij in de vergeetelheid. Maar sinds enige tijd is hij herontdekt en worden zijn films geprezen om hun lyrische gevoeligheid en poëtische beeldtaal.

Anders dan Gilles leed het duo Morris Engel (1918-2005) en Ruth Orkin (1921-1985) niet onder gebrek aan aandacht. Beiden waren succesvolle fotografen in New York, maar maakten in 1953 de

overstap naar film. Hun debuut *Little Fugitive*, over een jochie dat vlucht omdat hij denkt dat hij zijn broer heeft neergeschoten, kreeg een Oscar-nominatie voor beste scenario. De film, die met zijn improvisaties en losse cameravoering van grote invloed was op John Cassavetes, wordt gezien als een voorloper van de onafhankelijke Amerikaanse cinema. Ook de Nouvelle Vague-filmers prezen *Little Fugitive*; volgens François Truffaut was deze film zelfs cruciaal voor het ontstaan van de Franse filmstroming. Naast *Little Fugitive* zijn nog twee films van het duo te zien. In *Lovers and Lollipops* (1956) ziet een zevenjarige halfwees met gemengde gevoelens haar moeder daten met een vroegere vriend. In *Weddings and Babies* (1958) vindt de vriendin van een bruiloftsfotograaf dat het tijd wordt om zelf te trouwen en een gezin te stichten, terwijl haar vriend eerst financiële zekerheid wil.

⊕ Natlab
Kastanjelaan 500 | 040-2946848 | natlab.nl
Premières *Amoeba* do 9.7 | *Black Girl* do 9.7 | *The Christophers* do 30.7 | *Dances with Wolves* do 20.8 | *De la Comédie-Française* do 30.7 | *The Departed* do 23.7 | *Des preuves d'amour* do 23.7 | *The Desert of the Real* do 13.8 | *Eagles of the Republic* do 23.7 | *Eat More Trees* do 2.7 | *Les enfants vont bien* do 13.8 | *Father* do 6.8 | *Furcy* do 2.7 | *Gohan* do 2.7 | *Good Luck, Have Fun, Don't Die* do 23.7 | *The Good Sister* do 2.7 | *Home Sweet Home* do 9.7 | *The Invite* do 9.7 | *Jim Queen* do 13.8 | *Little Trouble Girls* do 30.7 | *Mariinka* do 30.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *Our Land* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *Primavera* do 6.8 | *Saccharine* do 6.8 | *Sunny Dancer* do 13.8 | *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* do 20.8 | *Los tigres* do 13.8 | *La Venus électrique* do 2.7 | *La vita va così* do 23.7 | *Wild Foxes* do 30.7 | *Woman and Child* do 6.8 | *Zondag de negenste* do 16.7 | **Buitenfilm** wo 29.7 t/m zo 30.8 | **Cineville Previewdagen** do 2.7 t/m zo 5.7 | **De grote Natlab Filmquiz** wo 15.7
⊕ Filmhuis De Zwarte Doos
Den Dolech 2 | 040-2474900 | tue.nl/slg

EMMEN
⊕ Filmhuis Emmen
Westeinde 70 | 0591-668250 | filmhuisemmen.nl

ENSCHEDÉ
⊕ Concordia - Film & Beeldende kunst
Oude Markt 15 | 053-430099 | concordia.nl
Eat More Trees ma 6.7 | **A24/7** *Ex Machina* vanaf vr 15.7 | *Dicianove* vanaf vr 17.7 | *First Reformed* vanaf wo 22.7 | *Mid90s* vanaf wo 29.7 | *The Souvenir* vanaf wo 5.8 | *The Souvenir: Part II* vanaf wo 12.8 | *Red Rocket* vanaf wo 19.8 | **Boek & film** *Stand by Me* ma 13.7 | **Cineville Previewdagen** *Un anno di scuola* vr 3.7 | *Jim Queen* vr 3.7 | *Palestine 36* za 4.7 | *The Invite* za 4.7 | *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* za 4.7 | *Below the Clouds* zo 5.7 | *Yellow Letters* zo 5.7 | *Sneak preview* zo 5.7 | **Jacques Tati** *Jour de Fête* vanaf vr 31.7 | *Les vacances de monsieur Hulot* vanaf vr 7.8 | *Mon oncle* vanaf vr 14.8 | *Playtime* vanaf vr 21.8 | **Klassieker** *Doctor Zhivago* zo 16.8 | **Previously Unreleased** *The Portuguese House* vanaf vr 3.7 | *The Watermelon Woman* di 7.7 | *Bouchra* vanaf vr 10.7 | *Blue Sun Palace* vanaf vr 31.7 | *Magellan* vanaf ma 10.8 | *On a String* vanaf vr 14.8 | *Kontinental '25* vanaf vr 21.8

ETTEN-LEUR
⊕ Cinema Paradiso
C.1 - Cinema, Binnentuin 2 | 076 5010167 | cinemaparadiso.nl
A Sad and Beautiful World vr 3.7 t/m wo 8.7 | *Los domingos* vr 10.7 t/m wo 15.7 | *I Swear* vr 17.7 t/m wo 22.7 | *Tuner* vr 24.7 t/m wo 29.7 | *The President's Cake* vr 31.7 t/m wo 5.8 | *PAAZ* vr 7.8 t/m wo 12.8 | *Calle Málaga* vr 14.8 t/m wo 19.8 | *Agatha's Almanac* vr 21.8 t/m wo 26.8

GELDERMALSEN
⊕ LingeFilm
Rijksstraatweg 64 | info@lingefilm.nl | lingefilm.nl
Goes
⊕ 't Beest
Beestermarkt 3 | 0113-228142 | tbeest.nl

GOIRLE
⊕ Jan van Besouw
Thomas van Diessenstraat 1 | 0135343400 | janvanbesouw.nl
Openlucht-bioscoop in de Fra-terstuintje *Dirty Dancing* do 13.8

GOUDA
⊕ Filmhuis
Lethmaetstraat 45 | 0182-522200 | filmhuisgouda.nl
Grave

Jacques Tati tegen de moderne wereld

Jacques Tati (1907-1982) maakte slechts zes lange films in vijftig jaar. Maar zijn invloed is omgekeerd evenredig aan zijn kleine oeuvre. Wie zijn humorvolle, satirische blik op het moderne leven nog eens wil zien, moet deze zomer het landelijke retrospectief van zijn werk niet overslaan.

Ja, ja, de moderne tijd; Jacques Tati had het er niet op. Zijn door hemzelf belichaamde alter ego Monsieur Hulot scharrelt in regenjas en hoogwaterbroek, hoedje op het hoofd en pijp in de mond, als een verdwaald mensenexemplaar door een wereld die hij niet meer herkent. Moderne (keuken)apparaten, automatische deuren en met sensoren uitgeruste tuinfonteinen zorgen voor veel verwarring. Daarnaast is de onpersoonlijke moderne stadsarchitectuur Hulot een gruwel. Hij mag een nostalgische zonzonderling zijn, maar met zijn vervreemding legt Tati de vinger op een gevoelige plek. Met een beetje moeite kunnen we Hulots (lees: Tati's) afkeer van de moderne tijd interpreteren als kritiek op het wereldwijde kapitalisme. Dat aspect zit meteen al in zijn speelfilmdebuut *Jour de fête* (1949). Dat een postbode in een Frans dorpje even snel en efficiënt wil werken als de Amerikaanse postbestellers

over wie hij een film heeft gezien, leidt alleen maar tot problemen. De boodschap: als je blijft geen Amerikaanse toestanden in Frankrijk! Met *Les vacances de Monsieur Hulot* (1953) voert Tati zijn alter ego Hulot voor het eerst op. Op vakantie in een badplaats zorgt de stoethaspel voor veel verwarring en chaos. In *Mon oncle* (1958) raakt hij het spoor bijster in een hypermodern huis. In *Playtime* (1967), gesitueerd in een ultramodern Parijs, raakt Hulot

op drift in het chaotische stadsleven en ontregelt hij het samenzijn van een groep Amerikaanse toeristen in een restaurant. De voor die tijd extreem dure film, waarvoor Tati een complete stadswijk liet bouwen, flopte internationaal en doofde Tati's glanzende carrière. Weliswaar maakte hij vijf jaar later *Traffic*, waar Bert Haanstra aan meewerkte, maar die film was geen groot succes. Daarna maakte Tati alleen nog de kleinschalige komedie *Parade* (1974) over een circusgezelschap. Een jammerlijk einde voor een van de grootste komische acteurs en regisseurs van de vorige eeuw.

INFO BIJ DE FILMTHEATERS

PLAYTIME

Superster in Bollywood

Het Bollywood Film Festival groeit! De derde editie speelt zich af in Nederland, België, Suriname en Curaçao met een retrospectief van Amitabh Bachchan, een van de grootste Indiase filmsterren aller tijden. Van 3 t/m 5 juli in Vue Cinema en Kinopolis-bioscopen, Slieker in Leeuwarden, Filmhuis Den Haag en Cinema de Vlucht in Amsterdam.

Hij is inmiddels 83, maar vorig jaar was Amitabh Bachchan, alias Big B., nog te zien in vier films. De Bollywoodster weet niet van ophouden en waarom zou hij ook? De teller staat op 252 films, waarbij er vast nog een paar vergeten zijn. Het was overigens niet meteen blinkend

goud in Bachchans carrière. Zijn eerste twaalf films flopten voordat hij in 1973 in *Zanjeer* (Prakash Mehra, 1973) doorbrak als een goud-eerlijke politieagent.

Het Bollywood Film Festival eert de filmster met acht films, verdeeld in vier fasen van zijn carrière. De eerste is

NAMAK HALAAL

die van 'De entertainer' in de jaren zeventig, waarin Bachchan een romantische publieksheld was. In de woorden van de festivalorganisatoren toont deze fase "Bollywood in zijn meest toegankelijk vorm: familie, humor, muziek, emotie en mass appeal". Te zien zijn *Amar Akbar Anthony* (Manmohan Desai, 1977) en *Satte pe satta* (Raj N. Sippy, 1982). In de jaren tachtig volgde de fase van 'Angry young man', waarin Bachchan personages speelt die vechten tegen corruptie en onrecht, zoals in *Kaalaa* (Tinnu Anand, 1981) en *Namak Halaal* (Prakash Mehra, 1982). Rebelle in woede maken plaats voor emotioneel gelaagde personages in films als *Yaraana* (David Dhawan, 1995) en *Desh premee* (Manmohan Desai, 1982), een fase waarin Bachchan fungeert als 'Emotionele drager'. In 'De staatsman', de vierde carrièrefase, speelt hij personages die gezag en autoriteit uitstralen, zoals te zien in *Sarkar* (Ram Gopal Varma, 2005) en *Baabul* (Ravi Chopra, 2006).

LAX-ENTERTAINMENT.NL

⊕ Filmcafé Grave
Maximiliaan de Manstraat 2 (Generaal de Bons kazerne) | 06-53149906 | filmcafegrave.nl

Iron Maiden - Burning Ambition vr 3.7 | *Solomamma* za 4.7 | *Boomers* ma 6.7 | *Jimpa* vr 10.7, ma 13.7 | *L'affaire Bojarski* za 11.7, wo 15.7 | *Tuner* vr 17.7, ma 20.7 | *Ma'ma'ku - Van Jakarta tot de Molukken* za 18.7, wo 22.7 | *A Sad and Beautiful World* vr 24.7, wo 27.7 | *Treat Her Like a Lady* za 25.7, wo 29.7

GRONINGEN
⊕ Forum Groningen
Nieuwe Markt 1 | 050-3683683 | forum.nl
⊕ RKZ Bios
Emmastraat 15-s101 | 050-5262482 | rkzbios.nl

HAARLEM
⊕ Filmkoepel
Harmenjansweg 4 | filmkoepel.nl
⊕ Schuur
Lange Begijnestraat 9 | 023-5173910 | schuur.nl

HARDENBERG
⊕ Filmhuis Hardenberg
Badhuisplein 3 | 0523-280353 | bioshardenberg.nl/filmhuis

HARDERWIJK
⊕ Filmhuis Harderwijk
Catharinekapel Klooster 1 | 0341-419500 | filmhuisarderwijk.nl
Zomerstop t/m do 27 augustus

HEEMSKERK
⊕ Filmhuis Heemskerk
Laurentz A. Verherentstraat 1 | decirkelheemskerk.nl/film
Zomerstop t/m september

HEERLEN
⊕ Filmhuis De Spiegel
Royal Theater | Stationsplein 5 | 045-5118178 | filmhuisdespiegel.nl
Wegens verbouwing gesloten t/m 31 augustus

HELMOND
⊕ De Cacaofabriek
Cacaokade 1 | 0492-529009 | cacaofabriek.nl/film
Des preuves d'amour do 23.7 | *Gohan* do 2.7 | *Home Sweet Home* do 9.7 | *The Invite* do 9.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7

HENGELO
⊕ Filmhuis Hengelo
Beursstraat 44 | 074-2556789 | filmhuishengelo.nl
Zomerstop t/m za 29 augustus

HILVERSUM
⊕ Filmtheater
Herenplein 5 | 035-6235466 | filmtheaterhilversum.nl

HOOGVEEN
⊕ Filmhuis Hoogeveen
VUE Hoogeveen | Van Echtenplein | 0528-234000 | filmhuishoogeveen.nl
Zomerstop in juli en augustus

HOORN
⊕ Cinema Oostereiland
Krententuin 25 | 0229-232296 | cinemaoostereiland.nl
Premières *Dances with Wolves* do 20.8 | *The Departed* do 23.7 | *Des preuves d'amour* do 23.7 | *Eagles of the Republic* do 23.7 | *Eat More Trees* do 2.7 | *Gohan* do 2.7 | *Home Sweet Home* do 9.7 | *I Was a Teenage Sex Pistol* do 2.7 | *The Invite* do 9.7 | *Moss & Freud* do 2.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *On a String* do 13.8 | *Onder het maaveld Junior* do 2.7 | *The Portuguese House* do 2.7 | *Primavera* do 6.8 | *Sunny Dancer* do 13.8 | *Los tigres* do 13.8 | *La Venus électrique* do 2.7 | *La vita va così* do 23.7 | **Cineville Previewdagen** *The Invite*, *Palestine 36*, *Yellow Letters*, *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* do 2.7 t/m zo 5.7 | **Docu Salon** *Soldier's Bones* di 7.7 | *Ghibli Kiki's Delivery Service*, *My Neighbor Totoro*, *Princess Mononoke*, *Spirited Away* vanaf do 9.7 | **Jacques Tati** *Mon oncle*, *Playtime*, *Les vacances de monsieur Hulot* vanaf vr 31.7

HOUTEN
⊕ Aan de Slinger
De Slinger 40 | 030-6351024 | aandeslinger.nl
Palestine 36 do 2.7 | *The Invite* za 4.7 | *Yellow Letters* zo 5.7 | **Buitenbioscoop** *The Teacher Who Promised the Sea* vr 3.7 | *Voor de meisjes* vr 10.7 | *Song Sung Blue* vr 21.8

KAMPEN

📍 **Filmhuis**
Burgwal 84 | Reserveren via website | filmhuiskampen.nl
Gesloten tot half oktober

LEEUWARDEN

📍 **Slieker Film**
Wilhelminaplein 92 | 058-2050300 | sliekerfilm.nl

LEIDEN

📍 **Kijkhuis**
Vrouwenkerksteeg 10 | 071-51233900 | bioscopenleiden.nl / Kijkhuis
📍 **Lido**
Steenstraat 39 | 071-5124130 | bioscopenleiden.nl / Lido
📍 **Trionan**
Breedstraat 31 | 071-5123875 | bioscopenleiden.nl / Trionan

LELYSTAD

📍 **Filmtheater Lelystad**
De Waag 9 | 088-0240240 | filmtheaterlelystad.nl
L'engloutie di 7.7 | Truly Naked di 14.7 | Orphan di 21.7 | The President's Cake di 28.7 | Jimpa di 4.8

LISSE

📍 **Filmhuis Lisse**
Floralisplein 69 | 071-7856757 | filmhuis-lisse.nl

MAASTRICHT

📍 **Lumière Cinema**
Bassin 88 | 043-3214080 | lumiere.nl

MIDDELBURG

📍 **Cinema Middelburg**
Achter de Houttuinen 30 | 0118-613482 | cinemamiddelburg.nl
L'affaire Bojarski zo 5.7, ma 6.7, wo 8.7, za 11.7, ma 13.7, wo 15.7 | Agatha's Almanac do 16.7, vr 17.7, zo 19.7, di 21.7 | Bouchra do 9.7, vr 10.7, za 11.7, wo 15.7 | Calle Málaga vr 3.7, zo 5.7 t/m di 7.7 | The Choral do 9.7, vr 10.7, zo 12.7, vr 17.7, di 21.7, wo 22.7 | Diciannove do 16.7 t/m zo 19.7, di 21.7 | Fuori zo 5.7, di 7.7, wo 8.7 | Jimpa do 9.7, zo 12.7, di 14.7, wo 15.7, za 18.7 t/m ma 20.7 | The Portuguese House zo 5.7 t/m wo 8.7 | **Cineville Previewdagen** The Desert of the Real do 2.7 | Hundreds of Beavers do 2.7 | Sunny Dancer vr 3.7 | Wild Foxes vr 3.7 | Yellow Letters za 4.7 | Teenage Sex and Death at Camp Miasma za 4.7 | Verhalen uit de magische tuin zo 5.7 | **Festival Zeeland Klassiek** film met live muziek Georges Melies' Under the Seas za 4.7

MIDDELHARNIS

📍 **Filmhuis Middelharnis (Het Diekhuus)**
Beneden Zandpad 7 | 0187-482400 | hetdiekhuus.nl

NIEUWKOOP

📍 **Kaleidoskoop**
Verbinding 2 | 0172-728001 |

theater-kaleidoskoop.nl
Zomerstop in juli en augustus

NIJMEGEN

📍 **Lux**
Mariënborg 38-39 | 024-3816859 | lux-nijmegen.nl
Premières Amoeba do 9.7 | The Christophers do 30.7 | De la Comédie-Française do 30.7 | Des preuves d'amour do 23.7 | Dreamers do 2.7 | Eagles of the Republic do 23.7 | Eat More Trees do 2.7 | Furcy do 2.7 | Good Luck, Have Fun, Don't Die do 23.7 | The Good Sister do 2.7 | Hokum do 9.7 | Home Sweet Home do 9.7 | The Invite do 9.7 | Little Trouble Girls do 30.7 | Muy lejos do 16.7 | The Odyssey do 16.7 | Our Land do 16.7 | La petite dernière do 9.7 | Rally - van Parijs naar de piramides do 9.7 | Vårn do 30.7 | La Venus électrique do 2.7 | La vita va così do 23.7 | Wild Foxes do 30.7 | Zondag de negenste do 16.7 | **Cinekid klassiekers** Abeltje do 30.7, zo 2.8 | Afblijven vr 31.7, wo 5.8 | **Cineville Previewdagen** za 4.7, zo 5.7 | **English Subs** De la Comédie-Française za 1.8, di 4.8 | Eagles of the Republic za 25.7, di 28.7 | La petite dernière za 11.7, di 14.7 | Our Land za 18.7, di 21.7 | The Good Sister vr 3.7, di 7.7 | **Jeugd** zomerprogramma zo 26.7 | **LUXdocs** I Was a Teenage Sex Pistol di 7.7 | Memory za 17.7, zo 18.7 | **LUXre-wind** Black Girl zo 12.7 | Jour de fête zo 2.8 | Leaving Las Vegas zo 5.7 | The Departed zo 26.7, wo 29.7 | Trafic wo 5.8 | **Previously Unreleased** Blue Sun Palace do 30.7, za 1.8 | Bouchra do 9.7, za 11.7 | Diciannove do 16.7, za 18.7, do 23.7, za 25.7 | The Portuguese House do 2.7, za 4.7 | **Roze woensdag** The Danish Girl di 21.7

OLDENZAAL

📍 **Filmhuis/Stadstheater De Bond**
Molenstraat 25 | 0541-511094 | filmhuisoldenzaal.nl
Zomerstop t/m 1 september

OSSE

📍 **Cultuurpodium Groene Engel**
Kruisstraat 15 | 0412-405504 | groene-engel.nl

OUDEBOSCH

📍 **Filmtheater Fanfare/Utopiazaal**
Markland College | Pagnevaartweg 7 | 0165-314503 | filmtheaterfanfare.nl
Slotfilm seizoen 25/26 - voorpremière La vita va così do 2.7 | Openingsfilm seizoen 26/27 Calle Málaga do 13.8
📍 **Filmtheater Fanfare/Fidei et Arti**
Pastoor Hellemonsstraat 1
Maandagmatinee / voorpremière La vita va così ma 6.7

PANNINGEN

📍 **DOK6 Cinema**
Raadhuisplein 6 | 077-3101064 | dokcinema.eu
H Is for Hawk vr 17.7 | Per te wo 15.7, vr 21.8

PURMEREND

📍 **Filmhuis Purmerend**
Kerkstraat 11 | 0299-416506 | filmhuispurmerend.nl
Eerste film na de zomerstop | Swear vr 21.8

REUVER

📍 **Service Bioscoop Luxor**
Rijksweg 18 | 077-4741234 | luxorreuver.nl

ROERMOND

📍 **ECI Cultuurfabriek**
ECI 13 | 0475-317171 | ecicul-tuurfabriek.nl

ROSENDAAL

📍 **Cinema Paradiso**
C.1-Cinema, Nieuwstraat 2 | 0165 534503 | cinemaparadiso.nl
A Sad and Beautiful World vr 3.7 t/m wo 8.7 | Los domingos do 9.7 t/m vr 10.7 | I Swear do 16.7 t/m vr 17.7 | Tuner do 23.7 t/m vr 24.7 | The President's Cake do 30.7 t/m vr 31.7 | PAAZ do 6.8 t/m vr 7.8 | Calle Málaga do 13.8 t/m vr 14.8 | Agatha's Almanac do 20.8 t/m zo 23.8 | Omaha vr 21.8 t/m wo 26.8

ROTTERDAM

📍 **Cinerama Filmtheater**
Westblaak 18 | 010-4115300 | cineramabios.nl
Premières C'était mieux demain do 6.8 | The Christophers do 30.7 | The Departed do 23.7 | Dreamers do 2.7 | Eagles of the Republic do 23.7 | The End of Oak Street do 13.8 | Evil Dead Burn do 9.7 | The Furious do 9.7 | Good Luck, Have Fun, Don't Die do 23.7 | Hokum do 23.7 | Insidious: Out of the Future do 20.8 | The Invite do 9.7 | Moss & Freud do 2.7 | The Odyssey do 16.7 | PAW Petrol do 6.8 | Primavera do 6.8 | The Rivals of Amziah King do 13.8 | Saccharine do 6.8 | Sunny Dancer do 13.8 | Teenage Sex and Death at Camp Miasma do 20.8 | Vaiana wo 8.7 | La Venus électrique do 2.7 | La vita va così do 23.7 | Zondag de negenste do 16.7 | **Big Classic** Gouverneestraat 129-133 | 010-2681160 | kinorotterdam.nl
📍 **LantarenVenster**
Otto Reuchlinweg 996 | 010-2772277 | lantarenvenster.nl

Premières Gohan do 2.7 | Moss & Freud do 2.7 | The Good Sister do 2.7 | Furcy do 2.7 | Eat More Trees do 2.7 | The Invite do 9.7 | La petite dernière do 9.7 | The Odyssey do 16.7 | Our Land do 16.7 | De la Comédie-Française do 30.7 | De Gaulle: Résistance do 6.8 | Des preuves d'amour do 23.7 | Eagles of the republic do 23.7 | Jim Queen do 13.8 | Sunny Dancer 13.8 | **35mm** Troy vr 31.7 | **De breibios** The Invite do 9.7 | **Filmcollege Jacques Tati** Playtime wo 29.7 | **National Theatre** Les liaisons dangereuses za 11.7, zo 12.7 | The Audience za 15.8, zo 16.8 | **Queer Cinema Preview** Jim Queen do 2.7 | The Raspberry Reich ma 10.8 | **Specials** I Was a Teenage Sex Pistol do 2.7 | Un anno di scuola do 2.7, zo 5.7 | Sunny Dancer vr 3.7, za 4.7 | Teenage Sex and Death at Camp Miasma vr 3.7 | Below the Clouds za 4.7 | The Desert of the Real za 4.7 | The Invite za 4.7 | Yellow Letters za 4.7 | Palestine 36 zo 5.7 | Black Girl vr 10.7 | Knor za 11.7 | Pietje Bell wo 15.7 | Mijn bijzonder rare week met Tess zo 19.7 | Medea zo 19.7 | Mijn vader woont in Rio wo 22.7 | The Departed do 23.7 | Jason and the Argonauts do 23.7, di 28.7 | De tasjesdief zo 26.7 | Meester Kikker wo 29.7 | Abeltje zo 2.8 | Afblijven wo 5.8 | Orphée do 6.8, wo 12.8 | Kapsalon Romy zo 9.8 |

Kruimeltje wo 12.8 | Orfeu Negro do 13.8, di 18.8 | O Brother, Where Art Thou? zo 23.8, wo 26.8
Schagen
📍 **Scagon De Luxe**
Torenstraat 1B | scagondeluxe.nl

SCHIEDAM

📍 **Wenneker Cinema**
Vijgensteeg 2 | 010-4733000 | wennekercinema.nl

SCHIJNDEL

📍 **Filmclub Schijndel/t Spectrum**
Steege 9 | 06 12162348 | schijndelfilm.nl
Zomerstop in juli en augustus
📍 **Filmclub Schijndel/Het Gasthuis**
Lidwinahof 70
Zomerstop in juli en augustus

SITTARD

📍 **Filmhuis Zicht**
Ligne 3 | 088-5995533 | filmhuiszicht.nl
📍 **Forum**
Engelenkampstraat 68 | 0900-2228888 | forumsittard.nl
Votemos do 2.7 t/m wo 8.7 | The Invite do 9.7 t/m wo 22.7 | La vita va così do 23.7 t/m wo 5.8

SNEEK

📍 **Filmhuis Sneek**
Leeuwenburg 12 | 0515-412341 | filmhuis-sneek.nl

SOEST

📍 **Artishock**
Steenhoffstraat 46 | 035-6019577 | artishock-soest.nl

STADSKANAAL

📍 **Filmfliga Stadskanaal**
Menistenplein 9 | 0599-610777 | smoky.nl
Zomerstop in juli en augustus

TERNEUZEN

📍 **Cine City**
Nieuwstraat 41 | 0115-611133 | cinecity.nl

TIEL

📍 **Filmtheater Agnietenhof**
St. Agnietenstraat 2 | 0344-673500 | agnietenhof.nl
Gesloten t/m half september

TILBURG

📍 **Cinecitta**
Willem II straat 29 | 085-9022996 | cinecittatilburg.nl

UDEN

📍 **Filmhuis De Pul**
Kapelstraat 13 | 0413-265091 | filmpul.com
Tuner do 2.7, daarna een zomerstop

UTRECHT

📍 **de Sien**
Kanaalweg 30 | 030-2312216 | desienfilm.nl
Premières Amoeba do 9.7 | Des preuves d'amour do 23.7 | The

Queerfilms in soorten en maten

Studio/K viert de hele zomer de veelkleurigheid van de queer gemeenschap. Onder de titel **Summer of Studio/Queer: Beyond Proud zijn twaalf (cult)klassiekers en recente drama's te zien. Daarnaast is er een programma van korte films.**

“Een grensverleggende zomer; een flamboyante zomer; een smoorhete zomer”, beloven de programmeurs van Summer of Studio/Queer: Beyond Proud. Uit de titel spreekt trots op het programma en waarom ook niet, want het bevat prachtfilms over queer personages. Een paar titels eruit gelicht. De oudste film is *Woman in Love* (Ken Russell, 1969), de verfilming van de roman van D.H. Lawrence over twee Britse vrouwen in het interbellum die geen genoegen nemen met een traditionele rol. Met de cultklassieker *Female Trouble* (1974) maakte regisseur John Waters zijn naam als provocateur waar. Onder het motto ‘misdaad is schoonheid’ volgt de film de avonturen van een weggelopen tiener. *Young Soul Rebels* (Isaac Julien, 1991) is een openhartige film over de liefdesrelatie van twee zwarte mannen, die in Cannes de juryprijs won. De “postpunk-neoglamrockmusical”

Hedwig and the Angry Inch (John Cameron, 2001) volgt het complexe leven van een trans vrouw in Oost-Berlijn, die in de jaren tachtig naar het Westen wil. De andere films in het programma: *L'inconnu du lac* (Alain Guiraudie, 2003), *Brokeback Mountain* (Ang Lee, 2005), *Tangerine* (Sean Baker, 2015), *Call Me by Your Name* (Luca Guadagnino, 2017), *Beach Rats* (Eliza Hittman, 2017), *Skate*

Kitchen (Crystal Moselle, 2018) en *National Anthem* (Luke Gilford, 2023). Naast deze films zijn onder de vlag van Film & Pride Oost een programma van korte films te zien evenals de speelfilm *I'm Going to Miss You* (Daniel Ribeiro, 2026), waarin de liefdesrelatie van een trans koppel onder druk komt te staan als ze na zeven jaar gaan samenwonen. Vóór de vertoning is er een spokenword-performance van dichter, musicus en componist M. Alberto.

STUDIO-K.NU

SKATE KITCHEN

Iconische concertfilms

Concertfilms waarvan later blijkt dat ze artiesten tonen op een cruciaal punt in hun carrière overstijgen het uitsluitend muzikale. Het Documentaire Paviljoen in Amsterdam toont in *Snapshots in Concert* vijf van zulke films uit de wereld van de soul, rock 'n' roll, glamrock, avant-garde pop en hiphop. Ze zijn tussen 8 juli en 16 augustus elk twee keer te zien.

Aretha Franklin was de beste soulzangeres die de wereld ooit gekend heeft. Wie dat een overdrijving vindt heeft de film *Amazing Grace* (Alan Elliott, 2018) niet gezien. Concertfilm klinkt te gewoontjes voor het optreden van Franklin in 1972 in een baptistenkerk in Los Angeles. Begeleid door de beste gospelmuzikanten in die tijd voert ze het publiek, onder wie Mick Jagger, naar extatische hoogten. Het optreden werd gefilmd, maar door technische mankementen was het materiaal onbruikbaar. Vele decennia later werd het met geavanceerde beeld- en geluidstechnieken tot leven gewekt. Het resultaat is een hemels cadeau. Van een andere orde is de Stones-film *Gimme Shelter*, dat een vrolijk verslag van een Stones-optreden in 1969 in Altamont had moeten worden, gefilmd door de legendarische broers Maysles. Het pakte anders uit. De grimmige sfeer onder het publiek liep uit op een moord en het optreden werd onbedoeld het symbool van het einde van het naïeve

hippietijdperk. Wie niet naïef was, was David Bowie. De kameleonische artiest vond zichzelf steeds opnieuw uit. Legendarisch is zijn optreden als Ziggy Stardust in 1973 in Londen. D.A. Pennebaker filmde voor *Ziggy Stardust and the Spiders from Mars* Bowie op het podium, maar ook in de intieme setting van de kleedkamer. Bowie zorgt voor verwarring als hij op het podium zegt: "Dit is de laatste show die we ooit zullen doen." Huh? Zegt Bowie dat hij nooit meer zal optreden? De fans konden gerust ademen:

BJÖRK: BIOPHILIA LIVE

niet Bowie, maar alleen zijn personage Ziggy verdween.

Ruim veertig jaar later maakte Björk het multimediatoproject *Biophilia*, in de woorden van de IJslandse zangeres een "kruising van muziek, natuur en technologie". De concertfilm *Björk: Biophilia Live* (Nick Fenton & Peter Strickland, 2014) toont met wonderschone natuurbeelden en etherische muziek wat zij bedoelt. De vijfde film in het programma is *Stromae - multitude, le film* (Luc van Haver, 2024), waarin de Belgisch-Rwandese zanger het publiek betovert met zijn mix van hiphop, chansons en Afrikaanse percussie. De film voelt extra bijzonder omdat er mogelijk nooit meer een nieuw(e) concert (film) komt van Stromae, die drie jaar geleden het podium vaarwelzegde.

IDFA.NL

Good Sister do 2.7 | *Memory* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *Rally - van Parijs naar de piramides* wo 8.7 | *Cine Kilo They Live* vr 17.7 | *Cineville previewdagen* *Jim Queen* do 2.7 | *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* vr 3.7 | *Hundreds of Beavers* za 4.7 | *Little Trouble Girls* zo 5.7 | *New Shores Film Festival* vr 10.7 | *Previously Unreleased* *Bouchra* do 9.7 | *The Portuguese House* do 2.7 | *Diciannove* do 16.7 | *Blue Sun Palace* do 30.7 | *Kontinental '25* do 20.8 | *Magellan* do 6.8 | *On a String* do 13.8 | *Set Up x de Sien* wo 15.7 | *Special Papa Terrible* met Q&A do 2.7

VEENDAM

📍 Filmhuis van Beresteyn
Museumplein 5a | 0598-317730 | vanberesteyn.nl
Zomerstop in juli en augustus

VEENENDAAL

📍 Filmhuis Veenendaal
Spectrum | *Kees Stipplein* 72 | 06-53883412 | filmhuisveenendaal.nl
Midwinter Break vr 3.7 | *The Sheep Detectives* za 4.7 | *The Devil Wears Prada 2* za 11.7 | en za 25.7 | *Tuner* za 18.7 | *Votemas* za 1.8 | *Michael* vr 7.8 | *I Swear* za 8.8 | *Billie Eilish - Hit me Hard and Soft: The Tour* za 15.8 | *La vita va così* za 22.8

VENLO

📍 CityCinema
Picardie 33 | 077-4741234 | citycinema.nl

📍 Filmtheater De Nieuwe Scene

Nieuwstraat 13 | 077-3518183 | nieuwescene.nl

VLAARDINGEN

📍 Filmtheater Het Zeepaard
Vue Vlaardingen | Veerplein 134E | hetzeepaard.nl

VLISSINGEN

📍 Cine City
Spuikomweg 1 | 0118-22521 | cinecity.nl

VOORSCHOTEN

📍 Filmtheater Voorschoten
Prinses Marijkelaan 4 | 071-5612566 | filmtheatervoorschoten.nl

WAALWIJK

📍 Filmtheater De Leest
Vredesplein 12 | 0416-337746 | deleest.nl
Hamnet do 2.7

WAGENINGEN

📍 Filmhuis Movie W
Wilhelminaweg 3A | moview.nl
Weesp
📍 City of Wesopa
Herengracht 23 | 0294-458093 | wesopa.nl

WINTERSWIJK

📍 Filmhuis Winterswijk
Meddosoestraat 4-8 | 054-3521515 | filmhuiswinterswijk.nl
Zomerstop in juli en augustus

WOERDEN

📍 AnnexCinema
Rosmolenlaan 1 | 0348-436510

| annexcinema.nl
Cineville previewdagen *Father* zo 5.7 | *Home* za 4.7 | *The Invite* za 4.7 | *Sunny Dancer* zo 5.7

IJMUIDEN

📍 Haventheater IJmuiden
Dokweg 43-45 | 0900-1505 | haventheaterijmuiden.nl
Zomerstop t/m 12 september

ZAANDAM

📍 Filmtheater De Fabriek
Jan Sijbrandsteeg 12 | 075-6311993 | de-fabriek.nl
Premières *The Invite* do 9.7 | *Moss & Freud* do 2.7 | *La vita va così* do 23.7 | *50+ films* *Jim-pa* do 2.7 | *La Vénus électrique* do 9.7 | *Gohan* do 16.7 | *Home Sweet Home* do 23.7 | *The Invite* do 30.7 | *Cineville previewdagen* *Below the Clouds* zo 5.7 | *Jim Queen* vr 3.7 | *Palestine* 36 vr 3.7 | *Andiamo a bere l'ultima* za 4.7 | *Sneak preview* zo 5.7 | *Teenage Sex and Death at Camp Miasma* za 4.7 | *Yellow Letters* do 2.7 | *Klassieker* *Black Girl (60th Anniversary)* di 14.7 | *KunstFilmFabriek* *Moss & Freud* do 2.7 | *National Theatre* *Les liaisons dangereuses* zo 12.7 | *The Audience* zo 16.8 | *Previously Unreleased* | *The Portuguese House* vr 10.7, zo 12.7, wo 15.7 | *Bouchra* vr 17.7, zo 19.7, wo 22.7 | *Diciannove* vr 24.7, zo 26.7, wo 29.7 | *Blue Sun Palace* vr 31.7, zo 2.8, wo 5.8 | *Magellan* vr 7.8, zo 9.8, wo 12.8 | *On a String* vr 14.8, zo 16.8, wo 19.8 | *Kontinental '25* vr 21.8, zo 23.8, wo 26.8

ZALTBOMMEL

📍 Filmclub Cinemaarten
Theater de Poortertij | Nieuwstraat 2 | cinemaarten.nl
Zomerstop in juli en augustus

ZEVENAAR

📍 Filmhuis Zevenaar
Kerkstraat 27 | 0316-344250 | filmhuiszevenaar.nl
Premières *Gohan* do 2.7 | *The Good Sister* do 2.7 | *I Was a Teenage Sex Pistol* do 2.7 | *The Invite* do 9.7 | *Moss & Freud* do 2.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *La petite dernière* do 9.7 | *La Vénus électrique* do 2.7 | *La vita va così* do 23.7 | *Woman and Child* do 6.8

ZIERIKZEE

📍 FIZI
Kerkhof 3 | 0111-410202 | fizi.nl
Agatha's Almanac ma 27.7, vr 31.7 | *Calle Málaga* vr 3.7 | *Carolina Caroline* ma 13.7, vr 24.7, zo 26.7 | *Champagne* vr 7.8 | *Disclosure Day* ma 6.7, vr 10.7, za 18.7 | *Fuori* vr 10.7, ma 20.7, vr 24.7 | *Gohan* zo 12.7, vr 17.7, zo 19.7 | *The Invite* za 1.8, vr 7.8, vr 14.8 | *Star Wars: The Mandalorian & Grogu* vr 17.7, za 25.7, vr 31.7 | *Tuner* zo 5.7, za 11.7 | *Film by the sea* di 7.7, di 14.7, di 21.7, di 28.7, di 4.8, di 11.8, di 18.8, di 25.8 | *Jeugd* *De film van Rutger, Thomas &*

FILMSTERREN

	Bor Beekman de Volkskrant	Berend Jan Bockting de Volkskrant	Joost Broeren-Huitenga Filmkrant/Het Parool	Gerhard Busch VPRO Cinema	Elise van Dam Cine.nl	Belinda van de Graaf Trouw	Romy van Krieken Veronica Superguide	Dana Linssen NRC Handelsblad	Ronald Rovers Filmkrant/Trouw	Ab Zagt NPO Klassiek	Gemiddeld (aantal stemmen)
<i>Blue Sun Palace</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,25 ⁽⁴⁾
<i>Bouchra</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,25 ⁽⁴⁾
<i>Carolina Caroline</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,17 ⁽³⁾
<i>Diciannove</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,33 ⁽³⁾
<i>Disclosure Day</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,25 ⁽⁶⁾
<i>Good Boy</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,33 ⁽³⁾
<i>The Good Sister</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,63 ⁽⁴⁾
<i>Hungry</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	2,25 ⁽²⁾
<i>Kontinental '25</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	4,33 ⁽³⁾
<i>Magellan</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	4,25 ⁽²⁾
<i>Masters of the Universe</i>	★★★☆☆	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	1,00 ⁽³⁾
<i>Minions & Monsters</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,00 ⁽¹⁾
<i>Moss & Freud</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	2,83 ⁽³⁾
<i>Omaha</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,67 ⁽³⁾
<i>On a String</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,50 ⁽³⁾
<i>The Portuguese House</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,50 ⁽¹⁾
<i>Supergirl</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	2,50 ⁽³⁾
<i>Toy Story 5</i>	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	3,38 ⁽⁴⁾

★★★★★ zeer goed | ★★★★☆ goed | ★★★☆☆ redelijk | ★★★★★ matig | ★☆☆☆☆ slecht | ☆☆☆☆☆ niet gezien

Paco 2 do 16.7, ma 20.7, ma 27.7, za 8.8, do 13.8 | *De schapenspeurders* do 9.7, za 18.7 | *Katzenkwaad in Egypte* wo 5.8, za 15.8, ma 17.8, ma 24.8 | *Minions & monsters (NL)* za 25.7, do 30.7, ma 3.8, wo 12.8 | *Splish Splash Forever!* ma 6.7, za 11.7, wo 15.7, ma 10.8, za 22.8 | *The Super Mario Galaxy Movie (NL)* wo 8.7, ma 13.7, wo 22.7, do 6.8 | *Toy Story 5 (NL)* do 23.7, za 1.8, wo 19.8, wo 26.8 | *Dikkie Dik en de verdwenen knuffel* wo 29.7, do 20.8

ZOETERMEER

Filmhuis Cameo

Leidsewallen 80 | filmhuiscameo.nl
The History of Sound vr 3.7, di 7.7 | *Votemas* di 7.7 | *Agatha's Almanac* wo 8.7, vr 10.7

ZUTPHEN

Filmtheater Luxor

Houtmarkt 64 | 0575-513750 | luxorzutphen.nl
Blue Sun Palace do 30.7 t/m za 1.8, ma 3.8, di 4.8 | *Calle Málaga* do 2.7, za 4.7, zo 5.7, wo 8.7 | *The Christophers* do 30.7, za 1.8 t/m wo 5.8 | *Dances with Wolves* za 22.8, wo 26.8 | *De la Comédie-Française* do 6.8 t/m za 8.8, ma 10.8, di 11.8 | *Des preuves d'amour* vr 31.7 t/m zo 2.8, di 4.8, wo 5.8 | *Diciannove* vr 17.7 t/m ma 20.7, wo 22.7 | *Eagles of the Republic* do 23.7 t/m wo 29.7 | *Les enfants vont bien* do 20.8, vr 21.8, zo 23.8, di 25.8 | *Father* do 20.8 t/m ma 24.8, wo 26.8 | *Furcy* do 9.7, zo 12.7, ma 13.7 t/m wo 15.7 | *Gohan* do 9.7 t/m za 11.7, ma 13.7, wo 15.7 | *The Good Sister* vr 10.7 t/m wo 15.7 | *Home Sweet Home* do 16.7, za 18.7, zo 19.7, di 21.7, wo 22.7 | *Jimpa* do 2.7, vr 3.7, zo 5.7 t/m wo 8.7 | *Kangaroo* vr 21.8, zo 23.8 t/m di 25.8 | *Leaving Las Vegas* do 9.7 t/m zo 12.7, di 14.7 | *Little Trouble Girls* do 6.8, za 8.8, zo 9.8, di 11.8, wo 12.8 | *Omaha* vr 3.7, za 4.7, ma 6.7, di 7.7 | *On a String* do

13.8, vr 14.8, zo 16.8 t/m wo 19.8 | *La petite dernière* do 16.7, vr 17.7, zo 19.7 t/m di 21.7 | *The Portuguese House* vr 7.8 t/m ma 10.8, wo 12.8 | *Primavera* do 6.8 t/m wo 19.8 | *The Sheep Detectives* do 23.7 t/m wo 29.7 | *Los tigres* vr 14.8 t/m di 18.8 | *Värn* do 20.8, za 22.8, ma 24.8 t/m wo 26.8 | *La Vénus électrique* do 2.7 t/m wo 8.7 | *La vita va così* do 23.7 t/m wo 5.8 | *Woman and Child* do 13.8, za 15.8, zo 16.8, di 18.8, wo 19.8 | *Zondag de negenste* do 16.7 t/m za 18.7, ma 20.7 t/m wo 22.7 | *Guy Gilles Au pan coupé* do 2.7 t/m wo 26.8 | *L'amour à la mer* do 2.7 t/m di 25.8 | *Le clair de terre* vr 3.7 t/m ma 24.8 | *Morris Engel Little Fugitive* do 2.7 t/m wo 26.8 | *Lovers and Lollipops* vr 3.7 t/m wo 26.8 | *Weddings and Babies* zo 5.7 t/m ma 24.8

ZWOLLE

Filmtheater Fraterhuis

Blijmarkt 25 | filmtheaterfraterhuis.nl
Premières C'était mieux demain do 6.8 | *The Christophers* do 30.7 | *Des preuves d'amour* do 23.7 | *Eat More Trees* do 2.7 | *Father* do 6.8 | *Gohan* do 2.7 | *Invite* do 9.7 | *The Odyssey* do 16.7 | *On a String* do 13.8 | *La petite dernière* do 9.7 | *The Portuguese House* do 2.7 | *Primavera* do 6.8 | *Los tigres* do 13.8 | *La vita va così* do 23.7 | *Zondag de negenste* do 16.7 | **Buitenfilm Broerenkwartier** De titel wordt bekend gemaakt via de website dfdfdfdfdf za 15.8 | **Cineville Previewdagen** *Father* do 2.7 | *Mother* vr 3.7 | *The Invite* za 4.7 | *Yellow Letters* zo 5.7 | **Jacques Tati** *Les vacances de monsieur Hulot* vanaf do 30.7 | *Mon oncle* vanaf do 13.8 | **Jeugd Rally** - van Parijs naar de piramides vanaf za 11.7

LEZERSACTIES JULI/AUGUSTUS

REIS OM DE WERELD IN 100 FILMS

Hans Heesens *Reis om de wereld in 100 films* is het perfecte boek voor de zomervakantie van de film liefhebber. Honderd samenvattingen van films van over de hele wereld. "Toen ik op het idee was gekomen voor dit boekje ben ik gericht op zoek gegaan naar films uit landen die niet vertegenwoordigd waren. Ik viel van de ene verbazing in de andere", aldus Heesens. Zo ontstond een ontdekkingsreis naar grote en kleine filmlanden, met tussenstops in onder meer Albanië, Algerije, Angola, Australië, Bolivia, Brazilië, Bulgarije, China, Colombia, Cuba, Ethiopië, de Filipijnen, Finland, Georgië, Griekenland, Groenland, Guatemala, Hongarije, Ierland, IJsland, Iran, Kirgizië, Kroatië, Litouwen, Mauritanië, Mexico, Mozambique, Nieuw-Zeeland, Oostenrijk, Puerto Rico, Schotland, Senegal, Servië, Spanje, Sri Lanka, Tadzjikistan, Tahiti, Taiwan, Tsjechië, Vietnam, Zuid-Afrika en Zuid-Korea. De lezer kan de route zelf bepalen!

Luxor Theater in Zutphen stelt 4 boeken ter beschikking.

THE LOVE THAT REMAINS

In *The Love That Remains* zien we het leven van een IJslandse familie na de scheiding van moeder

Anna, een kunstenaar, en vader Magnús, een visser die grote delen van het jaar van huis is. Ondanks de breuk blijven Anna en Magnús veel tijd met elkaar doorbrengen, om hun gezin met drie kinderen – gespeeld door de kinderen van regisseur Hlynur Pálmason – en een herdershond door de nieuwe, vreemde realiteit te navigeren. Met de seizoenen zien we in de loop van een jaar de onderlinge relaties veranderen. "Het voorbijge huwelijk zit in alles, zou je kunnen zeggen. Maar ook in niets," schrijft Ronald Rovers in *Filmkrant* #485. "Het vervliegt, zoals alles verdwijnt in de tijd. Maar zelfs de melancholie van dingen die voorbijgaan dringt de film niet aan je op. Pálmason heeft een volstrekt eigenzinnig en verrassend luchtig drama gemaakt over wat meestal met loden schoenen en slepend wordt gebracht. Doordat het hier niet over een huwelijk gaat, maar over tijd en de slijtage van alle dingen."

Imagine Filmdistributie stelt 5 dvd's ter beschikking.

TEENAGE SEX AND DEATH AT CAMP MIASMA

Teenage Sex and Death at Camp Miasma van Jane Schoenburn (zie p.9) won

afgelopen mei de Queer Palm in Cannes. De film draait om de gerenomeerde queer filmmaker Kris, die de taak krijgt om de gedateerde slasherfranchise *Camp Miasma* nieuw leven in te blazen. Om dit te doen gaat Kris op zoek naar de 'final girl' van de oorspronkelijke film: Billy Presley (Gillian Anderson). Zij woont inmiddels als een kluisenaar in het verlaten kamp waar ooit werd gefilmd. Hun ontmoeting ontwikkelt zich tot een situatie van psychologische en seksuele chaos, een bloederige wereld vol verlaten, angst en waanzin. En dan is er nog de in duikpak geklede moordenaar van het kamp, 'Little Death' (Jack Haven), die vanuit de diepte aast op diens volgende slachtoffer. *Do they survive Camp Miasma?*

Cinéart stelt 5 T-shirts in maten S, M, L en XL ter beschikking. Geef een maat door!

INTERESSE?

Stuur een e-mail met naam en adres naar info@filmkrant.nl en geef daarin aan voor welke actie u belangstelling heeft. Er wordt geloot onder de inzenders. N.B. Slechts één actie per inzender. Deze actie loopt tot 26 augustus. Winnaars ontvangen bericht en over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

L'ÉTRANGER

In het monochrome beeld van *L'Étranger* zien we het leven van Meursault, een Franse kolonist in Algerije.

Nadat Meursault een moord pleegt, volgt een rechtszaak waarin hem vooral zijn onthulde apathie ten laste wordt gelegd. In de oorspronkelijke roman van Albert Camus wordt het slachtoffer enkel benoemd als 'de Arabier', en wordt hij slechts 25 keer genoemd. "In zijn filmbewerking laat [François] Ozon de Arabier naamloos, maar geeft hij hem ook een naam", schrijft Roosje van der Kamp in *Filmkrant* #487. "Hij wordt door Meursault en zijn vrienden alsmede door het Franse rechtssysteem nog steeds niet bij naam genoemd, maar als kijker krijgen we zijn naam wel te zien, op een grafsteen in de slotscène. Zo doet Ozon twee dingen tegelijkertijd: hij laat zien hoe het koloniale systeem het verhaal heeft gevormd, maar laat, door naar een waarheid buiten het verhaal te wijzen, ook de scheurtjes in dat systeem zien."

Cherry Pickers Filmdistributie stelt 5 dvd's ter beschikking.

Het grootste onafhankelijke filmblad van Nederland.

Nu ook op

zak-formaat

voor alle browsers > filmkrant.nl

Lees ook Mania – hét blad van/voor muzikliefhebbers

mania

Gratis verkrijgbaar bij – Concerto – Plato – Kroese – Velvet Music – Sounds Venlo – North End – 't Oortje – Kroese – Waterput

FILM BY THE SEA

28TH INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
11-20 SEPTEMBER 2026
VLISSINGEN

OP ZATERDAG 19 SEPTEMBER 2026 PRESENTEREN FILM BY THE SEA
EN FILMKRANT DE VIERDE EDITIE VAN DE FILMKRANTDAG

PROGRAMMA

10.00

Inloop met koffie, thee en Zeeuwse lekkernij

10.30

Yellow Letters (inc. inleiding)

12:55 - 14:00

Lunch

14.00

Fatherland (inc. inleiding)

15.35 - 16.00

Pauze

16.00

No Good Men (inc. inleiding)

17.55

Einde

DE DEAL

- Drie topfilms uit het festivalprogramma.
- Arrangementsprijs 60 euro. Inclusief koffie/thee en lunch.

TICKETS

Tickets zijn alleen geldig voor het complete programma en zolang de voorraad strekt via filmbythesea.nl/filmkrantdag

OVER FILM BY THE SEA

Het filmseizoen gaat in Nederland traditiegetrouw van start in Vlissingen. Van 11 tot en met 20 september 2026 vindt daar de 28e editie plaats van Film by the Sea. Boekverfilmingen vormen het hart van het festival en daarnaast is er volop ruimte voor Franstalige films, Zeeuwse producties, documentaires en de beste nieuwe kwaliteitsfilms. Sea you in september!

DE FILMS

Yellow Letters

De winnaar van de Gouden Beer op het Filmfestival van Berlijn richt een kritische blik op politieke en culturele onderdrukking in Turkije. Succesvol actrice Derya en haar echtgenoot Aziz, dramaturg en professor, lijkt alles mee te zitten. Hun nieuwe toneelstuk wordt enthousiast onthaald tijdens de première, maar als Derya na afloop weigert de gouverneur te ontvangen, komt het echtpaar in een vrije val terecht.

Regie: Ilker Çatak | Cast: Özgü Namal, Tansu Biçer, Leyla Smyrna Cabas e.a. | Lengte: 127 min | Distributie NL: Cinéart

Fatherland

In glorieus zwart-wit neemt Pawel Pawlikowski de kijker mee op reis met Thomas Mann en zijn dochter Erika, die kort na de Tweede Wereldoorlog vanuit de VS naar Duitsland zijn teruggekeerd. Tegen de achtergrond van een verwoest land trekken ze door het westelijk deel en vervolgens naar Weimar in het oosten, waar vragen over schuld en boete opdringen, en de schrijver zich afvraagt of cultuur überhaupt nog een rol heeft. Fatherland won de prijs voor Beste Regisseur op het Filmfestival van Cannes 2026.

Regie: Paweł Pawlikowski | Cast: Sandra Hüller, Hanns Zischler, August Diehl e.a. | Lengte: 82 min | Distributie NL: Cinéart

No Good Men

Een romkom in Kabul is No Good Men al genoemd. Terwijl de Amerikanen in 2021 het land overgeven aan de Taliban jaagt de vrijgevochten Naru op een baan als serieuze journalist. Ook al proberen de mannen om haar heen alles wat ze doet te torpederen, Naru blijft ze steeds een stap voor. Daardoor valt een van die mannen als een blok voor haar. Maar de Taliban heeft het niet zo op de romantische liefde. Openingsfilm van de Berlinale '26.

Regie: Shahrbanoo Sadat | Cast: Shahrbanoo Sadat, Anwar Hashimi, Liam Hussaini e.a. | Lengte: 103 min | Distributie NL: O'Brother

Boeken

EVERYTHING MUST GO HOE EINDIGT ONS VERHAAL?

Het einde van de wereld was al een obsessie lang voor apocalyptisch filmspektakel die angst uitvergrootte. Twee studies schetsen hoe doemgedachten zich vertalen in de verhalen die we vertellen.

DOOR IVO DE KOCK

“Zo gaat de wereld ten onder. Niet met een knal, maar met een zucht.” Een spectaculair rampspoedbeeld in jarenvijftigstijl siert de cover van *Everything Must Go: Why We Are Obsessed with the End of the World*, maar in zijn onderzoek naar de obsessieve aandacht van populaire cultuur voor de Apocalyps gaat journalist Dorian Lynskey uitgebreid in op T.S. Eliots visie dat het einde van de wereld niet noodzakelijk luidruchtig en dramatisch zal zijn.

Het citaat van Eliot opent Nevil Shute's *On the Beach*, een boek uit 1957 dat focust op hoe mensen omgaan met het besef van imminente dood in een post-apocalyptische wereld. Ook Stanley Kramers verfilming uit 1959 suggereert de horror op fluistertoon: een periscoopbeeld van lege straten in San Francisco, de zelfmoordpillen die zonder commentaar worden uitgedeeld of de eenzame vrouw die vanaf het strand tuurt naar de verdwijnende onderzeeer met daarin haar geliefde. Verhalen over het einde der tijden maken indruk wanneer ze een tegelijk onbehaaglijk en melancholisch gevoel oproepen. Ze sluiten volgens Lynskey aan bij collectief sudderende onrustgevoelens.

BIJBELSE BLAUWDRIK

Lynskey erkent het recente fenomeen *doomscrolling* – “sociale media geven de indruk dat dingen slechter zijn dan ze zijn” – maar wijst erop dat angst voor vernietiging verre van nieuw is. Voor de prehistorische mens was het dagelijks bestaan een constante overlevingsstrijd en tot ver in de middeleeuwen bleef angst voor rampen voortleven. Gevoed door verhalen die het tijdstip én de concrete invulling van ‘het einde van de wereld’ voorspelden.

Met het laatste boek van het Nieuwe Testament, de Openbaring van Johannes, omarmde het christendom dit doemdenken. Cruciaal daarbij: het concept van een lineaire tijd met een universum dat geschapen wordt, zich ontwikkelt en gedoemd is om ergens in de toekomst te verdwijnen. Dat is anders dan bij een

cyclische tijdsopvatting. “Apocalyptische kunst is schatplichtig aan de Bijbelse blauwdruk”, aldus Lynskey. Zeker in de VS leeft de profetie van een door cataclysmen gezuiverde wereld verder.

In een hoofdstuk over *gothic horror* onderstreept hij dat ook goddeloze romantiek zoals Byrons gedicht *Darkness* en Mary Shelley's *The Last Man* invloed

I AM LEGEND

had op verhalen over het vergaan van de wereld. Dat wordt weerspiegeld in de desintegratie van een samenleving én de toename van eenzaamheid. Denk ook aan het alleen-op-de-wereld-gevoel dat films als *I Am Legend* (Francis Lawrence, 2007) en de Cormac McCarthy-verfilming *The Road* (John Hillcoat, 2009) aanraken.

Lynskey benadrukt dat voor McCarthy het einde van de wereld een metafoer is voor het einde van de roman. Minimale dialogen symboliseren een verarmde wereld. In de visie van Hillcoat is het einde van de natuur ook het einde van politiek, kunst, dialogen en complexe relaties. Wat rest zijn eenzame figuren in een landschap. Fragiele verdedigers van moraliteit, tederheid en menselijkheid.

“No survivors, no story”, wist Stephen King. “Het gaat niet om het einde van de wereld maar van een

wereld”, aldus Lynskey. “Op het ontstane blanco blad schrijven overlevenden hun verhaal.”

Sommige van die verhalen vormen een subgenre dat zich volgens Stephen Lee Naish in *Post-Catastrophe Film: Cinematic Visions in the Aftermath of Disaster* tussen de ramp en de dystopie bevindt en “gezien kan worden als sequel van de rampenfilm en prequel voor een postapocalyptisch verhaal”. De wereld-in-verandering van de post-catastrofefilm refereert volgens Naish niet zozeer aan de eeuwenoude angst-fascinatie-dualiteit die Lynskey boeit, maar eerder aan de hedendaagse realiteit getekend door 9/11 en de dreiging van klimaatverandering.

TRAGISCHE FICTIES

Zowel voor Naish als Lynskey is de obsessie met de Apocalyps verbonden met een behoefte aan verhalen die onze onrustgevoelens inkaderen. Het zijn tragische ficties die richting onafwendbare dood denderen; maar weten hoe ons verhaal op aarde afloopt, lucht ook enigszins op. Tot dat besef kwam Lynskey toen hij wakkerschoot na een apocalyptische nachtmerrie waarin zijn eigen dood samenviel met die van de totale wereldbevolking.

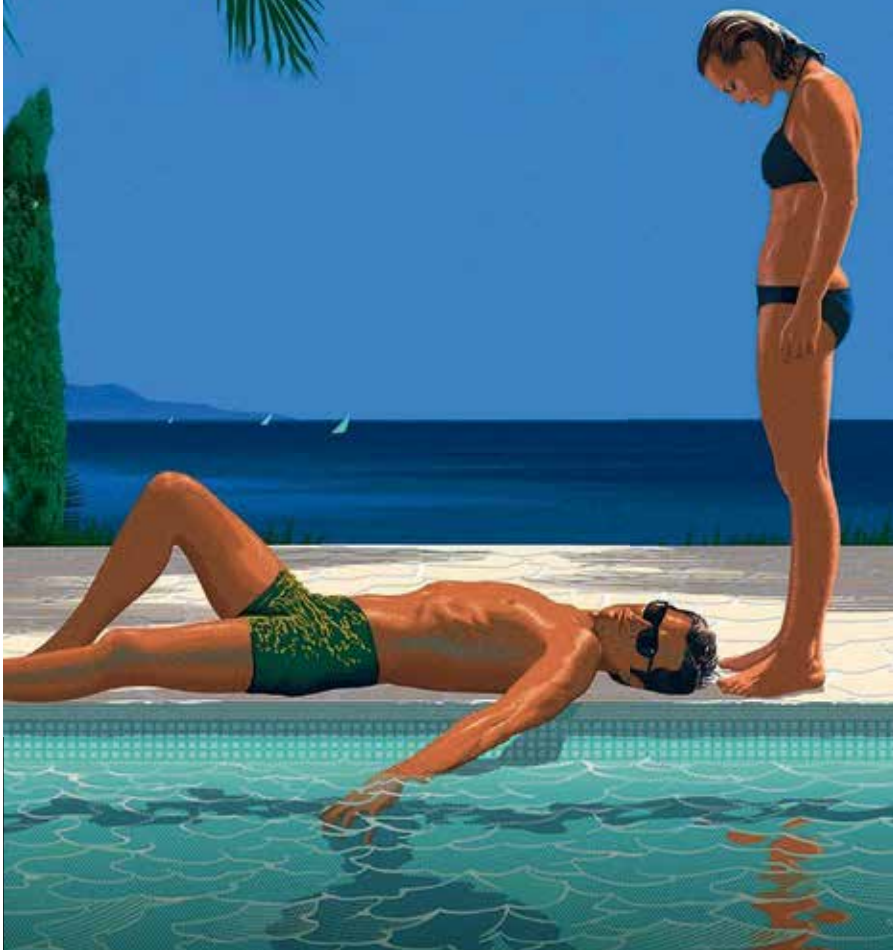
Collectieve dood als tegengif voor de eenzaamheid van het sterven. Cinema als antidepressivum. Schoolvoorbeeld is Lars von Triers *Melancholia* (2011) waar het einde van het verhaal ook het einde van de wereld is. De afloop van ons verhaal wordt bepaald door cataclysmen (natuurrampen, kometen, pandemieën), ontspoorde technologie (robots, computers, AI) en menselijk falen. Sinds de uitvinding van de atombom wordt de Apocalyps niet langer in de schoenen van God of het noodlot geschoven. In *Planet of the Apes* (1968) ontdekt Charlton Heston een stuk Vrijheidsbeeld en roept: “You Maniacs, you blew it up!” Versta: het einde is mensenwerk.

EVERYTHING MUST GO WHY WE ARE OBSESSED WITH THE END OF THE WORLD DORIAN LYNKEY | 2025, PICADOR, LONDEN | 500 PAGINA'S | €19,90

POST-CATASTROPHE FILM CINEMATIC VISIONS IN THE AFTERMATH OF DISASTER STEPHEN LEE NAISH | 2026, INTELLECT, BRISTOL | 226 PAGINA'S | €22,50

FILMS OP VAKANTIE

Alle films van CineMember kun je bekijken in alle landen van de EU. Dus is het even slecht weer aan de Italiaanse kust of wat te koud in het noorden van Noorwegen, blijf binnen en kijk onze films gewoon via de CineMember-app.

Cine
MEMBER

ZOMERSE TOEVOEGINGEN O.A.:
VIE PRIVÉE, LAND VAN JOHAN,
ÊTRE & AVOIR, TRANSIT, THE
MOTHER OF ALL LIES, LA BONNE
ÉPOUSE, TCHAIKOVSKY'S WIFE,
HANNAH, RENOIR, MUD, ILL SOLL
DELL'AVVENIRE, BIRTHDAY GIRL

OPENLUCHT FILMFESTIVAL

PLUK de NACHT

**6-15 augustus
Utrecht**

**19-29 augustus
Amsterdam**

www.plukdenacht.nl

Filmkrant zoekt per april een nieuwe *freelance grafisch ontwerper* om 11x per jaar een briljante editie te maken.

grafisch ontwerper

Heb je ervaring met tijdschriftvormgeving en gedegen kennis van Adobe CC-software? Heb je een teamgeest, ben je flexibel en kan je deadlines aan? Heb je taalgevoel en affiniteit met film?

Reageer.

> redactie@filmkrant.nl

Thuis kijken

THE AMAZING DIGITAL CIRCUS WAAR PIXAR NIET DURFT TE GAAN

Gratis YouTube-reeks *The Amazing Digital Circus* is alles wat *Toy Story 5* niet is. Want als álles kan, in animatie, waarom dan steeds hetzelfde doen?

DOOR KEES DRIESSEN

Het was ergens toeval, dat ik YouTube-serie *The Amazing Digital Circus* (2023-26) zag vlak voor *Toy Story 5* (2026). Maar de vergelijking dringt zich op. Ook *TADC* zit vol “verwijzingen naar het speelgoed en de games waarmee we opgroeiden”, aldus de makers tegen animatiesite *CartoonBrew*. Leg hem naast *Toy Story 5* en je ziet vooral hoe veilig en voorspelbaar die laatste is. Hoe weinig fantasievol. Terwijl: het is animatie. Daarin kan alles!

Ja, *Toy Story 5* is een familiefilm en *The Amazing Digital Circus* is voor volwassenen. Dat verklaart deels het verschil in psychologische diepgang – vergis je niet in die kleurrijke *Circus*-figuurtjes: de reeks betreedt behoorlijk duister terrein. In wezen is het, onder alle cartooneske drukte, een existentiële zoektocht naar betekenis in een absurde wereld. Waarbij soms de dood de betere optie lijkt. En waanzin een redelijk *coping mechanism*.

VAN DE ZOTTE

Maar laten we het daarom over de vorm hebben: de eerste *Toy Story* (1995) onderscheidde zich, los van de grensverleggende computeranimatie, met de originaliteit van zijn speelgoedpersonages en hun heel verschillende vormen – wat leidde tot surrealistische grapjes met een eindeloos rekkelijke Slinky-hond of de rondslingerende gezichtsdelletjes van Mr. Potato Head. Maar in deel 5 wordt daar nauwelijks nog iets mee gedaan.

Nee, dan *The Amazing Digital Circus*. Ook cgi, ook zeer uiteenlopende personages, eveneens vaak speelgoedachtig, maar allemaal zo veel origineler, gedurfder en speelser.

TADC heeft fantastisch *character design*. Neem *Circus*-host Caine: die bestaat uit een gebit waarvan de tanden zich bewegen als lippen en tegelijkertijd functioneren als de wenkbrauwen van zijn twee oogbollen die tussen zijn kaken zweven. En het valt niet eens echt op als raar – het went meteen. Wat, als je erover nadenkt, van de zotte is.

Caine zweeft ondertussen in de lucht, naast een nutteloze zeepbel met tanden die hij telkens kapot prikt en die telkens weer verschijnt, en beweegt als een overstuurde cartoonfiguur uit de tijd van *Looney Tunes* – inclusief de bijbehorende geluidjes. Terwijl het *Circus* waarover hij heerst – dat naast een *circustent* ook andere plekken omvat, waaronder *De Leegte* – in z'n vormgeving vooral leunt op games uit de jaren negentig en nul. En er komen meer stijlen voorbij (maar geen GenAI): MS-Dos, gameglitches, christelijke computervissen, film noir, horror, vroege computergraphics, slapstick, vhs, 2D-animatie, echte foto's, *Backrooms*-achtige *liminal spaces*, een psychedelisch pauzefilmpje enzovoort.

Caine is namelijk een losgeslagen AI die al die stijlen hard nodig heeft om zijn gasten – mensen die onverwachts in zijn *Circus* zijn beland toen ze in reality een VR-bril opzetten en nu voor eeuwig vastzitten in een surreëel digitaal lichaam – telkens op nieuwe avonturen te sturen, om te voorkomen dat ze gek worden. Waarbij ze nooit echt gevaar lopen – ze zijn cartoon-onsterfelijk – maar wel pijn, angst en trauma ervaren.

Wat ik zei: vrij duister. Dit is het soort verhaal waarin door het verdedigingscynisme van je vriend heen breken hem juist over het randje duwt. Waarin een meelijwekkend verdrietig personage, als die voor één keertje de baas mag spelen, onuitstaanbaar manisch dominant wordt. Waarin een *non-playable character* erachter komt dat hij een npc is – en zijn moeder dus niet bestaat. Maar ook: waarin de onzinnigheid van de digitale lichamen een soort bevrijding van je identiteit kan betekenen. En ruimte biedt aan queer relaties die, in deze ontregelende wereld, nauwelijks als zodanig opvallen.

SEKS EN VLOEKEN

The Amazing Digital Circus is bedacht door de Amerikaanse animator Gooseworx en geproduceerd door het Australische Glitch Productions. Vanaf 2023 zijn acht afleveringen op YouTube gezet, die samen meer dan een miljard keer zijn bekeken; nog los van de kijkers op Netflix, waar ze inmiddels ook verschijnen. De makers kozen voor YouTube – wat financieel natuurlijk nogal een gok is – vanwege de artistieke

vrijheid; de beperkingen die het platform desondanks oplegt aan seks en vloeken zijn slim onderdeel gemaakt van de helse kwelling van de *Circus*-bewoners.

De gespreide release is deel van het succes gebleken: tussendoor plaatsten fans *TADC*-duidingen op YouTube die zelf ook weer miljoenen views haalden. Zo groot was het fandom dat het afsluitende negende deel, samen met het al eerder uitgebrachte achtste, wereldwijd in bioscopen verscheen (ook in Nederland, nota bene tweetalig), voordat ook die aflevering op YouTube werd gezet. Als bioscoopversie voerde *The Amazing Digital Circus: The Last Act* zelfs de Amerikaanse box-office aan.

Niet slecht voor een stilistisch losgeslagen, psychologisch duistere, gratis aangeboden animatiereeks van een Australische studio. Dit is een wereldwijde overwinning van vrijzinnige en volwassen animatie. En dat is behoorlijk *amazing*.

THE AMAZING DIGITAL CIRCUS AUSTRALIË,
2023-26 | REGIE GOOSEWORX | MET LIZZIE FREEMAN,
ALEX ROCHON, MICHAEL KOVACH | 9X23-60 MINUTEN |
DISTRIBUTIE YOUTUBE (VOD) | NU TE ZIEN

TWO BOXES: TELEVIZED TERROR IN FRANCO'S SPAIN BETER KIJKEN DAN DE CENSORS

MUERTE DE UN CICLISTA

LA CABINA

Tijdens het schrikbewind van Francisco Franco bespelen Spaanse filmmakers op vindingrijke wijze de strenge censuurcommissie. Een blu-ray-box met twee cultklassiekers opent een venster naar die fascinerende periode.

DOOR OMAR LARABI

In tijden van strenge censuur ontstaan de meest wonderlijke kunststromingen. In het Spanje onder de fascistische dictator Francisco Franco worden filmmakers van 1939 tot 1975 door de vele restricties gedwongen tot creativiteit. Verwijzingen naar wraak, zelfdoding en anticonceptie zijn verboden. Evenals kritiek op de katholieke Kerk. Buitenlandse films worden in deze periode overgedubd zodat mogelijk 'subversieve' boodschappen eruit kunnen worden gefilterd.

In die tijd werkt in Spanje een groep jonge cineasten aan een soort nieuwe geheimtaal. Een taal die hen in staat stelt om maatschappijkritiek op verholde wijze in hun films te verwerken. In de hoop dat die kritiek onopgemerkt blijft of getolereerd wordt door de censurs.

Luis García Berlanga is een van de eerste filmmakers die het bespelen van de censuurcommissie beschouwt als een tak van sport. Hoewel censurs zijn werk flink onder handen nemen, lijden geëngageerde films als *¡Bienvenido, Mister Marshall!* (1953) en *El verdugo* (1963) daar nauwelijks onder. Daarin speelt ook Berlanga's populariteit in het buitenland mee: ondanks het feit dat Franco vanwege Berlanga's

sympathieën voor het communisme een grote aversie tegen hem heeft, durven de autoriteiten hem niet te hard aan te pakken.

Visuele metaforen spelen een belangrijke rol in deze films. Zie bijvoorbeeld *La caza* (1966) van Berlanga's generatiegenoot Carlos Saura, waarin een groteske jachtpartij fungeert als een spiegel voor het genadeloze staatsgeweld, de minachting voor de eigen bevolking en de naargeestige staat van het land.

FANTATERROR

In *Muerte de un ciclista* (1955), een film noir met een sociaal-realistische component, toont filmmaker Juan Antonio Bardem – de oom van acteur Javier Bardem – twee lieden uit de gegoede klasse, een rijke vrouw en een professor die een affaire hebben. In de broeierige openingsscène is te zien hoe ze na het aanrijden van een fietser aan één blik genoeg hebben om direct weer in de auto te stappen en weg te rijden.

De vrouw, die achter het stuur zit, kijkt verbeten naar de horizon terwijl de man nog een laatste blik achterom werpt. Hun comfortabele levens en het geheimhouden van hun affaire stellen ze zonder gewetenswroeging boven het lot van de fietser. Een

bijzend commentaar op de hypocrisie van de Spaanse bovenklasse.

Naast deze maatschappijkritische drama's ontstaat er vanaf het begin van de jaren zestig in Spanje ook ruimte voor genre cinema. In die tijd wordt Franco door economische tegenslagen gedwongen tot hervormingen die Spanje een meer open karakter moeten geven. Zo hoopt hij met het stimuleren van toerisme de reputatie van zijn land op te vijzelen. In de filmwereld leidt deze glasnost tot meer internationale coproducties.

Zo slaat Jesús Franco (geen familie van de dictator) steeds vaker de handen ineen met Franse en Italiaanse filmstudio's. De Spanjaard, die zich in 1969 in Parijs vestigt, rebelleert met zijn subversieve werk, vol perverse hallucinaties en homoseksuele personages, tegen de rigide Spaanse katholieke moraal. Overigens past Jesús Franco in veel gevallen zelfcensuur toe en wordt er door de censurs ook hevig in zijn films geknipt.

Francisco Franco's hervormingen luidden het gouden tijdperk van de Spaanse horror in. Een periode die duurt van 1961 tot ruwweg 1987. De films uit deze tijd worden geschaard onder de noemer Fantaterror, een verbastering van fantasie (fantástico) en horror (terror). Filmmakers gebruiken ambigue symboliek en innovatieve vertelvormen om progressieve idealen voor het voetlicht te brengen. Anti-autoritaire betogen waarin wordt gepleit voor een socialistische samenleving zijn verkleed als ogenschijnlijk onschuldige horrorfilms over bovennatuurlijke monsters.

LA NOCHE DEL TERROR CIEGO

Zie bijvoorbeeld *La noche del terror ciego* (1972) van Amando de Ossorio, over een bende gewelddadige tempeliers die 's nachts hun graftombes verlaten en als zombies op zoek gaan naar vers bloed. Het is overduidelijk dat Ossorio deze ridders neerzet als incarnaties van het kwaad. Veel generaals onder Franco beschouwden zich opvallend genoeg als de moderne tempeliers. De strijd tegen de republikeinen in de Spaanse Burgeroorlog (1936-1939) was in hun ogen een voorzetting van de Reconquista in de middeleeuwen – een heilige oorlog tegen de (communistiche) ongelovigen.

RODE TELEFOONCEL

Ook andere filmmakers verzinnen foefjes om de censors te ontlopen. Zie bijvoorbeeld *La marca del Hombre Lobo* (1968) en *La furia del Hombre Lobo* (1972), waarin Paul Naschy, die wel de koning van de Spaanse horror wordt genoemd, gestalte geeft aan de Poolse edelman Waldemar Daninsky. De Spaanse acteur breekt eind jaren zestig door in een reeks films die op het eerste gezicht geen link hebben met het Spanje van toen. De eerstgenoemde film is gesitueerd in Tibet. Dat het destijds verboden was om een Spaanse antagonist met bovennatuurlijke krachten te presenteren, verklaart de Poolse komaf van Naschy's personage. Maar onder die dekmantels leveren de films wel degelijk verkapt kritiek op de dictatuur van Franco.

Vanaf het einde van de jaren zestig ontstaat er een subgenre van Fantaterror die de horror in het dagelijks leven onder de Spaanse dictatuur belicht. Twee

van deze psychologische horrorfilms, *La cabina* (1972) en *El televisor* (1974), zijn door distributeur Radiance uitgebracht in een blu-ray-box. Beide films werden destijds gemaakt voor televisie en trekken in de jaren erna ook buiten de Spaanse landsgrenzen aandacht. Zo vergaart *La cabina* grote populariteit onder Britse fans nadat de film in 1981 op de late avond wordt uitgezonden door de BBC.

Saillant is dat deze film, die draait om een man die opgesloten raakt in een rode telefooncel, werd gefinancierd door de Spaanse staat. Zou de ambtenaar die een cheque uitschreef aan filmmaker Antonio Mercero niet hebben gezien dat het script zinspeelt op een land waar criticasters van het bewind spontaan verdwijnen?

De bekende komiek José Luis López Vázquez speelt in *La cabina* een Madrileen die nadat hij zijn zoontje naar de schoolbus heeft gebracht in een telefooncel stapt. De deur valt direct in het slot en de man zit opgesloten. Als een mimespeler kijkt hij verdwaasd om zich heen. Omstanders verzamelen zich al snel rond de telefooncel. Ze zien de man als een soort museumstuk. Hij wordt door de hele buurt aangestaard. Er worden stoelen neergezet, ballonnen verkocht en etenswaren bereid. De politie doet een slappe poging de man te bevrijden. Maar de deur blijft potdicht.

Als de telefooncel op een gegeven moment op een vrachtwagen wordt geladen die afreist naar de woestenij buiten de stad, voel je aan alles dat dit verhaal geen happy end heeft. *La cabina* toont hoe Franco's fascisme de bevolking murw heeft geslagen. Ze be-

kommeren zich niet langer om elkaar. De hulpdiensten doen maar wat. Het leven voelt claustrofobisch aan, als in een telefooncel. En het geweld dat de staat uitoefent is doelloos en volstrekt willekeurig.

El televisor sluit thematisch mooi aan bij *La cabina*. Deze thriller van Narciso Ibáñez Serrador draait eveneens om een man genaamd Enrique die gevangen komt te zitten in een kleine ruimte. Nadat Enrique zijn eerste kleurentelevisie aanschafft, raakt hij zo verslaafd aan televisiekijken dat hij zich opsluit in de televisiekamer, waar hij hallucineert dat hij vecht met revolverhelden die uit de beeldbuis stappen.

Aan het begin van de film wordt Enrique door de cynisch-geestige voice-over nog omschreven als "een punctueel man" die van zijn familie houdt en van vroeg tot laat werkt om hen te onderhouden. Zijn werklust verdwijnt zodra de televisie is aangesloten. Hij komt amper nog de deur uit. De zondagse kerkmis volgt hij voortaan voor de buis. Tegen het einde van de film schreeuwt hij wanhopig dat hij niet meer weet hoe hij moet denken. Zijn verbeeldingskracht is verdwenen: "Ik kan me niets meer voorstellen!"

WAARSCHUWING

El televisor toont wat er gebeurt als (fascistische) applicaties en technologie ons denken uit handen nemen. Beide films zijn met hun waarschuwing voor de gevolgen van maatschappelijke apathie nog steeds bijzonder relevant. Ze illustreren hoe fascisme welig kan tieren in een samenleving waarin het ontbreekt aan medemenselijkheid. Maar om die boodschap uit de films te kunnen halen, moet je dus wel goed kijken – misschien wel beter dan de censors destijds, die ondanks hun kritische blik overduidelijk veel over het hoofd zagen.

Uit historisch onderzoek blijkt overigens dat Francisco Franco een fervent film liefhebber was en dat hij tijdens zijn schrikbewind meer dan tweeduizend filmvertoningen organiseerde. Dat waren vooral komedies en Hollywood-films, zo was hij dol op James Bond. Maar sommige van de films van Berlanga en Bardem stonden ook op het programma. De vraag rijst natuurlijk: zag hij de volledige onderliggende intenties van de makers? Of keek hij daar net als de censors overheen?

TWO BOXES: TELEVISED TERROR IN FRANCO'S SPAIN

SPANJE, 1972/1974 | REGIE ANTONIO MERCERO/NARCISO IBÁÑEZ SERRADOR | MET JOSÉ LUIS LÓPEZ VÁZQUEZ/NARCISO IBÁÑEZ MENTA | 35/68 MINUTEN | DISTRIBUTIE RADIANCE (BLU-RAY, IMPORT) | TE ZIEN VANAF 20 JULI

Actie!

**Meer en Vaart 157,
1068 LA Amsterdam
17 maart 2026,
15.49 uur**

“Is het fijn om 'm eventjes in zijn geheel te doen, ook voor de acteurs?”, vraagt invalopnameleider Jacco Brummel aan hoofdrolspeler-regisseur Najib Amhali en coregisseur Michiel Peereboom. Hij weet het antwoord al, en zegt: “Daar gaan we. Drie, twee, een... actie!”

In restaurant NESS aan de Sloterplas in Amsterdam-West vinden opnamen plaats voor *SK€€R*, een tragikomedie over goedzak Saïd (Amhali), die na het overlijden van zijn vrouw de eindjes niet aan elkaar geknoopt krijgt ('skeer' is straattaal voor iemand die blut is). Vastbesloten om zijn dochter Aisha (Maisam Benali, bekend van *De Tatta's*) niets van zijn geldzorgen te laten merken, blijft hij de schijn ophouden. Als de schulden zich blijven opstapelen, ziet Saïd nog maar één uitweg: hij pleegt een overval.

Amhali, die al jaren rondliep met het idee voor *SK€€R*, zit achter een voor twee gedekt tafeltje, waarop het ingelijste portret van zijn overleden echtgenote staat. Rechercheur Fouad (Mehdi Chafi, ofwel rapper Sjaak) loopt tussen de tafeltjes in het volgepakte, sjieke restaurant richting Saïd. Zijn collega Karim (Mohamed Lemhaadi, ofwel vlogger/ondernemer Mo Bicep) staat op een afstandje naar Saïd te zwaaien, terwijl hij alles filmt voor zijn YouTube-kanaal.

“Ik had je dit willen besparen”, zegt Fouad. “Die overval in het museum kost je vijf jaar extra, Saïd.” “Overval?”, reageert Saïd quasi-verbaasd, terwijl hij opstaat. “Waar heb je het over?! Ik heb die overval juist weten te voorkomen! De juwelen hebben het museum nooit verlaten.” Het is niet het antwoord dat

COREGISSEUR MICHIEL PEEREBOOM OVERLEGT MET HOOFDROLSPELER-REGISSEUR NAJIB AMHALI. LINKS VAN HET TAFELTJE RECHERCHEUR FOUAD (RAPPER SJAAK). IN POLITIE-UNIFORM DE VLOGGENDE AGENT KARIM (MO BICEP)

Fouad wil horen; hij neemt Saïd hardhandig in een houdgreep. “Waar zijn ze dan?”, wil Fouad weten. “Die informatie heeft een prijs”, antwoordt Saïd vanuit zijn ongemakkelijke positie. “Laat je me gaan? Dan ben jij de grote held. De eeehh...” “De man die de juwelen terugbrengt”, vult Peereboom aan, vanachter zijn monitor. “Sorry jongens”, zegt Amhali, en daarna weer in zijn rol: “Dan ben jij de grote held: de man die de juwelen terugbrengt.”

“En we zijn gestopt!”, roept Brummel. Een productie-assistent komt aangesnel en strijkt het verformfaaide tafellaken recht. Peereboom legt de figuranten nog eens uit hoe ze moeten reageren op de gekke situatie. Even later volgt een tweede repetitie, waarin het tafellampje omvalt omdat Fouad Saïd wel heel hard tegen het tafeltje smakt – de gasten aan de andere tafels kijken verschrikt op.

“Je kunt iets rustiger beginnen”, is Peerebooms instructie voor Sjaak voor de derde repetitie. En tegen Amhali: “Hoe lager je bent, hoe ongemakkelijker het eruitziet en dat is mooi. We leggen wel een kussentje onder je knie.” De productie-assistent zet het tafellampje en het peper-en-zoutstel weer recht, het haar van Amhali wordt bijgewerkt.

“We gaan 'm draaien”, zegt Peereboom dan. “Gaan we 'm draaien?”, vraagt Amhali met een lach. “Ja”, antwoordt Peereboom, “we gaan 'm draaien.” “Moet Mo echt filmen?”, vraagt productieleider Sophie van Bergen. “Hij filmt het allemaal”, weet Peereboom. “Hij filmt wel, maar hij filmt niet. Hij doet alsof.”

Fouad komt weer aanlopen. “Ik had je dit willen besparen, Saïd”, zegt hij. “Een overval in het museum kost je vijf jaar extra.” Saïd ontkent weer, Fouad neemt hem weer in de houdgreep – zijn hoofd komt met een luide bonk tegen de tafel, het tafellampje valt op de grond.

“Ik doe al mijn stunts zelf, mensen!”, zegt Amhali, na het teken dat er is gestopt. Gelach

alom. Amhali doet er nog een schepje bovenop. “Dit kan nog vijf keer, dan heb ik een hersenschudding.”

“Ietsje minder hard mag ook wel, Sjaak. Najib moet nog een paar weken”, zegt Peereboom als iedereen is uitgelachen. “Het valt wel mee hoor”, verradt Amhali. “Het klinkt harder dan het is, want ik sla met mijn hand op tafel.”

JAN PIETER EKKER
FOTO BOB BRONSHOFF

SK€€R NEDERLAND, 2026 | SCENARIO EN REGIE MICHIEL PEEREBOOM EN NAJIB AMHALI | PRODUCENT JAMEL AATTACHE (AATTACHE FILMS) | UITVOEREND PRODUCENT NIELS BOK | CAMERA HAN WENNINK | MONTAGE JELLE KUIPERS | ART DIRECTION DIMITRI MERKOULOV | KLEDING NICOLAS BOYER | MAKE-UP JACQUELINE HOOGENDIJK (GEEN BLUF) | MUZIEK JEFFREY VAN ROSSUM | MET NAJIB AMHALI, JOCHEM MYJER, JANDINO, SJAAK, MO BICEP EN IMANUELLE GRIVES | KLEUR, CA. 90 MINUTEN | DISTRIBUTIE WW ENTERTAINMENT | TE ZIEN VANAF 10 DECEMBER 2026

COLOFON

FILMKRANT IS EEN UITGAVE VAN STICHTING FUURLAND, PRINSEN-GRACHT 770, 1017 LE AMSTERDAM, 020 623 0121, INFO@FILMKRANT.NL, WWW.FILMKRANT.NL | OPRICHTERS JAN HEIJS & HENK RABBERS | ZAKELIJKE LEIDING & ADVERTENTIE-ACQUISITIE ILONA VAN GENDEREN STORT, ILONA@FILMKRANT.NL | HOOFDREDACTIE RONALD ROVERS | ADJUNCT-HOOFDREDACTIE JOOST BROEREN-HUITENGA | REDACTIE BASJE BOER, ELISE VAN DAM, HUGO EMMERZAEL, ROOSJE VAN DER KAMP, ALEX MAZEREËUW | EINDREDACTIE SASJA KOETSIER | PRINTREDACTIE MARISKA GRAVELAND | BUREAU-

REDACTIE LOTTE TENDIJK INFO@FILMKRANT.NL | WEBREDACTIE EDO DIJKSTERHUIS, KEES DRIESSEN | AGENDA ROMY VAN KRIEKEN, AGENDA@FILMKRANT.NL | VORMGEVING BART OOSTERHOORN, ROLF HERMSEN | COVER *MAGELLAN* | ILLUSTRATIE MAARTEN VAN DER MEER | FOTOGRAFIE MALGOSIA ABRAMOWSKA, BOB BRONSHOFF, ROLF KONOW, EEVA KRIEK, DANIELLE KRUDY, FRANK TEMMERMAN | VERDER WERKTEN MEE CRISTINA ÁLVAREZ-LÓPEZ, LEO BANKERSEN, MARTIJN BLEKENDAAL, JOS VAN DER BURG, JAN PIETER EKKER, DAN HASSLER-FOREST, SANDRA HEERMA VAN VOSS, RIK HERDER, FRITZ DE JONG, IVO DE KOCK, OMAR

LARABI, ADRIAN MARTIN, MARICKE NIEUWDORP, NICOLE SANTÉ, GUUS SCHULTING, DEVI SMITS, KARIN WOLFS | DRUK- EN BINDWERK RODI ROTATIEDRUK, DIEMEN | OPLAGE 27.000 | ©2026 STICHTING FUURLAND/FILMKRANT, AMSTERDAM | ISSN 01698109 | FILMKRANT HEEFT GEPROBEERD DE RECHTHEBBENDEN VAN HET GEBRUIKTE BEELDMATERIAAL TE ACHTERHALEN EN IN TE LICHTEN. MOCHT U DESONDANKS MENEN DAT U RECHTEN BEZIT OP EEN VAN DE GEBRUIKTE BEELDEN, NEEM DAN CONTACT OP MET DE UITGEVER VIA INFO@FILMKRANT.NL | FILMKRANT

WORDT MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR FINANCIËLE BIJDAGEN VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN BIOSCOOP-EXPLOITANTEN EN FILMTHEATERS (NVBF) EN HET TIJDELIJK FONDS FILMCULTUUR EN WORDT U MEDE AANGEBODEN DOOR UW FILMTHEATER | DE VOLGENDE FILMKRANT VERSCHIJNT OP 26 AUGUSTUS

MOSTRA INTERNAZIONALE
D'ARTE CINEMATOGRAFICA
LA BIENNALE DI VENEZIA 2025
Official Selection

UITZONDERLIJKE
ACTEERPRESTATIE VAN ONDRIK!"
- Screen International

SUBLIEM CAMERAWERK ZORGT VOOR
EEN MEESLEPENDE ERVARING!
- Variety

FATHER

VANAF 6 AUGUSTUS IN DE BIOSCOOP

 WWW.ARTIFILM.NL

 **FESTIVAL
DEL CINEMA
DI ROMA 2025**
19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31

 **INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL
ROTTERDAM**

ITALIAANSE BOXOFFICE HIT!

VIRGINIA RAFFAELE ALDO BAGLIO DIEGO ABATANTUONO GEPPI CUCCIARI

La Vita va Così

"AANGENAME, TEDERE EN
VERMAKELIJKE FILM!"
- Cinefacts

EEN FILM VAN
RICCARDO MILANI

NAAR EEN WAARGEBEURD VERHAAL

VANAF 23 JULI IN DE BIOSCOOP

QUEER POWER

Films, Talks & Events
26 Jun – 2 Sep 2026

QUEER POWER

VRIENDEN
LOTERIJ

FONDS 21

Illustratie Yvonne Kroese | Ontwerp René Gast